

Protokół

kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Kobierzyce przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Kobierzyce ul. Pałacowa 1, 55-040 Kobierzyce.

Numer statystyczny:
Gminy – 931935075
Urzędu – 000536657

Kontrolę przeprowadzili inspektorzy ds. kontroli gospodarki finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu:

- główny inspektor kontroli Maciej Węgrzyn na podstawie upoważnienia nr 79 z 29 marca 2018 r. w okresie od 9 kwietnia do 5 lipca 2018 r., z wyłączeniem dni: 2, 4 maja 2018 r., 1 czerwca 2018 r. oraz od 5 do 18 czerwca 2018 r.,
- starszy inspektor kontroli Małgorzata Frąckowiak na podstawie upoważnienia nr 80 z 29 marca 2018 r., w okresie od 9 kwietnia do 5 lipca 2018 r., z wyłączeniem dni: 23 kwietnia 2018 r., 2, 4 maja 2018 r., 1 czerwca 2018 r. oraz od 5 do 18 czerwca 2018 r.

Kontrolą objęto gospodarkę finansową Gminy za lata 2015 – 2017 z uwzględnieniem danych z poprzednich okresów sprawozdawczych oraz bieżącej działalności jednostki samorządu terytorialnego.

Ileokroć w protokole jest mowa o:

- Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Kobierzyce,
- Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Kobierzycach,
- Radzie – należy przez to rozumieć Radę Gminy Kobierzyce,
- Wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Kobierzyce,
- Zastępcy Wójta - należy przez to rozumieć Zastępcę Wójta Kobierzyce,
- Sekretarzu – należy przez to rozumieć Sekretarza Gminy Kobierzyce,
- Skarbniku – należy przez to rozumieć Skarbnika Gminy Kobierzyce,

ponadto:

- ustawie o rachunkowości – należy przez to rozumieć ustawę z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm. oraz Dz.U. z 2017 r. po. 2342 ze zm.),
- rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.),
- ustawie o samorządzie gminnym – należy przez to rozumieć ustawę z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594, Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm. oraz Dz.U.

- z 2016 r., poz. 446, obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.),
- ustawie Pzp – należy przez to rozumieć ustawę z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 ze zm., Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm. oraz Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.),
  - ustawie – Ordynacja podatkowa – należy przez to rozumieć ustawę z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749 ze zm. oraz Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.),
  - ustawie o podatkach i opłatach lokalnych – należy przez to rozumieć ustawę z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2010 r., nr 95, poz. 613 ze zm., Dz.U. z 2014 r., poz. 849, Dz.U. z 2016 r. poz. 716, obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.),
  - ustawie o podatku rolnym – należy przez to rozumieć ustawę z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1831 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 617 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1892)
  - ustawie o finansach publicznych – należy przez to rozumieć ustawę z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. nr 157, poz. 1240 ze zm., Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 2077),
  - ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – należy przez to rozumieć ustawę z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (wcześniej Dz.U. z 2015 r. poz. 513 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 198 ze zm. obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1453),
  - rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2010 nr 38 poz 207 ze zm. oraz Dz.U. z 2014 poz. 1053 ze zm.),
  - rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 760),
  - rozporządzeniu w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773),
  - ustawie o wolontariacie – należy przez to rozumieć ustawę z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. nr 234 poz. 1536 ze zm., Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 239 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.),
  - ustawie o gospodarce nieruchomościami – należy przez to rozumieć ustawę z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. nr 102, poz. 651 ze zm., Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 782 ze zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.).
- ustawie karta nauczyciela – należy przez to rozumieć ustawę z 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (Dz.U. z 2017 poz. 1189 ze zm. obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.)

Ustalenia kontroli opisano w następujących rozdziałach:

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

IV. GOSPODARKA MIENIEM

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

W toku kontroli stwierdzono, co następuje:

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE

1. Kierownictwo jednostki samorządu terytorialnego

Wójtem Gminy jest Pan Ryszard Michał Pacholik wybrany w wyborach bezpośrednich, co zostało potwierdzone zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej z 1 grudnia 2014 r.

Zastępcą Wójta Gminy jest Pan Piotr Kopeć powołany na to stanowisko zarządzeniem Nr KA 0151-206/06 Wójta z 24 listopada 2006 r.

Sekretarzem Gminy jest Pani Maria Wilk, która pełniła swoją funkcję do 31 grudnia 2008 r. na podstawie powołania uchwałą nr LXIII/683/06 Rady Gminy Kobierzyce z 31 sierpnia 2006 r., a od 1 stycznia 2009 r. pełni funkcję na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Skarbnikiem Gminy jest Pani Maria Prodeus powołana na to stanowisko uchwałą Rady Gminy Kobierzyce nr XLIV/346/01 z 26 kwietnia 2001 r.

Zgodnie z obowiązującą w okresie objętym kontrolą polityką rachunkowości wprowadzoną zarządzeniem Wójta nr RF.0050.1.0119.2014 z 30 maja 2014 r. oraz zarządzeniem Wójta nr RF.0050.1.0324.2017 z 209 grudnia 2017 r. w okresie do 28 grudnia 2017 r. odpowiedzialnym za prowadzenie ksiąg rachunkowych w Gminie był Wójt, a w jednostkach budżetowych odpowiednio Dyrektorzy i Kierownicy, a od 29 grudnia 2017 r. Wójt odpowiedzialny jest za prowadzenie ksiąg rachunkowych zarówno w Gminie jak i w Jednostkach, co wynika z faktu utworzenia w Urzędzie Referatu wspólnej obsługi jednostek. Wójt nie skorzystał zatem z uprawnień wynikających z art. 53 ustawy o finansach publicznych oraz art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości i nie przekazał Skarbnikowi (tj. głównemu księgowemu budżetu jednostki samorządu terytorialnego) odpowiedzialności za prowadzenie rachunkowości jednostki w sposób określony w przepisach prawa.

Rada 4 marca 2016 r. podjęła uchwałę nr XV/237/16 w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi dla jednostek budżetowych Gminy Kobierzyce. Z §2 uchwały wynika, iż Urząd Gminy został ustanowiony jako jednostka obsługująca natomiast zgodnie z §3 uchwały jednostce obsługującej powierzone zostały w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych. Natomiast obowiązki Skarbnika zawarte zostały w § 17 Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Wójta nr KA 0151-0180/2010 z 3 września 2010 r. ze zmianami (ostatnia zmiana wprowadzona została zarządzeniem Wójta nr KA.0050.1.0255.2017 z 10 października 2017 r.

Przewodniczącą Rady jest Pani Elżbieta Regulska, wybrana do pełnienia powyższej funkcji uchwałą Rady nr I/1/14 z 1 grudnia 2014 roku.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

Gmina Kobierzyce położona jest w województwie dolnośląskim, powiecie wrocławskim i zamieszkała była, według stanu na 31 grudnia 2017 r., przez 19.090 mieszkańców.

W okresie objętym kontrolą w jednostce samorządu terytorialnego obowiązywał Statut Gminy Kobierzyce wprowadzony uchwałą Rady Nr XII/120/03 z 26 czerwca 2003 roku, zmieniony następnie uchwałami: Nr XIV/139/03 z 28 sierpnia 2003 roku oraz Nr VI/67/07 z 23 lutego 2007 roku. Rada uchwałą nr XIX/361/16 z 30 września 2016 r. uchwaliła nowy Statut

Gminy uchylając jednocześnie dotychczas obowiązujący. Rada wprowadziła zmiany do nowego Statutu uchwałą nr XXII/400/16 z 19 grudnia 2016 r.

Dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy nie posiadających osobowości prawnej, stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym otrzymali pełnomocnictwa do jednoosobowego działania. Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy stanowi **akta kontroli część B nr I/1 strona 1.**

Organizacja i zasady funkcjonowania Urzędu Gminy Kobierzyce określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem Wójta Nr KA 0151-0180/2010 z 3 września 2010 roku, który został zmieniony następującymi zarządzeniami Wójta nr: KA.0151-0264/10 z 29 grudnia 2010 roku, KA.0151.49.2011 z 7 marca 2011 roku, KA.0050.1.0142.2011 z 30 czerwca 2011 roku, KA.0050.1.0186.2011 z 6 września 2011 roku, KA.0050.1.0030.2012 z 1 marca 2012 roku, 0050.1.0117.2012 z 5 lipca 2012 roku, KA.0050.1.0011.2013 z 31 stycznia 2013 roku, KA.0050.1.0159.2013 z 1 sierpnia 2013 roku, KA.0050.1.0258.2013 z 12 listopada 2013 roku, KA.0050.1.0046.2014 z 3 marca 2014 r., KA.0050.1.0237.2014 z 28 października 2014 r., KA.0050.1.0206.2015 z 12 października 2015 r., KA.0050.1.0239.2015 z 4 grudnia 2015 r., KA.0050.1.0054.2016 z 29 marca 2016 r., KA.0050.1.0162.2016 z 18 sierpnia 2016 r., KA.0050.1.0220.2016 z 28 listopada 2016 r., KA.0050.0089.2017 z 18 kwietnia 2017 r., KA.0050.1.0255.2017 z 10 października 2017 r.

Według stanu na 31 grudnia 2017 roku w Urzędzie zatrudnionych było łącznie 116 osób, co w przeliczeniu na etaty stanowiło 114,875.

Kontrola zarządcza

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie jak i jednostkach organizacyjnych Gminy organizację i zasady funkcjonowania kontroli zarządczej regulowało zarządzenie Wójta nr BRG.0050.1.0137.2016 z 8 lipca 2016 r. uchylające jednocześnie dotychczas obowiązujące procedury funkcjonowania kontroli zarządczej. Zgodnie z § 2 zarządzenia, w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Kobierzyce Wójt powołał Zespół ds. Kontroli Zarządczej w składzie Przewodniczącego - Sekretarza Gminy, Zastępcy Przewodniczącego, Koordynatora Kontroli Zarządczej oraz czterech członków. W ramach funkcjonującej w Urzędzie kontroli zarządczej w latach 2015 – 2017 corocznie sporządzane były przez koordynatora i przekazywane w terminie do 31 stycznia każdego roku do zaakceptowania przez Wójta oświadczenia o stanie kontroli zarządczej. Ponadto Wójt zarządzeniem nr KA.0050.1.0244.2016 z 22 grudnia 2016 r. wprowadził Kodeks Etyki Pracowników Samorządowych Urzędu Gminy oraz zarządzeniem nr KA.0050.1.0059.2017 określił sposób i tryb dokonywania ocen okresowych pracowników samorządowych Urzędu Gminy Kobierzyce i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych

Audyt wewnętrzny

Kontrolujący ustalili, iż w okresie objętym kontrolą tj. latach 2015 – do chwili obecnej, stosownie do postanowień art. 274 ust. 3 w związku z art. 278 ust. 3 i 275 ustawy o finansach publicznych w Urzędzie zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę audytor wewnętrzny.

Zarządzeniem nr AW 0152-0011/2010 z 15 września 2010 r. Wójt wprowadził instrukcję pn. „Kartę Audytu Wewnętrznego”, w której określono cele i zasady funkcjonowania w Urzędzie audytu wewnętrznego oraz jego zakres.

Z przedłożonej do kontroli dokumentacji w zakresie prowadzonego w Urzędzie audytu wynikało, iż audytor stosownie do wymogów określonych w art. 283 ustawy o finansach publicznych sporządzał corocznie plan audytu oraz przedkładał Wójtowi sprawozdania. Z informacji zawartych w sporządzanych przez audytora sprawozdań z wykonania planu audytu za

lata 2015-2017 wynikało, iż realizowane przez niego zadania były zgodne z planami przedkładanymi Wójtowi na poszczególne lata.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy

1.1 Obsługa bankowa

W okresie objętym kontrolą bankową obsługę budżetu Gminy Kobierzycy wykonywał Bank Spółdzielczy w Kobierzycach, na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych Nr 1 zawartej 16 marca 2010 r. na czas nieokreślony. W ramach zawartej umowy Bank zobowiązał się do otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, w tym: rachunku bieżącego, rachunku pomocniczego, rachunków lokat terminowych. Z §8 w/w umowy wynikało, że Bank nie pobiera prowizji i opłat związanych z prowadzeniem i obsługą rachunku. Ponadto 10 grudnia 2012 r. Gmina zawarła z Bankiem Spółdzielczym w Kobierzycach umowę o usługę płatności masowych na czas nieokreślony gdzie z §11 w/w umowy wynikało, że Bank nie pobiera opłat związanych z usługą płatności masowych.

Wykaz rachunków bankowych funkcjonujących w Urzędzie, w latach 2015, 2016 i 2017 stanowi akta kontroli część B nr II/1, strony 2-13.

Kontrolą objęto zgodność stanu środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych z ewidencją księgową prowadzoną do następujących rachunków bankowych:

- 1) 27 9575 0004 0000 0130 2000 0400 (130-02-01, 130-02-02, 130-02-03) wydatki – wyciągi bankowe nr: 61 z 31 marca 2015 r., 124 z 30 czerwca 2015 r., 189 z 30 września 2015 r., 253 z 31 grudnia 2017 r., 62 z 31 marca 2016 r., 125 z 30 czerwca 2016 r., 189 z 30 września 2016 r., 252 z grudnia 2016 r., 64 z 31 marca 2017 r., 125 z 30 czerwca 2017 r., 187 z 29 września 2017 r., 250 z 30 grudnia 2017 r. oraz 64 z 30 marca 2018 r.
- 2) 81 9575 0004 0000 0130 2000 0010 (130-01-1, 130-01-2, 130-01-3, 130-01-9) dochody – wyciągi bankowe nr: 74 z 31 marca 2015 r., 147 z 30 czerwca 2015 r., 224 z 30 września 2015 r., 299 z 31 grudnia 2015 r., 73 z 31 marca 2016 r., 149 z 30 czerwca 2016 r., 227 z 30 września 2016 r., 299 z grudnia 2016 r., 71 z 31 marca 2017 r., 132 z 30 czerwca 2017 r., 196 z 29 września 2017 r., 259 z 30 grudnia 2017 r. oraz 65 z 30 marca 2018 r.
- 3) 61 9575 0004 0000 0130 2000 0370 (135-01) ZFŚS – wyciągi bankowe nr: 19 z 27 marca 2015 r., 41 z 30 czerwca 2015 r., 61 z 25 września 2015 r., 79 z 30 grudnia 2015 r., 19 z 31 marca 2016 r., 38 z 29 czerwca 2016 r., 58 z 28 września 2016 r., 79 z grudnia 2016 r., 17 z 30 marca 2017 r., 40 z 30 czerwca 2017 r., 61 z 29 września 2017 r., 81 z 28 grudnia 2017 r., 18 z 27 marca 2018 r.,
- 4) 68 9575 0004 0000 0130 2000 0050 (133-1) organ – wyciągi bankowe o nr: 61 z 31 marca 2015 r., 122 z 30 czerwca 2015 r., 186 z 30 września 2015 r., 250 z 31 grudnia 2015 r., 63 z 31 marca 2016 r., 125 z 30 czerwca 2016 r., 192 z 30 września 2016 r., 255 z grudnia 2016 r., 63 z 31 marca 2017 r., 123 z 30 czerwca 2017 r., 187 z 29 września 2017 r., 250 z 30 grudnia 2017 r. oraz 64 z 31 marca 2018 r.
- 5) 29 9575 0004 0000 0130 2000 0170 (139-08-027) kaucje, 71 9575 0004 0000 0130 2000 0190 (139-08-031) kaucje, 92 9575 0004 0000 0130 2000 0200 (139-08-030) kaucje, 11 9575 0004 0000 0130 2000 0300 (139-08-049) kaucje, 32 9575 0004 0000 0130 2000 0310 (139-08-005) kaucje sprawdzono na podstawie wydruków z Banku Spółdzielczego w Kobierzycach: *stany księgowe rachunków klienta 130 Gmina Kobierzycy na dzień 2015.03.31 A od konta 37101-99 do konta 3701-99 Rachunki klienta w module Rachunki bieżące i ROR na stanowisku 20, stany księgowe rachunków typu 37101-99 środki zablokowane /kaucje/ na dzień 2015.06.30 A – klienci:130-130, Inwentarz konta: 37101-99 (rachunki niezlikwidowane o saldach niezerowych) stan z dnia 2015.09.30 A- podsumowania kont analitycznych, stany księgowe rachunków klienta 130 Gmina Kobierzycy na dzień 2015.12.31 C od konta 37101 – 99 do konta 37101-99, stany księgowe rachunków klienta 130 Gmina Kobierzycy na dzień 2016.03.31 A od konta 37101 -99 do konta*

37101-99 Rachunki klienta w module Rachunki bieżące i ROR na stanowiska 20, Stany księgowe rachunków klienta 130 Gmina Kobierzyce na dzień 2016.06.30 A od konta 37101 -99 do konta 37101-99, Stany księgowe rachunków klienta 130 Gmina Kobierzyce na dzień 2016.10.01 A od konta 37101 -99 do konta 37101-99, Stany księgowe rachunków klienta 130 Gmina Kobierzyce na dzień 2016.12.31 A od konta 37101 -99 do konta 37101-99, Stany księgowe rachunków typu 37101-99 środki zablokowane /kaucje/ na dzień 2016.03.31 A – klienci: 130-130, Inwentarz konta: 37101-99 (rachunki niezlikwidowane o saldach niezerowych) stan z dnia 2017.06.30 A- podsumowania kont analitycznych, Stany księgowe rachunków klienta 130 Gmina Kobierzyce na dzień 2017.09.30 B od konta 37101 -99 do konta 37101-99, Stany księgowe rachunków typu 37101-99 środki zablokowane /kaucje/ na dzień 2017.12.31 B – klienci: 130-130, Stany księgowe rachunków typu 37101-99 środki zablokowane /kaucje/ na dzień 2018.03.31 A – klienci: 130-130. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

1.2 Gospodarka środkami pieniężnymi

W okresie objętym kontrolą zasady gospodarki kasowej określono w załączniku nr 3 do zarządzenia nr RF 0152-28/05 Wójta z 30 grudnia 2005 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy Kobierzyce, zmienionego zarządzeniem RF nr 0151/282/08 Wójta z 31 grudnia 2008 r. gdzie załącznik nr 3 stanowi Instrukcję Kasową.

Kontrolą objęto raporty kasowe dochodowe do rachunku bankowego dochodów Urzędu Gminy nr:

- 212 z 2 listopada 2017 r., 213 z 3 listopada 2017 r., 214 z 6 listopada 2017 r., 215 z 7 listopada 2017 r., 216 z 8 listopada 2017 r., 217 z 9 listopada 2017 r., 218 z 10 listopada 2017 r., 219 z 13 listopada 2017 r., 220 z 14 listopada 2017 r., 221 z 15 listopada 2017 r. oraz wyciągi bankowe obrazujące zwrot środków z uzyskanych dochodów na rachunek bankowy dochodów Urzędu Gminy o nr: 219/2017 z 2 listopada 2017 r., 220/2017 z 3 listopada 2017 r., 221/2017 z 6 listopada 2017 r., 222/2017 z 7 listopada 2017 r., 223/2017 z 8 listopada 2017 r., 224/2017 z 9 listopada 2017 r., 225/2017 z 10 listopada 2017 r., 226/2017 z 13 listopada 2017 r., 227/2017 z 14 listopada 2017 r., 228/2017 z 15 listopada 2017 r.

- 1 z 2 stycznia 2018 r., 2 z 3 stycznia 2018 r., 3 z 4 stycznia 2018 r., 4 z 5 stycznia 2018 r., 5 z 8 stycznia 2018 r., 6 z 9 stycznia 2018 r., 7 z 10 stycznia 2018 r., 8 z 11 stycznia 2018 r., 9 z 12 stycznia 2018 r., 10 z 15 stycznia 2018 r. oraz wyciągi bankowe obrazujące zwrot środków z uzyskanych dochodów na rachunek bankowy dochodów Urzędu Gminy o nr: 1/2018 z 2 stycznia 2018 r., 2/2018 z 3 stycznia 2018 r., 3/2018 z 4 stycznia 2018 r., 4/2018 z 5 stycznia 2018 r., 5/2018 z 8 stycznia 2018 r., 6/2018 z 9 stycznia 2018 r., 7/2018 z 9 stycznia 2018 r., 8/2018 z 11 stycznia 2018 r., 9/2018 z 12 stycznia 2018 r., 10/2018 z 15 stycznia 2018 r. oraz ewidencję księgową do konta 101-01 w kontrolowanych okresach. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Kontrolę kasy przeprowadzono 7 czerwca 2018 r. przeprowadzając jednocześnie kontrolę walorów przechowywanych w kasie tzn.: czeków bankowych, kwitariuszy K-100/S oraz kart drogowych. Stwierdzono, że stan walorów był zgodny z ewidencją prowadzoną w tym zakresie w Urzędzie. Protokół kontroli kasy stanowi **załącznik nr 1 do protokołu kontroli.**

1.3 Karty płatnicze

Zasady funkcjonowania kart płatniczych określono zarządzeniem nr KA.0050.1.0291.2017 Wójta z 28 listopada 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy Kobierzyce przez gminne jednostki organizacyjne a także zasad rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystywaniu. Kontrola wykazała, że opisane zasady dotyczyły tylko jednostek obsługiwanych przez Referat wspólnej obsługi jednostek nie obejmowały jednak Urzędu Gminy Kobierzyce. W trakcie kontroli zarządzeniem nr

RF.0050.1.0118.2018 Wójta z 14 czerwca 2018 r. w sprawie dokonania zmiany w regulaminie korzystania z kart płatniczych stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia nr KA.0050.1.0291.2017 Wójta z 28 listopada 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy Kobierzyce przez gminne jednostki organizacyjne a także zasad rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystywaniu, dokonano stosownych zmian.

W powyższym zakresie kontrolującym przedłożono umowy:

- o debetowe karty płatnicze Visa Business z 28 września 2004 r. określająca zasady korzystania z międzynarodowych debetowych kart płatniczych
- o kartę nr 27/2015 z 6 marca 2015 r.

oraz wydruk z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 130-04-01 *Rachunek bieżący jednostki KARTA 1 VISA* i 130-04-02 *Rachunek bieżący jednostki KARTA 2 Zestawienie obrotów i sald ksiąg pomocniczych – Analityka zest. z dokumentami; za okres: Styczeń 2017-Grudzień 2017...*

Z ewidencji księgowej wynikało, że w 2017 r.:

- kartą 1 dokonano 2 operacji na łączną kwotę 1.509,37 zł oraz zapłata prowizji za obsługę kart 3 zł,

- kartą 2 dokonano 4 operacji na łączną kwotę 3.801 zł. Do kontroli przedłożono dokumenty źródłowe potwierdzające powyżej opisane 6 operacji kartami. Stwierdzono, że w dniu 24 stycznia 2017 r. dokonano zwrotu środków na rachunek bankowy nr 90 9575 0004 0000 0130 2000 0430 w kwocie 40,65 zł – operacja na koncie 130-04-01 kartą płatniczą VISA ELECTRON BUSINESS. Na pytanie *kto i z jakiego tytułu w dniu 24 stycznia 2017 r. dokonał zwrotu środków na rachunek bankowy nr 90 9575 0004 0000 0130 2000 0430 w kwocie 40,65 zł – operacja na koncie 130-04-01 kartą płatniczą VISA ELECTRON BUSINESS?*, Wójt wyjaśnił, że Kartą płatniczą VISA ELECTRON BUSINESS do wyodrębnionego konta 90 9575 0004 0000 0130 2000 0430 dysponuje zgodnie z umową wyłącznie Wójt Pan Ryszard Pacholik. Zwrot błędnie dokonanych wydatków w kwocie 40,65 zł (...) nastąpił w tym samym dniu bez znaczenia dla salda tego konta. Wyjaśnienie wraz z wydrukiem z ewidencji księgowej stanowi **akta kontroli część B nr II/2 str 14-18.**

W uzupełniających wyjaśnieniach złożonych kontrolującym 4 lipca 2018 r. (**pkt 2 akt kontroli część B nr III/83 stron 909**) Wójt poinformował, (...) iż *wyłącznym dysponentem karty jest pan Ryszard Pacholik Wójt Gminy Kobierzyce i zgodnie z tym – On sam dokonał błędnego wypadku na kwotę 40,65 zł (wydatek prywatny w aptece) i w tym samym dniu dokonał zwrotu tego wydatku na rachunek karty.*

2. Księgi rachunkowe budżetu i urzędu

2.1 Stan i kompletność urządzeń księgowych

W kontrolowanym okresie w jednostce obowiązywały:

- zarządzenie nr RF.0050.1.0324.2017 Wójta z 29 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,
- zarządzenie nr RF.0050.1.0119.2014 Wójta z 30 maja 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,
- zarządzenie nr RF 0152-28/05 Wójta z 30 grudnia 2005 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy Kobierzyce, zmienione zarządzeniem RF nr 0151/282/08 z 31 grudnia 2008 r.

Kontrolą objęto zestawienia obrotów i sald kont organu oraz kont urzędu według stanu na 31 grudnia 2015, 2016 i 2017 r., ustalono czy zasady funkcjonowania kont prowadzonych w jednostce opisano w obowiązujących w tym czasie zasadach rachunkowości. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

2.2 Prawidłowość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

Zagadnienie skontrolowano na podstawie wybranych prób w tematach objętych kontrolą i opisano w poszczególnych częściach niniejszego protokołu.

2.3 Rozrachunki i rozliczenia

W sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r., na koniec IV kwartału 2016 r. oraz na koniec IV kwartału 2017 r. nie wykazano zobowiązań wymagalnych.

Z przedstawionego zestawienia obrotów i sald wynikało, że salda Ma na 31 grudnia 2017 r. wykazywało 11 kont analitycznych prowadzonych do konta 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* na łączną kwotę 2.397.961,54 zł (201-01-00001, 201-01-00002, 201-01-00003, 2001-01016, 210-01-03137, 201-03-00016, 201-03-00515, 201-03-01414, 201-03-01526, 201-03-02108, 201-03-02672). Zestawienie obrotów i sald księgi głównej – Syntetyka za okres Styczeń 2017 do Grudzień 2017 oraz wydruk *Kontrahenci nierozliczeni stan na koniec okr.obl.Grudzień 2017* stanowi **akta kontroli część B nr II/3 strony 19-23**.

Kontrolą objęto terminowość regulowania zobowiązań, prawidłowość ich ujęcia w ewidencji księgowej Urzędu. Stwierdzono, że przy prowadzeniu ewidencji księgowej na koncie 201 stosowane jest uproszczenie, przyjęte w polityce rachunkowości (wprowadzone zarządzeniem Wójta nr RF.0050.1.0119.2014) na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości stanowiące, że *zobowiązania finansowe wynikające z dowodów księgowych (faktur) ujmuje się w księgach okresu sprawozdawczego w dacie ich wpływu do jednostki pod warunkiem, że zostały przekazane do referatu księgowości nie później niż do 10-go dnia miesiąca następnego po miesiącu sprawozdawczym* a w polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Wójta nr RF.0050.1.0324.2017 stanowiło, że *zobowiązania finansowe wynikające z dowodów księgowych (w tym faktur) ujmuje się w księgach okresu sprawozdawczego w dacie ich wpływu do jednostki pod warunkiem, że zostały przekazane do referatu księgowości i referatu wspólnej obsługi jednostek nie później niż do 6-go dnia miesiąca następnego po miesiącu sprawozdawczym*. Wprowadzone uproszczenie spowodowało, że zobowiązania wynikające z faktur z datą wystawienia grudzień 2017 r. (dotyczące roku obrotowego 2017) zostały ujęte w księgach rachunkowych w 2018 roku w styczniu i lutym. W oparciu o wydruk z ewidencji księgowej i dowody księgowe ustalono, że łączna kwota zobowiązań wynikających z faktur wystawionych w grudniu 2017 r. a ujętych w księgach w 2018 r. na koncie 201 stanowiła 1.275.609,07 zł. Zgodnie z art. 4 ust 4 ustawy o rachunkowości *jednostka może w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stosować uproszczenia, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację obowiązku określonego w ust. 1.* a ust. 1 stanowi, że *jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy* i zgodnie z art. 4 ust. 4a powołanej ustawy *stosując przepisy ustawy, jednostka kieruje się zasadą istotności* tymczasem zasada istotności nie została określona przez jednostkę. Wydruk z ewidencji księgowej zobowiązania ujęte na koncie 201 w styczniu i w lutym 2018 r. stanowi **akta kontroli część B nr II/4 str 24-28**. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że (...) *opisane zasady wprowadzono mając na uwadze Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który określa terminy sporządzania sprawozdań miesięcznych na nie później niż do 10 dnia miesiąca następującego. Stosowana zasada od wielu lat w sposób ciągły realizuje wymóg art.5 ustawy o rachunkowości grupując operacje gospodarcze, wycenę aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego sposób umożliwiający porównywalność wyniku. Zobowiązania niewymagalne wydatków bieżących (nie inwestycyjnych) powtarzalnych z tytułu dostawy mediów, paliwa oraz usług dowozu uczniów i prawnych, planowanych w umowie do zapłaty w roku następnym (kwota ok 300 tys.zł) w żadnym stopniu nie wpływają na ocenę sytuacji finansowej gminy wobec wysokości wykonanych wydatków bieżących w roku 2017 w wysokości 125.757.669,98 zł. Wyjaśnienie stanowi akta kontroli część B*

nr II/5 str 29-30. W trakcie kontroli Zarządzeniem nr RF.0050.1.0117.2018 Wójta z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany zasad (polityki) rachunkowości dokonano zmiany polegającej na tym, że w punkcie 2.1.4, podpunkcie 13 po lit. F wprowadzono lit. G w brzmieniu: ustala się próg istotności do ewidencji zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych danego roku w wysokości do 2% wartości planowanych w tym roku wydatków budżetowych określonych w uchwale budżetowej Gminy Kobierzyce.

Kontrolą objęto również zobowiązania wynikające z porozumień dotyczących ustalenia wysokości odszkodowań za drogi, które w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszły na rzecz Gminy Kobierzyce oraz umów nabycia nieruchomości na rzecz Gminy:

- nie ujętych w ewidencji księgowej według stanu na koniec 2014 r. w kwocie 516.792 zł,
- ewidencjonowanych na koncie 201, według stanu na koniec 2015 r. w kwocie 451.711 zł, na koniec 2016 r. w kwocie 320.467 zł.

Przedmiotowe ustalenia szczegółowo opisane zostały w dalszej części protokołu w pkt pn. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa

3.1 Sprawozdania budżetowe

Kontrolą objęto zgodność sprawozdań jednostkowych: Rb-28S sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r. oraz Rb-27S sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r.(korekta) z ewidencją księgową prowadzoną w tym zakresie.

Sprawdzono również zgodność kwot dochodów wykonanych wykazanych w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 roku z kwotami wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych. Sprawdzono zgodność kwot wydatków wykonanych wykazanych w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 roku w rozdziałach: 01008, 01030, 01095, 40002, 60004, 60014, 60016, 70004, 700005, 700095, 71004, 71012, 71035, 75011, 75022, 75023, 75075, 75085, 75095, 75101, 75212, 75404, 75412, 75414, 75478, 75495, 75702, 75831, 80195, 85149, 85153, 85154, 85195, 85202, 85205, 85213, 85214, 85215, 85216, 85219, 85230, 85295, 85395, 85415, 85495, 85501, 85502, 85503, 85504, 85505, 85508, 90001, 90002, 90003, 90004, 90005, 90060, 90013, 90015, 90019, 90095, 92105, 92109, 92116, 92120, 92601, 92605, 92695 z kwotami wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono

3.2 Sprawozdania finansowe

Sprawdzono czy bilans z wykonania budżetu Gminy oraz bilans Urzędu Gminy sporządzono na dzień 31 grudnia 2017 r. w oparciu o salda kont wynikające z zestawienia obrotów i sald za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

4. Inwentaryzacja

Instrukcja inwentaryzacyjna stanowiła załącznik nr 4 do zarządzenia nr 0151/282/08 Wójta z 31 grudnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Kobierzyce wprowadzającego zmiany do zarządzenia nr RF 0152-28/05 Wójta z 30 grudnia 2005 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Kobierzyce.

W przedmiotowym zakresie kontrolującym przedłożono:

- zarządzenie nr KA.0050.1.0069.2017 Wójta z 3 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Harmonogramu inwentaryzacji rocznej składników majątku Gminy Kobierzyce i Urzędu Gminy Kobierzyce na rok 2017,
- zarządzenie nr KA 0050.1.0070.2017 Wójta z 3 kwietnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej, którym zarządzono przeprowadzenie inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Kobierzycach,
- zarządzenie nr KA 0050.1.0095.2017 Wójta z 20 kwietnia 2017 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr KA 0050.1.0070.2017 Wójta z 3 kwietnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej,
- zarządzenie nr KA 0050.1.0141.2017 Wójta z 5 czerwca 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, którym zarządzono inwentaryzację Stacji Uzdatniania Wody w Gminie Kobierzyce,
- zarządzenie nr KA 0050.1.0201.2017 Wójta z 10 sierpnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Szkole Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim
- zarządzenie nr KA 0050.1.242.2017 Zastępcy Wójta z 21 września 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, którym zarządzono przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej składników majątku stanowiących aktywa Gminy Kobierzyce. Inwentaryzacją należało objąć: 1) środki trwałe (011) i pozostałe środki trwałe (013) w pomieszczeniach budynku Gminy Kobierzyce, 2) park, staw w Kobierzycach, 3) środki trwałe (011) i pozostałe środki trwałe (013) w pomieszczeniach przy ul. Parkowej w Kobierzycach,
- zarządzenie nr KA 0050.1.0261.2017 Wójta z 17 października 2017 r. zmieniające Zarządzenie Wójta Nr KA.0050.1.242.2017 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji,
- zarządzenie nr KA 0050.1.0271.2017 Wójta z 6 listopada 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, którym zarządzono przeprowadzenie inwentaryzacji rocznej składników majątku stanowiących aktywa Gminy Kobierzyce. Inwentaryzacją należało objąć środki trwałe (011) i pozostałe środki trwałe (013) w Szkole podstawowej w Kobierzycach, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobierzycach oraz zbiorów bibliotecznych (014) w: Szkole Podstawowej w Bielanach Wrocławskich, w Szkole Podstawowej w Kobierzycach, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pustkowie Żurawskim
- zarządzenie nr KA 0050.1.0303.2017 Wójta z 15 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników nie będących Własnością Gminy. Zarządzono przeprowadzenie inwentaryzacji składników nie będących własnością Gminy a należący do: 1) Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA w Warszawie, 2) Instytutu Archeologii i Etnologii PAN Oddziału we Wrocławiu, 3) Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, 4) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 5) Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie, 6) Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tyńcu Małym,
- zarządzenie Nr KA 0050.1.0304.2017 Wójta z 15 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, zarządzono przeprowadzenie inwentaryzacji rocznej składników majątku stanowiących aktywa Gminy Kobierzyce. Na podstawie którego należało zinwentaryzować: **1)** środki pieniężne w gotówce z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych, weksle i чеки obce, akcje, obligacje, bony i inne papiery wartościowe, **2)** druki ścisłego zarachowania (Urząd Gminy Kobierzyce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, Kobierzycki Ośrodek Sportu i Rekreacji), **3)** środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, **4)** środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, należności (z wyjątkiem tytułów publicznoprawnych, spornych i wątpliwych wobec pracowników, pożyczki i kredyty, zobowiązania (z wyjątkiem wobec pracowników, z tytułów publicznoprawnych), własne składniki majątkowe powierzone innym- potwierdzenie sald, **5)** paliwo w samochodach służbowych i sprzęcie mechanicznym, **6)** opał (olej opałowy, węgiel) w kotłowniach budynków komunalnych na terenie Gminy Kobierzyce, **7)** magazyny żywnościowe, **8)** inwestycje niezakończone

- zarządzenie nr KA 0050.1.0318.2017 Wójta z 27 grudnia 2017 r. zmieniające zarządzenie Wójta Gminy Kobierzyce Nr KA 0050.1.0304.2017 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji,
- zarządzenie nr KA 0050.1.0322.2017 Wójta z 28 grudnia 2017 r. w sprawie inwentaryzacji, którym zarządzono przeprowadzenie inwentaryzacji środków pieniężnych zgromadzonych w gotówce w Kobierzyckim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Kobierzycach.

W zakresie przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji kontrolującym przedłożono:

- sprawozdanie/zespołu spisowego z spisu z natury z 21 listopada 2017 r., protokół weryfikacji różnic inwentaryzacyjnych, księgowe rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej w dniu 21 listopada 2017 r. pole spisowe : środki trwałe i pozostałe środki trwałe w Referacie Wspólnej Obsługi Jednostek. Z którego wynikało, że stwierdzono różnice inwentaryzacyjne – nadwyżki w kwocie 25.966 zł (42 pozycje spisowe) które po uwzględnieniu w księgach w dniu 29 grudnia 2017 r. spowodowały zgodność stanu ewidencyjnego ze stanem majątku według spisu z natury (35.781,88 zł), arkusz spisu z natury nr 000178,
- sprawozdanie komisji inwentaryzacyjnej/zespołu spisowego/ze spisu z natury z 20 października 2017 r., sprawozdanie końcowe Stałej Komisji Inwentaryzacyjnej z 24 października 2017 r., protokół weryfikacji różnic inwentaryzacyjnych gdzie stwierdzono niedobory w kwocie 8.113 zł których przyczyną była kradzież agregatu prądowórczego (zaświadczenie o powiadomieniu o kradzieży z 30 maja 2016 r., z Komisariatu Policji Wrocław-Krzyki, Posterunek Policji w Kobierzycach ul. Witosza 11, 55-040 Kobierzyce), niedobór uznano za niezawiniony i ujęto w ewidencji księgowej WN 240-13-01, MA 011-02 pod datą 31 października 2017 r., księgowe rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej w dniu 20 października 2017 r. pole spisowe: budynek gospodarczy ul. Parkowa Kobierzyce, arkusze spisu z natury od nr 000081 do nr 000089,
- sprawozdanie komisji inwentaryzacyjnej/zespołu spisowego/ ze spisu z natury z 6 października 2017 r., sprawozdanie końcowe Stałej Komisji Inwentaryzacyjnej z 11 października 2017 r., arkusz spisu z natury nr 000080, księgowe rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej 6 października 2017 r. pole spisowe: ławki stoły, altany parkowe oraz wyposażenie pozostałe (park staw Kobierzyce) z którego wynika, że wartość majątku według spisu z natury i wartość księgowa wynosi 8.932 zł czyli różnic nie stwierdzono,
- sprawozdanie zespołu spisowego ze spisu z natury z 21 listopada 2017 r., sprawozdanie końcowe Stałej Komisji Inwentaryzacyjnej z 27 października 2017 r., arkusze spisu z natury od nr 000090-000177, protokół weryfikacji różnic inwentaryzacyjnych księgowe rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej w dniu 24 października do 21 listopada 2017 r. z którego wynika, że stwierdzono niedobory w kwocie 189.392,34 zł oraz nadwyżki 179 pozycji, podjęto decyzję o kompensacie niedoborów nadwyżkami, ustalony stan ewidencyjny stanowił 1.480.965,63 zł a ustalony według spisu z natury stan majątku wynosił 1.291.573,29 zł oraz niedobory w kwocie 189.392,34 i nadwyżki ogółem 179 pozycji. Rozliczenie inwentaryzacji ujęto w księgach pod datą 29 grudnia 2017 r. WN 240-13-01 oraz MA 240-13-01 kwota 189.392,34 zł.
- protokół weryfikacji aktywów i pasywów na 31 grudnia 2017 r. weryfikacja konta 01100,020011/ uzgodnień gruntów droga porównań danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich składników. Weryfikacja różnic nie wykazała,
- księgowe rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej w dniu 15 grudnia 2017 r. pole spisowe: obce środki trwałe z Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA w Warszawie wraz z arkuszem spisu z natury. W trakcie kontroli 28 czerwca 2018 r. drogą faksową poinformowano właściciela o efektach spisu z natury aktywów,
- księgowe rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej w dniu 15 grudnia 2017 r. pole spisowe: obce środki trwałe z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu wraz z arkuszem spisu z natury nr 451 wraz z potwierdzeniem odbioru w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim (przewoźnik poczta polska),
- księgowe rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej w dniu 15 grudnia 2017 r. pole spisowe: obce środki trwałe z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN oddz. we Wrocławiu wraz z arkuszem

spisu z natury nr 455 oraz potwierdzeniem odbioru z z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN oddz. we Wrocławiu ((przewoźnik poczta polska),

-protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji kasy Urzędu Gminy Kobierzyce z 29 grudnia 2017 r.

- protokół inwentaryzacji inwestycji niezakończonych sporządzonej wg stanu na 31 grudnia 2017 r.

Inwentaryzację należności przeprowadzono poprzez wysłanie potwierdzeń zgodności sald w celu uzyskania potwierdzeń sald według stanu na 30 listopada 2017 r. Jak wynikało z wydruku *Kontrahenci nierozliczeni stan na koniec okr.obl: Listopad 2017 r. (...)* salda WN wykazywały konta 201-07-00021 w kwocie 6.424,42 zł, 201-07-00027 w kwocie 22.113,79 zł, 201-07-00529 w kwocie 2.242,98 zł, 201-07-03066 w kwocie 2.577,80 zł, 201-07-03073 w kwocie 867,40 zł. Kontrolującym przedłożono potwierdzenie odbioru potwierdzenia salda od kontrahenta 201-07-00529, potwierdzenie odbioru potwierdzenia sald od kontrahenta 201-07-00021, nie uzyskano potwierdzenie odbioru potwierdzenia sald od kontrahentów: 201-07-03073, 201-07-03066, 201-07-00529. Oświadczenie w sprawie złożył pracownik odpowiedzialny. Z oświadczenia wynika, że *potwierdzenia sald na dzień 30.11.2017 r. dla firm (...) zostały wysłane listem zwykłym. Listy te nie są rejestrowane w ewidencji poczty wychodzącej.* Oświadczenie stanowi **akta kontroli część B nr III/85 strona 916.** Tymczasem zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości *przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować (...)*

Ponadto z protokołu weryfikacji sald według stanu na 31 grudnia 2017 r. wynikało, że saldo WN konta 201-07-00027 stanowiło kwotę 14.295,56 zł. Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynikało, że kontrahent zmarł w związku z czym zwrócono się do spadkobierców po przejściu na nich praw i obowiązków (na podstawie Aktu Poświadczenia dziedziczenia z 4 grudnia 2017 r.) o zwrot nadpłaty w kwocie 14.295,56 zł. Pismem z dnia 16 marca 2018 r. Kancelaria Radców Prawnych reprezentująca Gminę wystosowała ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty należności w kwocie 14.295,56 zł wraz z ustawowymi odsetkami, informując jednocześnie o braku podstawy do uiszczenia niższej kwoty czyli 11.622,40 zł. W dniu 20 marca 2018 r. spadkobiercy zwrócili 11.622,41 zł na konto Gminy. W dniu 29 marca 2018 r. na podstawie art. 451 Kodeksu Cywilnego postanowieniem o zarachowaniu wpłaty podjęto decyzje o zarachowaniu wpłaty na należność główną w kwocie 11.566,95 zł oraz odsetki w kwocie 55,46 zł i poinformowano, iż na koncie płatników nadal figuruje zaległość w kwocie 2.728,61 zł. Postanowienia o zarachowaniu spadkobiercy otrzymali 11 kwietnia 2018 r. Ponadto pismem z 13 czerwca 2018 r. Kancelaria Radców Prawnych ponownie wystosowała do spadkobierców kontrahenta, ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 2.728,61 zł wraz z odsetkami.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

1. Dochody budżetowe z tytułu podatków i opłat

1.1. Sprawozdanie Rb-PDP i Rb-27S za 2017 r.

Wykazane w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2017 r. z 21 lutego 2018 r. (korekta nr 1) w kolumnie 3 *Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy* wyniosły 2.915.733,78 zł, w tym: w podatku rolnym – kwota 6.031,12 zł, w podatku od nieruchomości 2.340.445,60 zł oraz w podatku od środków transportowych 569.256,96 zł. Wykazane w kolumnie 4 *Skutki udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)* wyniosły 0,00 zł. Natomiast *Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy* odpowiednio:

- w kolumnie 5 – umorzenie zaległości podatkowych – wyniosły 8.374,56 zł, w tym: kwota 3.587,54 zł dotyczyła podatku rolnego oraz kwota 4.787,02 zł dotyczyła podatku od nieruchomości;
- w kolumnie 6 – rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru – wyniosły 87.204,00 zł, w tym: kwota 48.126 zł dotyczyła

podatku od nieruchomości oraz kwota 39.078 zł dotyczyła podatku od środków transportowych.

Ustalono, iż stosownie do postanowień § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej (stan prawny obowiązujący do 12 stycznia 2018 r.) ww. kwoty były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r. (korekta nr 2 z 26 marca 2018 r.)

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów ustalono następujące nieprawidłowości:

Skutki udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)

Ustalono, iż w 2017 r. obowiązywała uchwała Rady:

- XXXVIII/448/09 z 22 października 2009 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości;
- nr XIV/151/11 z 30 grudnia 2011 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na nowe inwestycje w obiekty sportowe;
- nr VI/74/15 z 27 marca 2015 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Kobierzyce;
- nr VI/75/15 z 27 marca 2015 r. w sprawie pomocy de minimis na nowe inwestycje dla przedsiębiorców inwestujących na terenie Gminy Kobierzyce.

Na podstawie ww. uchwał zwolnione z podatku od nieruchomości są grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części, odpowiednio:

- wykorzystywane do prowadzenia działalności komunalnej w zakresie świadczeń mieszkaniowych, wyłączone z gospodarstw rolnych przekazywanych w zamian za świadczenia uregulowane w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników lub przepisów dotyczących uzyskiwania rent strukturalnych pod warunkiem, że nie są one przedmiotem najmu i dzierżawy oraz obrotu wtórnego, służące działalności administracji publicznej, kulturalnej, sportowej i oświatowo-wychowawczej, przeznaczone do celów pochówku zmarłych (grzebalnych), na prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej, wykorzystywane w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- związane z nową inwestycją w obiekt sportowy oraz zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej przez podmioty realizujące na terenie Gminy Kobierzyce nową inwestycję.
- nowopowstałe dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących lub rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie Gminy Kobierzyce z wyjątkiem zajętych na działalność handlową, stacje paliw, magazynową, logistyczną oraz przeznaczonych na cele mieszkaniowe,
- zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej przez podmioty realizujące na terenie Gminy Kobierzyce nowa inwestycję.

Pomimo, iż w 2017 r. ze zwolnień wynikających z przedmiotowych uchwał skorzystało 8 podatników podatku od nieruchomości, a kwota wynikających z tego tytułu skutków udzielonych ulg i zwolnień wyniosła łącznie 1.060.492,30 zł, tj. podatnik o nr konta: 1/63 – kwota 143.640,33zł, 1/177 – kwota 44.592,24 zł, 1/388 – kwota 358.249,16 zł, 1/391 – kwota 3.368,98 zł, 1/483 – kwota 143,443,78 zł, 1/544 – kwota 281.467,17 zł, 1/594 – kwota 5.177,46 zł oraz 1/611 – kwota 80.553,18 zł nie zostały one wykazane w sprawozdaniu RB-27S za 2017 r. a tym samym w sprawozdaniu Rb-PDP za 2017 r.

Kserokopie pism w sprawie przyznania podatnikom ulg i zwolnień na podstawie ww. uchwał kserokopie deklaracji oraz wydruk z ewidencji księgowej pn. *Dane na koniec IV kwartału 2017*

roku Skutki udzielonych ulg oraz zwolnień, Zestawienie szczegółowe na dzień 2017-12-31, rodzaj podatku: nieruchomości stanowią akta kontroli część B nr III/1 strony 31-73.

Niewykazanie w kolumnie nr 4 sprawozdania Rb-PDP za 2017 r. skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w wysokości 1.060.492,30 zł naruszało przepis § 3 ust. 1 pkt 10 załącznika nr 39 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej (stan prawny obowiązujący do 12 stycznia 2018 r.) zgodnie z którym w kolumnie "Skutki udzielonych ulg i zwolnień..." wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień, obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) kontroli poddano prawidłowość ich wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP za lata 2013-2016.

Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej za lata 2013-2016 (**akta kontroli część B nr III/2 strony 74-82**) ustalono, iż podobnie jak to miało miejsce w przypadku 2017 r., nieprawidłowości w zakresie wykazanych w kolumnie nr 4 sprawozdania Rb-PDP kwot skutków wystąpiły w latach 2015-2016. A mianowicie:

1. pomimo, iż skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień, na podstawie powołanych powyżej czterech uchwał Rady stanowiły odpowiednio:
  - w 2015 r. kwotę 866.210,112 zł (z ulgi skorzystało 7 podatników podatku od nieruchomości) to w kolumnie nr 4 sprawozdania Rb-PDP za 2015 r. w wierszu A.5. *podatek od nieruchomości* wykazano 0,00 zł;
  - w 2016 r. kwotę 758.141,31 zł (z ulg skorzystało 5 podatników podatku od nieruchomości) to w kolumnie nr 4 sprawozdania Rb-PDP za 2015 r. w wierszu A.5. *podatek od nieruchomości* wykazano 0,00 zł.
2. w kolumnie nr 4 wierszu A.5. *podatek rolny* sprawozdania Rb-PDP za 2015 r. wykazano kwotę 14,34 zł pomimo, iż Rada nie podejmowała uchwał o zwolnieniach i ulgach w podatku rolnym.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień, obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP zostały odpowiednio:

- za 2015 r. zaniżone o kwotę 866.210,112 zł w podatku od nieruchomości oraz zawyżone o kwotę 14,34 zł w podatku rolnym;
- za rok 2016 r. zaniżone o kwotę 758.141,31 zł w podatku od nieruchomości;
- za 2017 r. zaniżone o kwotę 1.060.492,30 zł.

W złożonym na tą okoliczność wyjaśnieniu (**akta kontroli część B nr III/3 strony 83-94**) zastępca Wójta poinformował, iż (...) w sprawozdaniach Rb-PDP za lata 2015-2017 (wyłącznie elektroniczna wersja) nie wykazano ulg przyznanych w wyniku stosowania uchwał Rady Gminy Kobierzyce za rok 2015, 2016 i 2017 co było skutkiem niezauważonej zmiany parametryzacji wprowadzonych zewnętrznie przez firmę Record sp.z.o.o w Bielsku Białej przy aktualizacji programu co skutkowało „ominięciem” przez program wykazanych w ewidencji analitycznej zwolnień w podatku od nieruchomości przy formułowaniu elektronicznych not ujmowanych w sprawozdaniach.

Nadmieniam, że wszystkie przedmiotowe ulgi zostały wykazane we wszystkich sprawozdaniach składanych do Urzędu Ochrony Konsumentów a także szczegółowo opisane w składanych sprawozdaniach opisowych dla Rady Gminy Kobierzyce i Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu. Ponadto pragnę zauważyć iż dane wykazywane w sprawozdaniu Rb-PDP nie wpływają na wyliczenia subwencji wyrównującej (Gmina Kobierzyce takowej nie otrzymuje) ani na wysokość obowiązkowych wpłat do budżetu państwa.

Równocześnie informuję, że złożono korekty sprawozdań Rb-PDP za lata 2015-17, których kopię przedkładam.

Jako osobę odpowiedzialną za generowanie i składanie sprawozdań w tym Rb-PDP oraz koordynację dokonywanych zmian w systemie finansowo-księgowym firmy „record” i „Bestia” wskazano Pana (M.W.), które zakres obowiązków dołączono do wyjaśnienia.

W odpowiedzi na złożone korekty sprawozdań Rb-PDP za lata 2015-2017, Minister Finansów pisemnie (dwa pisma o nr: ST3.4756.2.2018 i ST3.4756.2.2018 z 8 maja 2018 r. - data wpływu do Urzędu 11 maja 2018 r. stanowią **akta kontroli część B nr III/4 strony 95-96**) poinformował Wójta o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie zwiększenia dla Gminy Kobierzyce kwoty wpłaty przeznaczonej na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin, odpowiednio: na 2017 r. - szacowanej wstępnie na kwotę 259.823 zł (korekta sprawozdania Rb-PDP za 2015 r.) oraz na 2018 r. - szacowanej wstępnie na kwotę 227.455 zł (korekta sprawozdania Rb-PDP za 2016 r.). Korekta sprawozdania Rb-PDP za 2017 r. zgodnie z przepisami ustawy z 13 listopada 2003 r o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1453 ze zm.) stanowić będzie podstawę określenia kwoty wpłaty przeznaczonej na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin w 2019 r.

W trakcie kontroli do Urzędu wpłynęły dwie decyzje wydane przez Ministra Finansów w sprawie zwiększenia kwoty wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin wraz z należnymi odsetkami tj. nr ST3.4756.2.2018 z 5 czerwca 2018 r. na kwotę 259.823,00 zł (12 x 21.651,92 zł) plus należne odsetki wyliczone na dzień 5 czerwca 2018 r. w wysokości 19.291,00 zł oraz nr ST3.4756.3.2018 z 6 czerwca 2018 r. na kwotę 227.455 zł (12 x 18.955 zł) plus należne odsetki wyliczone na dzień 5 czerwca 2018 r. w wysokości 1.695,00 zł. Termin zapłaty ww. kwot określony został na 14 dni od daty doręczenia decyzji. Kserokopie ww. decyzji stanowią **akta kontroli część B nr III/5 strony 97-102**.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 130 i 201 oraz bankowych potwierdzeń zapłaty (**akta kontroli część B nr III/6 strony 103-111**) ustalono, iż gmina wykonując postanowienia ww. decyzji Ministra Finansów 13 czerwca 2018 r. przelała na rachunek Ministerstwa Finansów łącznie kwotę 354.598 zł należności głównej oraz 21.591 zł odsetek. Odrębnym przelewem z 13 czerwca 2018 r. przelano na konto Ministerstwa Finansów kwotę 18.955 zł stanowiącą dopłatę za miesiąc czerwiec 2018 r. z tytułu wpłat do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin.

Ustalono, iż zobowiązania z tytułu wpłat gminy do budżetu państwa są ewidencjonowane na koncie 201 *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami* o nr 201-01-00106, pomimo iż zgodnie z opisem konta 201 zawartym w obowiązującej w Urzędzie polityce rachunkowości konto 201 służy do wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług. Tymczasem kontem właściwym do ewidencjonowania pozostałych rozrachunków jest konto 240 *Pozostałe rozrachunki*, z opisu którego wynika, iż służy ono do ewidencji rozrachunków nieobjętych ewidencją na kontach 201-231. Na zadane przez kontrolujących pytanie *Dlaczego zobowiązania z tytułu wpłat gminy do budżetu państwa są ewidencjonowane na koncie 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami o nr 201-01-00106 skoro zgodnie z opisem konta 201 zawartym w obowiązującej w Urzędzie polityce rachunkowości konto 201 służy do wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług tymczasem kontem właściwym do ewidencjonowania pozostałych rozrachunków jest konto 240 Pozostałe rozrachunki z opisu którego wynika, iż służy ono do ewidencji rozrachunków nieobjętych ewidencją na kontach 201-231?* Wójt w piśmie stanowiącym **pkt 1 akt kontroli część B nr III/7 strony 112-115** poinformował, że (...) zapisy analityczne prowadzone do konta 201-01-00106 wyodrębniają planowy wydatek (jako Ministerstwo Finansów) umożliwiając dokonywanie czynności sprawdzających a dla potrzeb sprawozdawczości prawidłowo ujawniają zobowiązania niewymagalne. Zastosowane rozwiązania na kontach rozrachunkowych Gminy w związku z

dochowaniem terminu płatności i nieprzekraczania roku bilansowego dla prezentacji pozostają bez znaczenia.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż rozliczenia Gminy z Ministerstwem Finansów z tytułu wpłaty przeznaczonej na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin nie stanowią rozrachunków z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, które to rozrachunki, zgodnie z przyjętą w Urzędzie polityką rachunkowości ewidencjonuje się na koncie 201 *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*. Kontem właściwym do ewidencjonowania pozostałych rozrachunków jest konto 240 *Pozostałe rozrachunki*. Kserokopie polityk rachunkowości w zakresie opisu do kont 201 i 240 w okresie objętych kontrolą stanowią **akta kontroli część B nr III/8 strony 116-133.**

W złożonych 4 lipca 2018 r. wyjaśnieniach uzupełniających (**pkt 1 akt kontroli część B nr III/80 strona 909**) Wójt poinformował, iż *zapisy analityczne prowadzone dla konta 201-01-00106 wyodrębniają planowany wydatek (jako Ministerstwo Finansów) umożliwiając dokonywanie czynności sprawdzających a dla potrzeb sprawozdawczości prawidłowo ujawniają zobowiązania niewymagalne. Zastosowane rozwiązania ewidencjonowania zobowiązań wobec Ministra Finansów na kontach rozrachunkowych Gminy (konto 201 z właściwą analityką - wyodrębnieniem) zostało dookreślone w polityce rachunkowości w ramach przewidzianych uproszczeń.*

Kontrola wykazała również, że wbrew postanowieniom zawartym w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, wydatek dotyczący zapłaty odsetek karnych w kwocie 21.591 zł z tytułu zwiększenia kwoty wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej został sklasyfikowany w dziale 700 *Gospodarka mieszkaniowa* rozdział 70005 *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* paragrafie 4530 *Podatek od towarów i usług (VAT)*, pomimo że wydatek dotyczący wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej, od wpłaty której naliczone zostały odsetki, sklasyfikowany został w dziale 758 *Różne rozliczenia* rozdziale 75831 *Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin* paragrafie 2930 *Wpływy z wpłat jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa*. W złożonym na tą okoliczność wyjaśnieniu (**pkt 2 akt kontroli część B nr III/7 strony 112-115**) Wójt poinformował, że *zapłata odsetek od zaległości podatkowych określonych decyzjami Ministra Finansów, została uregulowana w trybie art. 256 ustawy o finansach publicznych jako wydatek nieprzewidziany. Odpowiednia zmiana planu wydatków nastąpi w trybie przeniesienia wydatku z tej podziałki klasyfikacyjnej na przewidziany przepisami, w związku z brakiem wydatków związanych z regulowaniem podatku należnego gminy w terminie następczej uchwały budżetu gminy na 2018 r. Jako osobę odpowiedzialną w tym zakresie wskazano Skarbnika Gminy.*

Do dnia zakończenia kontroli nie dokonano stosownych zmian w budżecie gminy poprzez przeniesienie wydatków z innych podziałek klasyfikacji wydatków lub z rezerw celowych.

Umorzenia zaległości podatkowych w 2017 r.

Saldo konta analitycznego 221-01-1 *Podatki lokalne należność bieżąca* klasyfikacja 756-75616-0310 oraz 756-75616-0320 w zakresie umorzeń według stanu na koniec 2017 r. wyniosło 8.374,56 zł. Na wskazaną kwotę składały się umorzenia w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 4.787,02 zł oraz w podatku rolnym od osób fizycznych w wysokości 3.587,54 zł.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: wniosków podatników o umorzenie zaległości podatkowych oraz zebranego przez Organ podatkowy materiału dowodowego dla wszystkich decyzji wydanych w 2017 r. tj.: RF.31204.0006.2017 na kwotę 1.992,47 zł należności głównej, RF.31204.0004.2017 na kwotę 311,00 zł należności głównej, RF.31204.0003.2017 na kwotę 1.238,82 zł należności głównej, RF.31204.0002.2017 na kwotę 356,39 zł należności głównej, RF.31204.0001.2017 na kwotę 70 zł należności głównej, RF.31214.0001.2017 na kwotę 1.931,00

zł należności głównej, RF.31214.0002.2017 na kwotę 1.931,00 zł należności głównej, RF.31234.0005.2017 na kwotę 96,00 zł należności głównej, RF.31234.0004.2017 na kwotę 374,00 zł należności głównej, RF.31234.0003.2017 na kwotę 97,60 zł należności głównej oraz RF.31234.0001.2017 na kwotę 1.092,28 zł należności głównej.

Dokonując kontroli w zakresie przestrzegania przez Organ podatkowy procedur określonych w ustawie Ordynacja podatkowa dotyczących: zbierania i w sposób wyczerpujący rozpatrywania materiału dowodowego (art. 187 §1 ustawy Ordynacja podatkowa), umarzania przez Organ podatkowy jedynie zaległości podatkowych, wydawania decyzji o umorzeniu jedynie zaległości podatkowych zawierających elementy określone w art. 210 §1 w/w ustawy oraz czy uzasadnienia faktyczne zawarte w tych decyzjach wskazywały fakty, które Organ podatkowy uznał za udowodnione, dowodów którym dał wiarę oraz czy kwoty, które Organ podatkowy postanowił umorzyć podatnikom wnioskującym o umorzenie zaległości podatkowych nie przekraczały kwot wynikających z wniosków podatników o umorzenie zaległości podatkowych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.2 Podatek od nieruchomości osoby prawne

Na podstawie zbiorczych sprawozdań Rb-27S za lata 2016-2017 ustalono, że zaplanowane dochody wyniosły ogółem odpowiednio: 59.500.337,91 zł 62.923.014,01 zł. Plan został wykonany odpowiednio w kwotach 60.768.679,19 zł oraz 65.007.246,28 zł.

W kontrolowanym okresie obowiązujące stawki podatku od nieruchomości określała uchwała Rady nr XXXV/513/13 z 29 listopada 2013 r. zmieniona uchwałami Rady nr: XII/175/15 z 27 listopada 2015 r. oraz XXI/378/16 z 29 listopada 2016 r.

Kontrolę deklaracji dotyczących podatku od nieruchomości od osób prawnych, zgodności zastosowania stawek przedmiotowego podatku wykazanych w złożonych przez zobowiązane podmioty deklaracjach z kwotami stawek określonymi w obowiązujących uchwałach Rady, zgodności podstaw opodatkowania gruntów wykazanych w deklaracjach z powierzchniami działek zawartymi w informacjach z rejestru gruntów, terminowości wpłat należnych kwot przez podatników odpowiednio do uregulowań art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz prawidłowości naliczania odsetek w przypadku wystąpienia nieterminowych wpłat w latach 2016-2017 przeprowadzono na podstawie deklaracji złożonych przez 20 podatników ujętych w ewidencji podatkowej Organu pod nr: 1/10, 1/43, 1/47, 1/60, 1/63, 1/116, 1/183, 1/211, 1/245, 1/263, 1/277, 1/282, 1/286, 1/334, 1/267, 1/385, 1/471, 1/486, 1/505 i 1/583. Przypis dla w/w podatników wyniósł ogółem: w 2016 r. - kwota 19.498.438 zł, co stanowiło 31,64 % przypisu na 2016 r. wynoszącego 61.618346 zł oraz w 2017 r. - kwota 19.734.741 zł, co stanowiło 29,68% przypisu na 2017 r. wynoszącego 66.491.177 zł. Szczegółowy wykaz podatników podatku od nieruchomości objętych kontrolą stanowi **akta kontroli część B nr III/9 str 134.**

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- podatnik o nr konta 1/116 w deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2016 – 2017 zadeklarował grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 77.777 m², dla których podatek przy zastosowaniu stawki podatkowej w wysokości 0,83 zł wyniósł 64.554,91 zł natomiast z informacji uproszczonej z rejestru gruntów wynikało, iż podatnik jest właścicielem gruntów o łącznej pow. 77.700 m². Powierzchnia zadeklarowana przez podatnika w deklaracji została zawyżona o 0,77 m² w stosunku do powierzchni wynikającej z ewidencji gruntów i budynków.
- podatnik o nr konta 1/367 w deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2016-2017 zadeklarował budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o łącznej powierzchni 4.972,35 m², w tym powierzchnia 4.579,26 m² opodatkowano stawką podstawową 22 zł a powierzchnia 393,09 m² stawką obniżoną 18 zł (stawka dla budynków lub ich części będących wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, w których prowadzona jest działalność gospodarcza – stawka

wprowadzona uchwałą Rady nr XII/175/15 z 27 listopada 2015 r. w sprawie zmiany uchwały Rady XXXV/513/13 z 29 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości stawek w podatku od nieruchomości). Podatnik zadeklarował również budynki o pow. 160,37 m² dla których zastosował stawkę 3,30 zł, która zgodnie z uchwałą Rady nr XXXV/513/13 z 29 listopada 2013 r. powinna być zastosowana dla budynków i ich części przeznaczonych na cele komunalne. Podatnik nie zadeklarował żadnych gruntów do opodatkowania podatkiem od nieruchomości pomimo, iż zgodnie z ewidencją gruntów podatnik jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 43.250 m² (4.3250 ha), w tym pow. 6.474 m² stanowią grunty Br-PsIV – grunty rolne zabudowane oraz pow. 36.776 m² stanowią grunty Bi – *inne tereny zabudowane*. W deklaracji w pozycji *G Informacja o przedmiotach zwolnionych* podatnik wskazał zwolnienie dworu o pow. 1.539,08 m² Kompleks Dworsko – Pałacowy, na podstawie art. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z przepisem art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy *zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej*. Ustalono również, iż z dołączonych do deklaracji kart adresowych zabytku nieruchomości wynikało, iż Kompleks Dworsko – Pałacowy nie obejmuje swoim zakresem działki nr 158/1 o pow. 1.608 m² sklasyfikowanej jako grunt Br-PsIV. W deklaracji w podatku od nieruchomości za 2017 r. podatnik zwiększył powierzchnię budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o 367,22 m² dla której zastosowano stawkę 18 zł tj. stawkę dla budynków lub ich części będących wpisanymi do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. Jednocześnie zmniejszeniu uległa powierzchnia innych budynków i ich części przeznaczonych na cele komunalne ze 160,37 m² zadeklarowanych w 2016 r. do 79,91 m². Podatek dla tego przedmiotu opodatkowania stanowił kwotę 263,70 zł. Zwiększeniu o 3.551.446 zł do kwoty 3.603.149 zł, w stosunku do 2016 r., uległa również zadeklarowana wartość budowli. Podobnie jak to miejsce w 2016 r. podatnik nie zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości żadnych powierzchni gruntów.

W związku z tym, iż podatnik jest osobą prawną (spółka z o.o.) to stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych *grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej - grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a*. Natomiast fakt, iż na terenie Kompleksu Dworsko – Pałacowego prowadzona jest działalność gospodarczą tj. m.in. usługi hotelarskie, przy opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości powinien mieć zastosowanie art. 2 ust.1 pkt 1 i 3 przedmiotowej ustawy, zgodnie z którym *opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty, budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej*. Ponadto w związku z tym, iż zgodnie z ewidencją gruntów podatnik jest również właścicielem gruntów sklasyfikowanych jako rolne, organ podatkowy powinien podjąć czynności w zakresie ustalenia czy grunty te nie są wykorzystywane przez podatnika do działalności gospodarczej a tym samym stosownie do postanowienia art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 1 ustawy o podatku rolnym grunty te powinny zostać opodatkowane podatkiem od nieruchomości.

- podatnik o nr konta 1/10 w deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2016-2017 zadeklarował grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 102 m² – zadeklarowany podatek w kwocie 84,66 zł oraz budynki pozostałe o pow. 1.570,35 m² - podatek w wysokości 11.228 zł natomiast zgodnie z ewidencją gruntów podatnik posiada w trwałym zarządzie grunty sklasyfikowane jako Bi – *inne tereny zabudowane* o pow. 16.162 m² (1.6162 ha). Podatnik w deklaracji nie wskazał żadnych informacji o przedmiotach zwolnionych.

- podatnik o nr konta 1/583 w deklaracjach za 2016 r. (korekta z 14 listopada 2016 r.) oraz 2017 r. wykazał grunty pozostałe o pow. 4.490 m², dla których podatek wyniósł odpowiednio: 1.309,58 zł w 2016 r. oraz 1.571,50 zł w 2017 r. Z przedłożonej kontrolującym informacji uproszczonej z rejestru gruntów wynika, iż grunt o pow. 0,4490 ha (4.490 m²) sklasyfikowany jest jako Bi - *inne tereny zabudowane*. Stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych *grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej - grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a*.

Pomimo stwierdzonych rozbieżności pomiędzy danymi wykazanymi w deklaracjach a tymi wynikającymi z ewidencji gruntów, zmianą powierzchni nieruchomości zadeklarowanych w deklaracji na 2017 w stosunku do tych zawartych w deklaracji 2016 r. oraz mając na uwadze przyjęty przez podatnika o nr konta 1/367 sposób klasyfikacji poszczególnych nieruchomości, organ podatkowy nie skorzystał z uprawnień określonych w art. 274a §2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi *w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych*.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami organ podatkowy w trakcie kontroli wobec ww. podatników podatku od nieruchomości wszczął postępowania wyjaśniające, w wyniku których jeszcze w trakcie kontroli, odpowiednio:

- podatnik o nr konta 1/10 poinformował organ podatkowy, iż w związku z tym, że stosownie do §36 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie przepisów techniczno - budowlanych dotyczących autostrad płatnych działka nr 248/1 o pow. 16.162 m² stanowi element pasa drogowego. Stosownie zaś do art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych grunty zajęte pod pasy drogowe nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.
- podatnik o nr konta 1/583 złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2016-2018 (data wpływu do Urzędu 4 czerwca 2018 r.), w których całą powierzchnię posiadanych gruntów (10.000 m²) opodatkował najwyższą stawką tj. dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Skutkowało to zwiększeniem podatku od nieruchomości o kwotę odpowiednio: za 2016 r. - 1.796 zł, za 2017 r. - 2.156 zł oraz za 2018 r. - 2.155 zł. Na podstawie bankowych potwierdzeń wpłaty oraz wydruku z karty kontowej podatnika ustalono, iż z tytułu złożonych korekt, podatnik 11 czerwca 2018 r. wpłacił na rachunek Gminy łącznie kwotę 6.522 zł, w tym należność główna stanowiła kwotę 6.107 zł oraz odsetki karne - kwota 415 zł. Kserokopie potwierdzeń zapłaty oraz wydruki z karty kontowej podatnika stanowi **akta kontroli część B nr III/10 strony 135-146**.
- podatnik o nr konta 1/116 w trakcie kontroli złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2014-2018 (data wpływu korekt deklaracji do Urzędu 20 czerwca 2018 r.). Złożenie przedmiotowych korekt skutkowało tym, że na koncie podatnika powstała nadpłata w wysokości 284 zł. Wraz z korektami podatnik przesłał pismo, z którego wynikało, iż nadpłata w wysokości 284 zł zostanie zaliczona na poczet podatku za miesiąc czerwiec 2018 r.
- podatnik o nr konta 1/367 w odpowiedzi na wszczęte przez organ podatkowy postępowanie wyjaśniające, pismem z 11 czerwca 2018 r. (data wpływu do Urzędu 13 czerwca 2018 r.) zwrócił się z prośbą o przesunięcie terminu złożenia korekt deklaracji na podatek od nieruchomości do dnia 15 lipca 2018 r. motywując swój wniosek czasochłonną analizą stanu faktycznego. Organ podatkowy przychylił się do wniosku podatnika, i postanowieniem nr RF.31208.0032.2018 z 14 czerwca 2018 r. przedłużył termin do złożenia korekt deklaracji do dnia 15 lipca 2018 r. Kserokopie: wezwania z nr RF 31209.0117.2018 z 29 maja 2018 r., pisma podatnika z 11 czerwca 2018 r. oraz postanowienia nr RF.31208.0032.2018 z 14 czerwca 2018 r. stanowią **akta kontroli część B nr III/11 strony 147-151**.

Na podstawie próby objętej kontrola ustalono, iż w przypadku wpłat podatku po ustawowych terminach organ podatkowy naliczał odsetki oraz wydawał, stosownie do art. 62 ustawy Ordynacja podatkowa, postanowienia o zarachowaniu wpłat. Do podatników posiadających na koniec roku 2016 i 2017 zaległości podatkowe organ podatkowy wysyłał upomnienia a w stosunku do podatników, którzy po upływie terminu wskazanego w upomnieniu nie uregulowali zaległości, wystawiał tytuły wykonawcze, kierując sprawę na drogę administracyjnego postępowania egzekucyjnego.

1.3 Podatek od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych

W latach 2016 – 2017 stawki podatku od środków transportowych na terenie Gminy obowiązywały stawki w podatku od środków transportowych wprowadzone uchwałą Rady nr XII/174/15 z 27 listopada 2015 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych zmienioną uchwałą Rady nr XIII/207/15 z 18 grudnia 2015 r.

Ze sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w dziale 756 rozdziałach 75615, 75616 § 0340 od początku roku do 31 grudnia 2016 r. oraz od początku roku do 31 grudnia 2017 r. zaplanowano dochody odpowiednio w kwotach: 713.145 zł i 762.914 zł natomiast wykonanie wynosiło odpowiednio: 647.894,40 zł i 707.131,80 zł.

Do kontroli prawidłowości stawek wykazanych przez podatników w deklaracjach zgodnie z przyjętymi przez Radę uchwałami określającymi stawki podatku od środków transportowych, terminowości wpłat rat podatku zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, naliczania odsetek od nieterminowych wpłat oraz kompletności deklaracji podatkowych, w latach 2016 – 2017 r. wytypowano 17 podatników od środków transportowych o nr kont: 818, 729, 924, 980, 965, 746, 982, 986, 925, 508, 857, 960, 937, 914, 980, 832, 863, dla których łączny przypis wyniósł odpowiednio: w 2016 r. - kwota 56.556 zł a w 2017 r. - kwota 63.356 zł. Szczegółowy wykaz podatników objętych kontrolą stanowi **akta kontroli część B nr III/12 strony 152**. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie. W przypadku wpłat podatku po ustawowych terminach organ podatkowy naliczał odsetki oraz wydawał, stosownie do art. 62 ustawy Ordynacja podatkowa, postanowienia o zarachowaniu wpłat. Do podatników posiadających na koniec roku 2016 i 2017 zaległości podatkowe organ podatkowy wysyłał upomnienia a w stosunku do podatników, którzy po upływie terminu wskazanego w upomnieniu nie uregulowali zaległości, wystawiał tytuły wykonawcze, kierując sprawę na drogę administracyjnego postępowania egzekucyjnego.

Windykacja należności podatkowych

Jak wynikało ze sprawozdania Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2016 r. zaległości z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego oraz od środków transportowych wynosiły 3.793.362,67 zł.

Ustalono, iż w Gminie nie opracowano procedur windykacyjnych dotyczących należności podatkowych. Windykacja należności prowadzona jest w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące.

Kontroli stosowania przepisów w zakresie postępowania egzekucyjnego, mającego na celu zabezpieczenie zaległości podatkowych przypadających na rzecz Gminy, poddano 5 największych dłużników według stanu na 31 grudnia 2016 r. Ze sporządzonego przez pracowników Urzędu zestawienia, wynikało, iż na koniec 2016 r. największymi dłużnikami byli podatnicy podatku od nieruchomości (osoby prawne), których zaległości stanowiły łączną kwotę 2.000.713,15 zł (**akta kontroli część B nr III/13 strony 153-157**).

Na podstawie m.in. wydruków z ewidencji podatkowej, upomnień, tytułów wykonawczych oraz innych dokumentów ustalono, iż

- w stosunku do podatnika podatku od nieruchomości o nr konta 1/315 podejmowano szereg działań zmierzających do uzyskania zaległego podatku od nieruchomości. W związku z ogłoszeniem upadłości Gmina pismem z 21 marca 2014 r. dokonała zgłoszenia wierzytelności: w kwocie 695.412,60 zł, w tym należność główna – kwota 635.469 zł za okres od stycznia 2012 r. do 31 października 2013 r. oraz w kwocie 410.109,80 zł, w tym 407.926 zł należności głównej za okres od stycznia 2014 r. do 6 czerwca 2015 r. W wyniku podziału środków uzyskanych przez Syndyka z likwidowanego majątku podatnika, na rachunek gminy przelano kwotę 313.900 zł tytułem spłaty należności głównej za okres od stycznia 2014 do czerwca 2015 r. Kolejnym pismem do Sądu gmina dokonała zgłoszenia wierzytelności kwoty 39.919 zł tytułem odsetek należnych od podatku od nieruchomości za okres od stycznia 2014 do czerwca 2015 r. Dnia 8 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu VII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego Spółki. Natomiast wykreślenie jej z rejestru przedsiębiorców nastąpiło 9 sierpnia 2017 r. W związku z zakończeniem postępowania upadłościowego decyzją nr RF.31202.0010.2018 z 22 marca 2018 r. Wójt działający jako organ podatkowy umorzył całą kwotę zaległości upadłej spółki w kwocie 694.493 zł należności głównej wraz z odsetkami. Na podstawie przedmiotowej decyzji dokonano stosownego odpisu na karcie kontowej Spółki jako podatnika podatku od nieruchomości.
- w stosunku do podatnika podatku od nieruchomości o nr konta 1/468, który na 31 grudnia 2016r. posiadał zaległości w podatku od nieruchomości na kwotę 611.891 zł (od maja 2013 r. do grudnia 2016 r.), organ podatkowy wystawiał upomnienia oraz tytuły wykonawcze. Ustalono jednak, iż upomnienia wysyłane były po upływie od kilku dni do kilku miesięcy po terminie do wykonania przez zobowiązanego obowiązku zapłaty podatku. Powyższe było niezgodne z § 3 ust. 1 obowiązującego do 21 maja 2014 r. rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r., nr 137, poz. 1541 ze zm.), z § 5 obowiązującego do 31 grudnia 2015 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 656 ze zm.) z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367 ze zm.). Również tytuły wykonawcze wystawiano z opóźnieniem, co stanowiło o naruszeniu obowiązku wskazanego w § 5 ust. 1 i § 7 ust. 4 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym, § 6 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych oraz § 8 ust. 1 pkt 5 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych. Do chwili obecnej administracyjny organ egzekucyjny nie przelał na rachunek gminy żadnych środków pieniężnych, nie informował również wierzyciela czy podjął działania lub zastosował środki egzekucyjne mające celu wyegzekwowanie od dłużnika ww. zaległości. W trakcie kontroli pismem nr RF.028/2018 z 27 czerwca 2018 r. zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego, do którego przesłane zostały tytuły wykonawcze o udzielenie informacji w zakresie podjętych wobec dłużnika czynności egzekucyjnych.
- w stosunku do podatnika podatku od nieruchomości o nr konta 1/347 zalegającego wg stanu na 31 grudnia 2016 r. na kwotę 448.542 zł (okres od lutego 2012 r. do grudnia 2016 r.) podejmowano czynności windykacyjne polegające na wysyłaniu upomnień a następnie tytułów wykonawczych. Zarówno upomnienia jak i tytuły wykonawcze wystawiane były z opóźnieniem w stosunku do zapisów zawartych w ww. rozporządzeniach Ministra Finansów. Postanowieniem sygn. akt VIII GU 383/17 z 24 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia

- Fabrycznej, Wydział VIII Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych ogłosił upadłość Spółki i wezwał wierzycieli upadłego do zgłaszania wierzytelności. Wyznaczony przez Sąd syndyk masy upadłości, pismem z 29 stycznia 2018 r. wezwał gminę do zgłoszenia swoich wierzytelności, co nastąpiło 5 marca 2018 r. z informacji zawartych w zgłoszeniu wierzytelności wynika, iż łączna kwota zgłoszonych wierzytelności stanowiła kwotę 702.073,45 zł (należność główna plus odsetki). Zgłoszone wierzytelności dotyczyły zaległości z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami za okres przed datą ogłoszenia upadłości. Pismem z 8 maja 2018 r. Syndyk masy upadłości poinformował wierzycieli o zwołaniu na 30 maja 2018 r. pierwszego posiedzenia Rady wierzycieli.
- podatnik podatku od nieruchomości o nr konta 1/346 według stanu na 31 grudnia posiadał zaległości w kwocie 183.019,15 zł należności głównej (okres od kwietnia 2011 r. do grudnia 2012 r.). Na wszystkie okresy wystawione zostały upomnienia. Fakt, iż tytuł wykonawczy obejmujący całą kwotę zaległości został wystawiony dopiero 22 grudnia 2014 r. stanowi o naruszeniu § 5 obowiązującego do 31 grudnia 2015 r. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych. W trakcie kontroli pismem nr RF.029/2018 z 27 czerwca 2018 r. zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego, do którego przesłane zostały tytuły wykonawcze o udzielenie informacji w zakresie podjętych wobec dłużnika czynności egzekucyjnych.
  - stan zaległości podatnika podatku od nieruchomości o nr 1/492 na koniec 2016 r. wynosił 194.061 zł i dotyczył okresu od kwietnia 2015 r. do grudnia 2016 r. Do podatnika wysyłano upomnienia. Dokonane w 2017 r. wpłaty podatnika w łącznej kwocie 188.510,80 zł wystarczyły na pokrycie zaległości w całości za miesiące od kwietnia 2015 r. do września 2016 r. oraz częściowo za miesiąc październik 2016 r. Ustalono, jednak iż, z przypisanej na 2017 r. kwoty podatku w wysokości 122.565 zł, podatnik w 2017 r. uregulował jedynie ratę za styczeń. W trakcie kontroli pismem nr RF.0027 z 27 czerwca 2018 r. zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego, do którego przesłane zostały tytuły wykonawcze o udzielenie informacji w zakresie podjętych wobec dłużnika czynności egzekucyjnych.

W złożonym przez inspektora ds. księgowości podatków i opłat (**akta kontroli część B nr III/14 strony 158-160**) wskazano, iż wysłanie upomnień podatnikowi o nr konta 1/347 za miesiące od stycznia do listopada 2012 r. nastąpiło dopiero w miesiącu grudniu 2012 r. po tym jak złożył on korekty deklaracji co miało miejsce w miesiącu listopadzie 2012 r. Natomiast w odnosząc się do terminowości wystawianych tytułów wykonawczych pracownik Urzędu wskazał iż czynności egzekucyjne w latach poprzednich zostały powierzone pracownikowi Panu (M.K.), którego nieobecność spowodowana urlopem tacierzyńskim a następnie urlopem wychowawczym, spowodowała niedociągnięcia w zakresie terminowości wystawianych tytułów wykonawczych. Nowy pracownik Pan (M.K.) podjął działania w celu poprawy czynności w zakresie egzekucji.

Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Z danych zawartych w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S za 2017 r. (korekta nr 2) wynikało, iż wykonanie dochodów w rozdziale 75618 § 0480 wyniosło 1.290.670,27 zł przy planie 1.285.536,65 zł. Zaś wydatki w rozdziale 85153 *Zwalczanie narkomanii* i rozdz. 85154 *Przeciwdziałanie alkoholizmowi*, zgodnie ze sprawozdaniem zbiorczym Rb-28S za 2017 r., wykonano odpowiednio w wysokościach 42.000 zł i 1.107.631,17 zł (razem: 1.149.631,17 zł).

W związku z tym, iż uzyskane w 2017 r. dochody były wyższe od kwoty poniesionych wydatków na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii o kwotę 141.039,10 zł oraz mając na uwadze postanowienie art. 18² pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.), zgodnie z

którym dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele zwrócono się do Wójta o złożenie wyjaśnień w zakresie przeznaczenia kwoty 141.039,10 zł stanowiącej nadwyżkę pomiędzy uzyskanymi w 2017 r. dochodami z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych a wydatkami na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomani.

W wyjaśnieniu stanowiącym **akta kontroli część B nr III/15 strony 161-167** Zastępca Wójta poinformował, iż odpowiadając na Pana pismo z 19 marca 2018r, uprzejmie informuję, iż dokonywane wydatki „gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii „ Gminy Kobierzyce za 2017 rok były realizowane w zamiarze wykonywania celów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Gmina podejmowała i podejmuje nadal szeroko zakrojone działania poprawiające dostęp dzieci i młodzieży z różnych środowisk wiejskich do infrastruktury kulturalnej i sportowej. Prowadzone są programy w świetlicach profilaktycznych, których realizatorami są jednostki oświaty, Gminny Ośrodek Kultury oraz stowarzyszenia działające na terenie niektórych miejscowości.

W tym celu od lat Gmina Kobierzyce inwestuje w budowę świetlic wiejskich, boisk sportowych i terenów rekreacyjnych poszerzając ofertę spędzania czasu wolnego, co w ogromnym zakresie ma wpływ na jakość realizacji gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Nie wszystkie działania znalazły swój obraz w planie wydatków „gminnego programu” stąd mylący jest wynik w sprawozdaniu o wydatkach za 2017rok.

Podkreślam, iż gmina wydatkowała w 2017 roku środki w wysokości 2.343.479,52 zł na budowę świetlic (w każdej działa świetlica profilaktyczna) oraz 1.826.010,97zł w obiekty sportowe i rekreacyjne na których realizowane są programy profilaktyczne.

Jako osobę odpowiedzialną za realizację gminnych programów przewidzianych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi wskazano Panią (B.N.), której zakres czynności załączono do wyjaśnienia.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż pomimo ponoszenia przez Gminę w 2017 r. wydatków na budowę świetlic i obiektów sportowych, w których realizowane są programy profilaktyczne nie zostały one sklasyfikowane w rozdziale 85153 *Zwalczanie narkomanii* i rozdz. 85154 *Przeciwdziałanie alkoholizmowi*, co sprawia, iż na koniec 2017 r. pozostała nie wykorzystana kwota 141.039,10 zł, która stosownie do postanowienia art. art. 18² pkt 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powinna zostać wydatkowana wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustalono, iż zgodnie z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2010 przyjętą uchwałą Rady nr XXXVI/536/13 z 30 grudnia 2013 r. zmienionej uchwałą Rady nr XXI/383/16 z 29 listopada oraz nr XXXII/603/17 z 31 października 2017 r., zakres działań i realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 na budowę minimum dwóch świetlic środowiskowych zaplanowano środki finansowe w wysokości 28.362,30 zł nie przewidziano wydatków na budowę obiektów sportowych. Natomiast w raporcie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2017 i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2017 przedłożonego Radzie (pismo nr PUiPP.51.5.2018 z 2 marca 2018 r.) wynikało, iż w ramach realizacji przedmiotowych programów w 2017 r. nie dokonywano wydatków inwestycyjnych.

W trakcie kontroli Uchwałą Rady nr XXXVIII/726/18 z 24 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXVI/536/13 z 30 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020. Dokonane zmiany w przyjętej

strategii wynikały z uwzględnienia niewykorzystanych środków finansowych uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2017 r. w kwocie 141.040 zł, co skutkowało zwiększeniem środków finansowych na realizację zadania profilaktycznego pn. Budowa świetlicy profilaktycznej w Księginicach o kwotę 141.040 zł. Natomiast uchwałą Rady nr XXXIX/753/18 z 8 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Kobierzyce na 2018 r. w dziale 851 rozdziale 85154 paragrafie 6050 wprowadzono nowe zadanie inwestycyjne pn. Budowa świetlicy profilaktycznej w Księginicach – w dostosowaniu do realizowanych zadań w zakresie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązań Problemów Alkoholowych.

Z danych zawartych w wydruku pn. *Dokumenty do sprawozdania Rb27s na dzień 31-12-2017 rej.:ALK, rodzaj: !ODD,OPP,VAD (akta kontroli część B nr III/16 strony 168-169)* wynikało, iż na kontach 14 przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych występowały nadpłaty w łącznej kwocie 19,39 zł oraz na kontach dwóch przedsiębiorców zaległości w łącznej kwocie 536,02 zł, które ujęto w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 r. tj.: należności pozostałe do zapłaty ogółem (kolumna 9) w kwocie 536,02 zł, w tym zaległości (kolumna 10) w kwocie 536,02 zł oraz nadpłaty (kolumna 11) w kwocie 19,39 zł.

W związku z powyższym zwrócono się do Wójta z pytaniem: Z jakiego tytułu w ewidencji księgowej na 31 grudnia 2017 r. wystąpiły zaległości w łącznej kwocie 536,02 zł (2 przedsiębiorców) i nadpłaty w łącznej kwocie 19,39 zł (14 przedsiębiorców) w dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (dział 756 rozdział 75618 paragraf 0480) i jakie podjęto czynności w zakresie ich likwidacji? W odpowiedzi stanowiącej **akta kontroli część B nr III/17 strony 170-171** Wójt poinformował, iż (...) w *dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (dział 756, rozdział 75618 § 0480) na dzień 31.12.2017 figurowały zaległości w kwocie 536,02 zł* wynikające z braku wpłat od:
- (...)Sp. z o.o. kwota zaległości 367,25 zł koncesja I 48/17/2014 A-r2/15 z terminem płatności na 31-05-2015 wystawiono upomnienie RF.U.313.4.2016.UALK oraz tytuł wykonawczy TALK.16.001. W załączeniu przekazuję kserokopie potwierdzone za zgodność z oryginałem: tytułu, upomnienia oraz dokumentów z postępowania w sprawie koncesji i jej wygaszenia. Równocześnie oświadczam, że wystąpiono do komornika w I US Wrocław o sprawozdanie z czynności w zakresie wystawionego tytułu wykonawczy TALK.16.001.

- (J.D.) kwota zaległości 168,77 zł koncesja I 198/3/2012 C-r2/17 z terminem zapłaty 31-05-2017 uregulowane w kasie w dniu 31.01.2018 wraz z odsetkami w kwocie 9,06 zł.

oraz nadpłaty w kwocie 19,39 zł – 14- stu przedsiębiorców: (wymieniono przedsiębiorców i przypadające na nich nadpłaty w kwotach od 0,1 zł do 3,24 zł). W związku z faktem, iż koszt przesyłek poleconych (postępowanie) znacznie przewyższał kwoty stwierdzonych nadpłat, o powyższych nadpłatach (wynikających z zaokrągleń dokonanych wpłat), kontrahentów poinformowano telefonicznie o konieczności złożenia pisemnej dyspozycji do nadpłaty, ponawiając prośbę także przy każdej wizycie w urzędzie w tym przy odnawianiu pozwoleń na sprzedaż alkoholu.

System ewidencyjno-księgowy umożliwia na bieżąco kontrolę dokonanych wpłat, pracownikowi udzielającemu koncesji w imieniu wójta gminy (pani A.K.), który na bieżąco analizuje wpłaty/lub ich brak, posiadając możliwości informowania kontrahentów.

Jako osobę odpowiedzialną (zakres czynności dołączono do odpowiedzi) za prowadzenie od kwietnia 2017r ewidencji księgowej analitycznej dochodów z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu wskazano panią (M.K).

Kontrolą objęto prawidłowość udzielenia zezwoleń oraz terminowość wnoszenia przed 13 przedsiębiorców opłat z tytułu udzielonych im zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych odpowiednio:

- w 2016 r. 1 przedsiębiorcy o nr konta 000002 (3 zezwolenia);
- w 2017 r. 12 przedsiębiorcom o nr kont: 000622, 000642, 001228, 001438, 000103, 001454, 000505, 001428, 001439, 001443, 000880, 001106, (31 zezwoleń).

W wyniku kontroli stwierdzono co następuje:

Wójt udzielił 29 grudnia 2016 r. przedsiębiorcy o nr konta 000002, zezwolenia nr:

- I 134/1/2017 A na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% oraz na piwo przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży;
- I 134/1/2017 B na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży;
- I 134/1/2017 C na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Okres ważności udzielonych zezwoleń obejmował okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 lipca 2022 r. i dotyczył punktu sprzedaży położonego w Kobierzycach.

Na podstawie bankowych dowodów wpłaty, wydruku z ewidencji księgowej pn. *Dziennik z pozycjami dowodów dla kontrahenta 000002 za okres od 2016-01-01 do 2016-12-31 i za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31* oraz zezwoleń (**akta kontroli część B nr III/18 strony 172-188**) ustalono, iż w okresie do 31 grudnia 2016 r. przedsiębiorca w punkcie położonym w Kobierzycach przy ul. Robotniczej sprzedawał napoje alkohole na podstawie zezwoleń o nr: I 134/10/2011 A, I 134/10/2011 B oraz I 134/9/2011 C.

Przedsiębiorca, przed wydaniem zezwoleń o nr I 134/1/2017 A, I 134/1/2017 B, I 134/1/2017 C, wpłacił 22 grudnia 2016 r. na rachunek Gminy opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 3.150 zł tj. w kwocie określonej w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą. Stosownie do art. 11¹ ust. 2 i ust. 3 ww. ustawy *opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia, w wysokości:*

- 1) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa;
- 2) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- 3) 2100 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

Opłata, o której mowa w ust. 2, dotyczy przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w tym zakresie.

Z przedłożonego przez przedsiębiorcę oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za rok 2016 (data wpływu do Urzędu 11 stycznia 2017 r.) wynikało, iż wartość sprzedaży brutto napojów alkoholowych w punkcie położonym w Kobierzycach przy ul. Robotniczej wynosiła:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo – 781.572,45 zł,
- powyżej 4,5% do 18 % zawartości alkoholu (bez piwa) – 239.596,75 zł
- powyżej 18% zawartości alkoholu – 929.763,12 zł.

Kserokopia przedmiotowego oświadczenia przedsiębiorcy stanowi **akta kontroli część B nr III/19 strony 189.**

Stosownie do postanowienia art. 11¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi *opłatę, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorca prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży, w którym roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła:*

- 1) 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - wnosi w wysokości 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim;
- 2) 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - wnosi w wysokości 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim;
- 3) 77 000 zł dla napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu - wnosi w wysokości 2,7% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim.

Mając powyższe na uwadze opłata za 2017 r. z tytułu udzielonych przedsiębiorcy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o nr: I 134/1/2017 A, I 134/1/2017 B, I 134/1/2017 C powinna stanowić łącznie kwotę 39.399,99 zł.

Na podstawie bankowych potwierdzeń wpłaty ustalono, iż 23 stycznia 2017 r. przedsiębiorca z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie położonym w Kobierzycach przy ul. Robotniczej wpłacił na rachunek Urzędu kwotę 36.250,00 zł.

W związku z tym, iż przedsiębiorca wbrew postanowieniom art. 11¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przed wydaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie położonym w Kobierzycach przy ul. Robotniczej nie wniósł w całości opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Wójt nie powinien wydać mu przedmiotowych zezwoleń. Ponadto jak wskazuje przepis art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. b ustawy w przypadku niedokonania opłaty w terminie zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wygasa.

Ustawodawca w art. 18 ust. 12 lit. b powołanej ustawy wskazał, iż *w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. b, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. b nie wnieśli raty opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 albo 5, powiększonej o 30% tej opłaty.* Przedsiębiorca nie skorzystał jednak z tej możliwości i łącznie na poczet zezwoleń o nr I 134/1/2017 A, I 134/1/2017 B, I 134/1/2017 C za 2017 r. wniósł opłatę w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na złożone w tym zakresie pytanie, Zastępca Wójta w wyjaśnieniu stanowiącym **akta kontroli część B nr III/20 strony 190-200** poinformował, iż (...) *w związku z niemożnością złożenia oświadczenia za poprzedni rok, od którego obowiązują wydane zezwolenia (rok 2016) na chwilę wydania zezwoleń, przedsiębiorca w grudniu 2016r. wpłacił na konto Gminy Kobierzyce kwotę 3150 zł jako częściową wpłatę za „nowe” zezwolenia. Na koncie przedsiębiorcy w dniu 31.12.2016r. istniała nadpłata w powyższej wysokości. W dniu 11 stycznia 2017r. przedsiębiorca złożył wymagane ustawą oświadczenie, na podstawie którego uiścił opłatę w wysokości kwoty „brakującej” tj. 36.250 zł – dnia 23.01.2017r. Przedsiębiorca dokonał więc opłaty za przyznane zezwolenia w łącznej kwocie 39 400,00 zł.*

W chwili uiszczenia pozostałej opłaty w terminie opłaty I raty - zgodnie z art. 18 ust. 7 UWTPA na koncie Gminy Kobierzyce znajdowała się opłata w pełnej wysokości. Tym samym nie został uszczuplony majątek gminy. Urząd Gminy zwrócił się do Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wyrażenie opinii prawnej dotyczącej powyższej sytuacji.

Do wyjaśnienia dołączono przesłaną drogą mailową opinię PARPA, z której wynikało, iż w ww. sprawie zdaniem PARPA przedsiębiorca powinien uiścić jedynie opłatę początkową. W opinii wskazano jednak odmienne stanowisko wyrażone w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego sygn. akt. II GSK 174/09 z 25 listopada 2009 r., w którym Sąd wskazał, iż *„Przedsiębiorca, który w roku poprzednim prowadził sprzedaż alkoholu na podstawie zezwolenia, które wygasało, a który występuje z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia w roku następnym, powinien być traktowany jako prowadzący już działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych.”* W opinii PARPA wskazano również, iż *„Zgodnie z art. 11¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Opłatę, o której mowa w ust. 1 wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia(...). Zasadne jest zatem uznanie, że w pierwszym roku korzystania z zezwolenia przedsiębiorca uiszcza opłatę podstawową (przed wydaniem zezwolenia), w wysokości określonej w tym przepisie, natomiast w kolejnych latach korzystania z zezwolenia przedsiębiorca uiszcza opłatę w trzech równych ratach (do 31 stycznia, do 31 maja i do 30 września danego roku kalendarzowego).”*

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień, w tym opinii PARPA należy zauważyć, iż w przedmiotowej sprawie przedsiębiorca nie dochował zasad uiszczania opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w pierwszym roku korzystania z zezwoleń o nr I 134/1/2017 A, I 134/1/2017 B, I 134/1/2017 C za 2017 r. tj. kwotę 3.150 zł stanowiącą część opłaty rocznej wniósł przed wydaniem zezwolenia, zaś pozostała kwota opłaty w wysokości 36.250 zł wniesiona została

przed przedsiębiorcę 25 dni po wydaniu zezwolenia. Naruszono zatem postanowienie art. 11¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. A zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. b ww. ustawy w przypadku niedokonania opłaty w terminie zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wygasa.

W związku z ustaleniem kontrolujących w ww. sprawie, w trakcie kontroli pracownik Urzędu odpowiedzialny za nadzorowanie nad sprawami związanymi z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wystąpił do rady prawnego świadczącego usługi na rzecz Gminy o wydanie w sprawie opinii prawnej. Sporządzona 23 czerwca 2018 r. opinia stanowi **akta kontroli część B nr III/21 strony 201-204.**

2. Wydatki budżetowe

2.1 Wydatki bieżące na zakup usług

W zakresie wydatków bieżących na zakup usług transportowych poniesionych przez Gminę w maju 2017 r. przeanalizowano wydatki sklasyfikowane w paragrafie 4300 „zakup usług pozostałych”. Sprawdzono dowody księgowe stanowiące podstawę wydatkowania przedmiotowych środków na zakup usług transportowych tj.: rachunek z 5 maja 2017 r. nr FAB0500000005/5 za dowóz dziecka do placówki w kwocie 691,20 zł, rachunek za kwiecień nr FAB0500000005/6 za dowóz dziecka do placówki w kwocie 506,88 zł, faktura nr 82/04/2017 z 30 kwietnia 2017 r. za wynajem autobusów przewozy szkolne na kwotę 45.998,40 zł, faktura nr 81/04/2017 z 30 kwietnia 2017 r. za wynajem autobusów przewozy szkolne na kwotę nr 84.373,44 zł, rachunek z 28 kwietnia 2017 r. nr FAB0500000008/23 za dowóz dziecka do placówki w kwocie 276,48 zł, rachunek z 9 maja 2017 r. nr FAB0500000009/4 za dowóz dziecka do placówki w kwocie 86,40 zł, rachunek z 9 maja 2017 r. nr FAB0500000025/1 za dowóz dziecka do placówki w kwocie 161,28 zł, rachunek z 23 maja 2017 r. nr FAB0500000038/9 za dowóz dziecka do placówki w kwocie 172,80 zł, rachunek z 5 maja 2017 r. nr FAB0500000044/1 za dowóz dziecka do placówki w kwocie 362,88 zł. Ponadto w powyższym zakresie Wójt w odpowiedzi na pytanie *czy w 2017 r. wydatkowano środki z budżetu Gminy na wynajem autobusów dowożących uczestników na demonstracje zorganizowaną w maju 2017 roku pod hasłem „Marsz Wolności”?* wyjaśnił, że *Gmina nie organizowała transportu na żadne demonstracje.* Złożone wyjaśnienie wraz z wydrukiem z ewidencji księgowej stanowi **akta kontroli część B nr III/22 str 205-214.**

2.2 Wydatki z tytułu wyrównania średniego wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 30a ust. 4 ustawy z 28 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela w kontrolowanej jednostce sporządzono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2017 rok. Sprawozdanie sporządzone zostało 17 stycznia 2018 r., w związku z czym termin sporządzenia sprawozdania, tj. do 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie określony w art. 30a ust. 4 powołanej ustawy Karta Nauczyciela został zachowany. Ustalono również zgodnie z art. 30a ust. 5 powołanej ustawy Karta Nauczyciela który stanowi *organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada sprawozdanie, o którym mowa w ust. 4, w terminie 7 dni od jego sporządzenia regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli* przedłożono sprawozdanie: Przewodniczącej Rady Gminy, Forum Związków Zawodowych Zarząd Wojewódzki Województwa Dolnośląskiego, Komisji Międzyzakładowej Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” Wrocław Krzyki, Zarządowi Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kobierzycach, Dyrektorom Przedszkoli, Szkół Podstawowych i Gimnazjów Gminy Kobierzyce, Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Ze sprawozdania wynikało, że wydatki poniesione w roku 2017 na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art.30 ust. 1 Karty Nauczyciela były wyższe niż suma iloczynów

średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art.30 ust. 3 Karty Nauczyciela ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

2.3 Dotacje z budżetu dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych

2.3.1 Dotacje udzielone na podstawie ustawy o sporcie

Do kontroli przestrzegania zasad udzielania dotacji, terminowości oraz prawidłowości ich rozliczenia, prawidłowości zawierania i przestrzegania zapisów zawartych w umowach wytypowano dotacje udzielone w 2016 roku dla:

- Klubu Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce - umowa nr REKiS.SRS-0002/2016 z 20 stycznia 2016 r. na kwotę 330.000 zł na realizację zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu pod nazwą: Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej i umożliwienie osiągania wyższych wyników sportowych przez zawodniczki Klubu Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce poprzez udzielenie dotacji na współfinansowanie procesu szkolenia sportowego i udziału w rywalizacji sportowej w roku 2016,

- Klubu Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce – umowa nr REKiS.SRS-0006/2016 z 24 sierpnia 2016 r. na kwotę 200.000 zł na realizację zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu pod nazwą: Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej i udział w rywalizacji sportowej w roku 2016,

- Klubu Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce – umowa nr REKiS.SRS-0007/2016 z 20 grudnia 2016 r. na kwotę 200.000 zł na realizację zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu pod nazwą: Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej w grudniu roku 2016 r.

Warunki i tryb udzielania dotacji zostały określone uchwałą nr XLIII/631/14 Rady z 22 sierpnia 2014 r. w sprawie warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu (kserokopia stanowi **akta kontroli część B nr III/23 str215-225**). Zgodnie z § 4 ust. 1 ww. uchwały *wsparcie finansowe rozwoju sportu następuje w drodze dotacji celowej przyznanej klubom sportowym działającym na obszarze Gminy Kobierzyce, niedziałającym w celu osiągnięcia zysku*. Natomiast z rozdziału 6 § 26 ust. 1 i 2 pkt 4 statutu Klubu wynikało, że *na majątek Klubu składają się nieruchomości, ruchomości oraz fundusze. Na fundusze składają się: dochody z działalności gospodarczej*. W związku z powyższym wyjaśnienie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *Klub Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce nie prowadził działalności gospodarczej aż do początku roku 2017. W okresie składania wniosku i obowiązywania w/w umów w statucie klubu był zapis o działalności gospodarczej jako możliwej do prowadzenia, ale klub takiej działalności w roku 2016 nie prowadził. Pracownik merytoryczny zweryfikował to na podstawie rozmowy z prezesem i księgową Klubu; księgowa wskazała na podstawie sprawozdań, że dochodami Klubu oprócz dotacji były darowizny na rzecz Klubu (kserokopia rachunku zysków i strat 2014 i 2015 w załączeniu, zał. nr 1, zał. nr.2)*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 1**.

Kontrolującym przedłożono:

- zarządzenie REKiS NR 0050.0001.2016 Wójta z 4 stycznia 2016 r., w sprawie powołania komisji do oceny wniosków o przyznanie dotacji w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Kobierzyce,

- zarządzenie REKiS nr 0050.1.0004.2016 Wójta z 18 stycznia 2016 r. w sprawie ogłoszenia wyników naboru wniosków o przyznanie dotacji w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Kobierzyce w 2016 r.,

- zarządzenie REKiS nr 0050.1.0164.2016 Wójta z 19 sierpnia 2016 r., w sprawie powołania komisji do oceny wniosku o przyznanie dotacji w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Kobierzyce,

- zarządzenie REKiS nr 0050.1.0165.2016 Wójta z 22 sierpnia 2016 r. w sprawie ogłoszenia wyników oceny wniosku o przyznanie dotacji w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Kobierzyce,

- zarządzenie REKiS nr 0050.1.0231.2016 Wójta z 13 grudnia 2016 r., w sprawie powołania komisji do oceny wniosku o przyznanie dotacji w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Kobierzyce,
- zarządzenie REKiS nr 0050.1.0243.2016 Wójta z 20 grudnia 2016 r. w sprawie ogłoszenia wyniku oceny wniosku o przyznanie dotacji w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Kobierzyce,

Kontrolującym nie przedłożono potwierdzeń podania do publicznej wiadomości powyżej opisanych:

- naboru wniosków poprzez zamieszczenie w BIP oraz na tablicy ogłoszeń w urzędzie,
- informacji o wysokości przyznanych dotacji na dofinansowanie zadań z zakresu rozwoju sportu poprzez zamieszczenie informacji w BIP oraz na tablicy ogłoszeń w urzędzie, poprzedzających procedurę podpisania umów o numerach: REKiS.SRS-0002/2016 z 20 stycznia 2016 r., REKiS.SRS-0006/2016 z 24 sierpnia 2016 r., REKiS.SRS-0007/2016 z 20 grudnia 2016 r., tymczasem z uchwały nr XLIII/631/14 z Rady z 22 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu z §7 ust. 3 wynikało, że *Wójt Gminy Kobierzyce ogłasza nabór wniosków podając do publicznej wiadomości w BIP oraz na tablicy ogłoszeń w urzędzie, informacje o terminie, miejscu i warunkach składania wniosków o udzielenie dotacji celowych z budżetu Gminy oraz z §9 ust. 6 uchwały* wynikało, że *informacja o wysokości przyznanych dotacji na dofinansowanie zadań z zakresu rozwoju sportu jest podawana do publicznej wiadomości poprzez jej zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kobierzyce. W związku z czym wyjaśnienie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że Wójt Gminy ogłosił nabór wniosków podając do publicznej wiadomości na stronie internetowej Gminy(www.ugk.pl) oraz na tablicy ogłoszeń w urzędzie informację o naborze wniosków przy umowie REKiS.SRS-0002/16 z dnia 20 stycznia 2016. Umowy REKiS.SRS-0006/16 oraz REKiS.SRS-0007/16 zostały podpisane po indywidualnym złożeniu wniosków przez Klub przy zachowaniu procedury oceny wniosku przez komisję i decyzji Wójta oraz posiadania środków finansowych w budżecie Gminy (zgodnie z paragrafem 7.2 Uchwały nr XLIII/631/14 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 22 sierpnia 2018 w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu). Informację o wynikach naboru i wysokościach przyznanych dotacji Wójt ogłosił każdorazowo Zarządzeniami dostępnymi w rejestrze zarządzeń w BIP i wywieszonymi na tablicy ogłoszeń. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 2**. Ponadto wyjaśnienie w sprawie ogłoszenia wyniku oceny wniosku z 20 grudnia 2016 r. złożył pracownik Urzędu, z którego wynika, że (...) po stworzeniu Zarządzenia Wójta Gminy Kobierzyce REKiS. NR 0050.1.0243.2016 w sprawie ogłoszenia wyniku oceny wniosku o przyznanie dotacji w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Kobierzyce po przeprowadzeniu procedury uzyskania akceptacji drogą elektroniczną, przez niedopatrzenie nie dokonałem ostatniego kroku, który publikuje wspomniane Zarządzenie w BIP. W dniu 20.12.2016 r. stworzyłem Zarządzenie uzyskałem akceptację radcy prawnego w formie papierowej, akceptację elektroniczną bezpośrednio przełożonej i wysłałem elektronicznie pismo do akceptacji Wójta, który Zarządzenie w formie papierowej podpisał w dniu 20.12.2016 r., ale elektronicznie zaakceptował w dniu następnym i stąd zapewne moje niedopatrzenie. W formie papierowej dokument wisiał na tablicy ogłoszeń od 20.12.2016 r. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/25 strony 263-264**.*

Do kontroli w zakresie poszczególnych dotacji przedłożono:

- wnioski o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu,
- protokoły z posiedzeń komisji ds. opiniowania wniosków o dotację,
- korekty kosztorysów wniosków o przyznanie dotacji,
- umowy na udzielenie dotacji,

- rozliczenie częściowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu,
- rozliczenia końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu wraz z kserokopiami dowodów księgowych,
- karty oceny zadania publicznego,
- ewidencję księgową konto 224 i 810.

Umowa nr REKiS.SRS-0002/2016 z 20 stycznia 2016 roku na kwotę 330.000 zł na realizację zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu pod nazwą: Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej i umożliwienie osiągania wyższych wyników sportowych przez zawodniczkę Klubu Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce poprzez udzielenie dotacji na współfinansowanie procesu szkolenia sportowego i udziału w rywalizacji sportowej w roku 2016
Stwierdzono, że:

1) przyjęto do rozliczenia I transzy dotacji „rozliczenie częściowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w kwocie 330.000 rozliczenie I transzy dotacji wys. 165.000 zł” udzielonej na podstawie umowy nr REKiS.SRS-0002/2016 zawartej 20 stycznia 2016 r. uwzględniające w kosztorysie ze względu na źródła finansowania, wpłaty z innych źródeł w kwocie 2.600 zł, tymczasem z dołączonych do rozliczenia końcowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznego zestawienia kosztów nr 2 i 5 i z opisu na rachunku wystawionym na podstawie umowy zlecenia 1/03/2016 z 1 marca 2016 r. z którego wynikało, że rachunek opłacono w kwocie 2.400 zł ze środków z dotacji Powiatu Wrocławskiego oraz z opisu na fakturze VAT nr FV/S 194/2016 z 31 marca 2016 r. wynikało, że w kwocie 2.600 zł opłacono fakturę ze środków Powiatu Wrocławskiego czyli łącznie kwota 5.000 zł. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że w rozliczeniu końcowym w kosztorysach ze względu na rodzaj kosztów oraz źródła finansowania przedstawionych przez Klub dot. umowy REKiS.SRS-0002/16 są błędnie wpisane kwoty; natomiast kwota 2.600 złotych zgodnie z fakturą FV/S 194/2016 na zakup sprzętu sportowego oraz kwota 2.400 złotych zgodnie z rachunkiem do umowy zlecenia nr 1/03/2016 na opłatę trenera są sfinansowane przez Klub z dotacji uzyskanej od Powiatu Wrocławskiego; łącznie kwota 5.000 zł. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad. 7,**

2) przyjęto do rozliczenia dotacji „rozliczenie końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w kwocie 330.000” udzielonej na podstawie umowy nr REKiS.SRS-0002/2016 zawartej 20 stycznia 2016 r. uwzględniające:

a) w kosztorysie ze względu na rodzaj kosztów kwotę środków własnych i środków z innych źródeł:

- w koszcie nr 3 (pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach) w kwocie 11.024,86 zł pomimo, że z dołączonych do rozliczenia końcowego i częściowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznych zestawień kosztów nr 3 oraz kserokopii dokumentów przedłożonych przez Klub wynikała kwota 6.503,39 zł (5.822,56 zł + 680,83 zł);

- w koszcie nr 5 (sfinansowanie stypendiów sportowych i wynagrodzenia kadry szkoleniowej) w kwocie 4.375,79 zł pomimo, iż z dołączonych do rozliczenia końcowego i częściowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznych zestawień kosztów nr 5 oraz kserokopii dokumentów przedłożonych przez Klub wynikała kwota 2.401,10 zł. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że w kosztorysie ze względu na rodzaj kosztów kwota środków własnych w pozycji nr 3 powinna być uwzględniona kwota 6.503,39 zł, a w pozycji 5 powinna być kwota 2.401,10 zł zgodnie z zestawieniem faktur. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 8a,**

b) w kosztorysie ze względu na źródła finansowania błędnie wykazano wpłaty z innych źródeł w kwocie 2.600 zł tymczasem dołączonych do rozliczenia końcowego dotacji udzielonej z budżetu

Gminy Kobierzyce, tabelarycznego zestawienia kosztów nr 2 i 5 i z opisu na rachunku wystawionym na podstawie umowy zlecenia 1/03/2016 z 1 marca 2016 r. z którego wynikało, że rachunek opłacono w kwocie 2.400 zł ze środków z dotacji Powiatu Wrocławskiego oraz z opisu na fakturze VAT nr FV/S 194/2016 z 31 marca 2016 r. wynikało, że w kwocie 2.600 zł opłacono fakturę ze środków Powiatu Wrocławskiego czyli łącznie kwota 5.000 zł. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *w kosztorysie powinna być uwzględniona kwota 5.000 zł, zgodnie z zestawieniem faktur*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 8b**,

3) dotację udzieloną Klubowi Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce na podstawie umowy nr REKiS.SRS-0002/2016 z 20 stycznia 2016 r. (na okres od 20 stycznia do 15 grudnia 2016 r.) rozliczono w całości pomimo, że Klub w rozliczeniach (częściowym i końcowym) dotacji wskazał:

- w kosztach organizowania zawodów sportowych i uczestnictwa w tych zawodach (koszt nr 3) – zapłatę za usługę transportową na kwotę 2.350 zł (w uwagach zawarta informacja: przewóz zawodniczek KPR Kobierzyce do Świebodzic (350), Dzierżoniowa x2 (600), Lubina x2 (800), Oławy (300) i Wrocławia (300) na podstawie faktury nr 10/2016 z 31 stycznia 2016 r., zapłatę za usługę transportową na kwotę 5.900 zł (w uwagach zawarta informacja: przewóz zawodniczek KPR Kobierzyce do Mirska (800), Karpacz (700), Jeleniej Góry (700) i Warszawy (3700) na podstawie faktury nr 16/2016 z 26 lutego 2016 r., zapłatę za usługę transportową na kwotę 3.000 zł (w uwagach zawarta informacja: przewóz zawodniczek KPR Kobierzyce do Legnicy x2 (800), Wrocławia (300), Jeleniej Góry x2 (1200) i Obornik Śl. (700) na podstawie faktury nr 22/2016 z 30 marca 2016 r., zapłatę za usługę transportową na kwotę 7.300 zł (w uwagach zawarta informacja: przewóz zawodniczek KPR Kobierzyce do Lublina (3700), Kielc (3200) i Dobroszyc (400) na podstawie faktury nr 38/2016 z 28 kwietnia 2016 r. - z faktur nie wynikało czy wykonanie usługi nastąpiło w okresie obowiązywania umowy. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *faktura 10/2016 przewozy zawodniczek została opatrzona dodatkowym opisem (zał. nr 9), z opisów wynika, że wyjazdy zostały zrealizowane w czasie trwania umowy REKiS.SRS-0002/16; faktury 16/2016, 22/2016 oraz 38/2016 w dodatkowych opisach (zał. nr 10, nr 11 oraz nr 12) są wskazane daty wyjazdów, z których wynika, że zostały zrealizowane w czasie trwania umowy*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 9**.

- w kosztach organizowania zawodów sportowych i uczestnictwa w tych zawodach (koszt nr 3) – zapłatę za kursokonferencję licencyjną trenerów zespołów superligi, I i II ligi kobiet i mężczyzn – Spała 10-12.06.2016 na kwotę 500 zł - już na etapie opiniowania wniosków o udzielenie dotacji komisja powołana przez Wójta powinna wziąć pod uwagę między innymi czy Klub dysponuje wykwalifikowaną kadrą mogącą zrealizować powierzone zadanie. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *udział w kursokonferencji warunkuje otrzymanie przedłużenia ważności licencji trenerskiej odpowiedniego typu, to z kolei pozwala zespołowi brać udział w rozgrywkach ligowych*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 9**.

- w kosztach organizowania zawodów sportowych i uczestnictwa w tych zawodach (koszt nr 3) – zapłatę za licencję klubową na sezon 2016/17 w kwocie 38.000 zł zrealizowaną 25 lipca 2016 r. - licencja jest dokumentem wewnętrznym Związku Piłki Ręcznej zezwalającym na udział danego klubu w rozgrywkach odpowiednio Superligi, I, II lub III ligi kobiet i posiadanie licencji klubowej było wymogiem koniecznym w realizacji zadania, na które Klub otrzymał dotację. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *opłata za licencję na udział w rozgrywkach Superligi Kobiet jest wymagana do udziału w tych rozgrywkach, bez tej licencji nie można brać udziału w rozgrywkach Superligi ani ich organizować; wydatek warunkujący realizację zadania publicznego na wysokim poziomie sportowym*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 9**.

4) podpisano kolejną umowę nr REKiS.SRS-0006/2016 z 24 sierpnia 2016 r. na udzielenie dotacji na realizację zadania *Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej i udział w rywalizacji sportowej w roku 2016* (na okres od 24 sierpnia do 15 grudnia 2016 r.) pomimo, że umowa nr REKiS.SRS-

0002/2016 z 20 stycznia 2016 r. została podpisana na okres od 20 stycznia do 15 grudnia 2016 r. również na realizację zadania *Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej i umożliwienie osiągnięcia wyższych wyników sportowych przez zawodniczki Klubu Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce poprzez udzielenie dotacji na współfinansowanie procesu szkolenia sportowego i udziału w rywalizacji sportowej w roku 2016*, czyli okresy obowiązywania umów na realizację takiego samego zadania pokrywały się. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że umowa nr REKiS.SRS-0006/16 (na okres 24.08-15.12.2018) została podpisana ze względu na zaistnienie istotnych okoliczności w zakresie wykonywania zadania publicznego w związku z awansem zespołu senierek do PGNiG Superligi Kobiet; mówi o tym także paragraf 1 umowy: „Dotujący, po rozpatrzeniu wniosku Dotowanego złożonego przez niego stosownie do treści § 7 ust. 2 Uchwały w związku z awansem do PGNiG Superligi Kobiet.....” Nowe zadanie publiczne wiązało się z organizacją imprezy masowej, zapewnieniem opieki medycznej i ochrony imprezy masowej, podłożenie wyższym wymaganiom organizacyjnym w PGNiG Superlidze Kobiet. Celem zadania było uzyskanie wyższych wyników sportowych przez utrzymanie miejsca w najwyższej klasie rozrywkowej w Polsce. W związku ze specyfiką realizacji zadania publicznego po awansie zespołu senierek do PGNiG Superligi Kobiet zadanie publiczne realizowane umową REKiS.SRS-0006/16 z 24 sierpnia 2016 jest innym zadaniem od realizowanego umową REKiS.SRS-0002/16 z dnia 20 stycznia 2016. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 10**. W trakcie kontroli Klub złożył poprawione rozliczenie końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce.

Kserokopia za zgodność z oryginałem: wniosku o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, korekta kosztorysu wniosku o przyznanie dotacji, umowy na udzielenie dotacji, rozliczenie częściowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, rozliczenie końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, karta oceny zadania publicznego stanowią **akta kontroli część B nr III/26 strony 265-292**.

Umowa nr REKiS.SRS-0006/2016 z 24 sierpnia 2016 roku na kwotę 200.000 zł na realizację zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu pod nazwą: Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej i udział w rywalizacji sportowej w roku 2016

Stwierdzono, że

1) przyjęto do rozliczenia dotacji „rozliczenie końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w kwocie 200.000” udzielonej na podstawie umowy nr REKiS.SRS-0006/2016 zawartej 24 sierpnia 2016 r. uwzględniające:

a) w kosztorysie ze względu na rodzaj kosztów:

- kwotę dotacji wykazaną w koszcie nr 2 (zakup sprzętu sportowego) w wysokości 7.090 zł pomimo, że z dołączonych do rozliczenia końcowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznego zestawienia kosztów nr 2 oraz kserokopii dokumentów przedłożonych przez Klub wynikała kwota 10.401,99 zł. Uwzględniając kwotę 10.401,99 zł należy stwierdzić, że Klub przekroczył wielkość wydatków w tej kategorii wydatków w stosunku do planowanej 7.000 zł o 3.401,99 zł (czyli o 48,59 %) co było niezgodne z §8 ust.2 umowy, który stanowi, że *ustalone wielkości wydatków zapisane we wniosku będącego integralną częścią umowy, mogą ulec zwiększeniu w poszczególnych kategoriach maksymalnie o 10% oraz §8 ust.3 umowy stanowi, że wydanie kwoty inaczey od określonej w ust.2 spowoduje uznanie kwoty jako pobranie dotacji nadmiernej wysokości*. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że w analizie kosztów z rozliczenia dotacji przyjęto kwotę 7.090 zł; Klub omyłkowo przypisał dwie faktury z kategorii organizacja zawodów sportowych i uczestnictwa w tych zawodach do kategorii zakup sprzętu sportowego. Były to faktury 16-ZO/0517 oraz 1379/FVS/12/16 odpowiednio na kwotę 2 947,00 i 364,99 na łączną sumę 3.311,99; należało odjąć tę kwotę od całego zestawienia (właściwa kwota tj. 7.090,00 wynikająca ze sprawozdania i karty oceny wykonania zadania);

zestawienie faktur za zakup sprzętu sportowego miało zostać poprawione, a faktury 16-ZO/0517 oraz 1379/FVS/12/16 przeniesione do kategorii wydatków organizacja zawodów sportowych i uczestnictwa w zawodach sportowych; na spotkaniu wyjaśniającym Klub przedłożył poprawione zestawienia które warunkują prawidłowe rozliczenie (zał. nr 4). Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 5a.**

- kwotę dotacji wykazaną w koszcie nr 3 (pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach) w wysokości 65.997,24 zł pomimo, że z dołączonych do rozliczenia końcowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznego zestawienia kosztów nr 3 oraz kserokopii dokumentów przedłożonych przez Klub wynikała kwota 62.685,25 zł. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że kwota dotacji w koszcie numer 3 tj. organizacja zawodów sportowych oraz uczestnictwa w zawodach sportowych w wysokości 65.997,24 zł wynika z tabelarycznego zestawienia na kwotę 62.685,25 zł oraz kwoty dwóch faktur 16-ZO/0517 oraz 1379/FVS/12/16 (o których była mowa wyżej) na łączną kwotę 3.311,99 zł; suma powyższych daje kwotę 65.997,24 zł wskazaną w rozliczeniu końcowym Klubu oraz analizie końcowej rozliczenia dotacji; owe dwie faktury omyłkowo wskazane w kategorii zakup sprzętu sportowego to zakup drobnej odzieży sportowej na nagrody podczas turniejów piłki ręcznej organizowanych przez Klub w ramach realizacji zadania (zał. nr 5). Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 5a.**

- kwotę środków własnych i środków z innych źródeł wykazaną w koszcie nr 3 (pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach) w wysokości 53.000 zł pomimo, że z dołączonych do rozliczenia końcowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznego zestawienia kosztów nr 3 oraz kserokopii dokumentów przedłożonych przez Klub wynikała kwota 53.182,43 zł. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia Wójta wynika, że kwotę środków własnych i z innych źródeł pracownik merytoryczny ograniczył do kwoty 53.000 zł ze względu na zapis w sprawozdaniu końcowym i wskazaniu kwoty 53.000 złotych; z dokumentów wynikało, że można doliczyć jeszcze 182,43 zł wynikające z opłaty podatków za sędziów w kwocie 95,00 zł oraz opłaty faktury F/2767/16 w kwocie 87,43 zł, co przy zakładanej kwocie minimalnej środków własnych Klubu wysokości 10.000 zł i wykazanej 53.000 zł spełniało warunki umowy (zał. nr 5). Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 5a tiret 2,**

b) w kosztorysie ze względu na źródła finansowania nie uwzględniono kwoty 182,43 zł pomimo, że z dołączonych do rozliczenia końcowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznego zestawienia kosztów nr 3 oraz kserokopii dokumentów przedłożonych przez Klub wynikała kwota 53.182,43 zł (53.000 zł uznano za środki własne i nie uwzględniono 182,43 zł). Wyjaśnienie jak wyżej stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 5a tiret 2.**

2) dotację udzieloną Klubowi Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce na podstawie umowy nr REKiS.SRS-0006/2016 z 24 sierpnia 2016 r. (na okres od 24 sierpnia do 15 grudnia 2016 r.) rozliczono w całości pomimo, że Klub w rozliczeniu dotacji wskazał:

a) w kosztach sfinansowania stypendiów i wynagrodzenia kadry szkoleniowej (koszt nr 5) zapłaty za umowy zlecenia nr: 1/10/2016 z 1 lipca 2016 r. na kwotę 2.103 zł, 2/11 z 1 lipca 2016 r. na kwotę 8.536,26 zł, 3/11/2016 z 1 lipca 2016 r. na kwotę 2.372 zł, 4/11/2016 z 1 lipca 2016 r. na kwotę 28.453 zł, 5/11 z 1 lipca 2016 r. na kwotę 1.185,71 zł, 7/11/2016 z 1 lipca 2016 r. na kwotę 4.920 zł oraz odpowiednio składki do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz podatki - wszystkie rachunki za wykonanie prac w okresie od 1 lipca do 30 października 2016 r. a umowa obowiązywała od 24 sierpnia 2016 r. Tymczasem zgodnie z §6 ust. 6 i 7 pkt 1 umowy dotacja wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie (...) podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji i przekazywane na rachunek bankowy Dotującego (...) i odsetki, o których mowa w ust. 6 nalicza się począwszy od dnia: przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Wyjaśnienie w sprawie złożył

Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *pracownik merytoryczny zasugerował się datą wypłaty środków i popełnił błąd w rozliczeniu, powinien przyjąć do rozliczenia kwoty proporcjonalnie do czasu trwania umowy. Klub został wezwany do zwrotu części dotacji w kwocie 21.444,54 zł wraz z odsetkami w terminie do 06.06.2018 r.* Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 6a**. W trakcie kontroli Klub zwrócił dotację w kwocie 28.159,54 (21.444,54 plus 3.260 łącznie 24.704,54 plus odsetki w kwocie 3.455 zł). Bankowe dowody wpłaty stanowią **akta kontroli część B nr III/27 strony 293-295**.

b) w kosztach organizowania zawodów sportowych i uczestnictwa w tych zawodach (koszt nr 3) – zapłatę za plakaty A2 – 4 sztuk – nr faktury FV1646/2016/11 z 22 listopada 2016 r. na kwotę 34,44 zł, zapłatę za plakaty A2-10 szt., A3-5 szt. oraz projekt + wektoryzacja logotypu – nr faktury FV/1462/2016/10 z 17 października 2016 r. na kwotę 233,70 zł - koszty te nie mieściły się w realizacji zadania. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *faktury FV 1646/2016/11 na kwotę 34,44 zł oraz FV/1462/2016/10 za druk plakatów oraz projekt i wektoryzację logotypu są ściśle związane z realizacją zadania; plakaty oraz logo Klubu są eksponowane przy organizacji meczów, turniejów i innych działaniach Klubu w ramach realizacji danego zadania publicznego, mają one znaczenie informacyjne i promocyjne, podnoszą jakość i warunkują sukces realizacji danego zadania publicznego.* Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 6 b**. oraz z dodatkowych wyjaśnień wynika, że *faktura FV 1646/2016/11 na kwotę 34,44 zł – dotyczyła zakupu plakatów na mecz, który odbył się w Hali Widowiskowo-Sportowej w Kobierzycach w dniu 19.11.2016r. z drużyną Metraco Zagłębie Lubin. - Faktura FV/1462/2016/10 na kwotę 233,70 zł - projekt i wektoryzacja logotypu są ściśle związane z realizacją tego zadania, ponieważ logotyp pojawił się na każdym plakacie informującym kibiców o wydarzeniu sportowym, został także wyeksponowany na stojakach zawodniczek przy organizacji meczów w dniach 29.10.2016r. z MKS Piotrcovia Piotrków Trybunalski oraz 19.11.2016r. z Metraco Zagłębie Lubin, a także na stronie internetowej Klubu. Logotyp ten miał na celu zwłaszcza promocję Gminy, zawierając nazwę Klubu, a swoją kolorystyką nawiązując do barw Gminy Kobierzyce.* Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/28 strona 296**.

- zapłatę za licencję trenera piłki ręcznej kat. A w kwocie 500 zł – nr faktury 0037/10/2016/FVS z 5 października 2016 r. - już na etapie opiniowania wniosków o udzielenie dotacji komisja powołana przez Wójta powinna wziąć pod uwagę między innymi czy Klub dysponuje wykwalifikowaną kadrą mogącą realizować powierzone zadanie. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *opłata licencji trenera wys. 500 zł (faktura 0037/10/2016/FVS) nie dotyczyła nabycia uprawnień trenerskich, to jest opłata za podtrzymanie aktualności licencji (coroczna, obowiązkowa, bardzo ważna dla Klubu). Nabycie uprawnień to wieloletni proces i przejście przez szczeble trenerskie od licencji typu C do typu B i do typu A uprawniającej do prowadzenia zespołu w najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce. Klub współpracuje tylko z trenerami posiadającymi uprawnienia trenerskie. Dlatego do realizacji zadania zostały uznane kwalifikacje trenera, a pracownik merytoryczny podczas rozliczania dotacji przyjął koszt tej opłaty licencyjnej.* Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 6 tiret 1**.

- zapłatę za usługę transportową na kwotę 4.800 zł (w uwagach zawarta informacja: przewóz zawodniczek KPR Kobierzyce do Szczecina (2.400), Gniezna (1600), Elbląga (3500) i Gaci (300) na podstawie faktury nr 97/2016 z 30 września 2016 r. oraz zapłatę za usługę transportową na kwotę 3.300 zł (w uwagach zawarta informacja: przewóz zawodniczek KPR Kobierzyce do Krapkowic x4 (2900), Lubina (400) na podstawie faktury nr 90/2016 z 30 sierpnia 2016 r. - z faktur nie wynikało czy wykonanie usługi nastąpiło w okresie obowiązywania umowy. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *faktura 97/2016 na kwotę 4.800 zł posiada błąd z winy przewoźnika, tj. w uwagach firmy przewozowej wskazano 4 wyjazdy a w dodatkowym opisie Klub wskazał, że faktura dotyczyła tylko 2 wyjazdów: na mecze do Szczecina oraz Elbląga, oba we wrześniu 2016, zatem w terminie obowiązującej umowy (zał. nr 6). - faktura 90/2016 na kwotę 3.300 zł dotyczyła w kwocie 2.900 zł wyjazdu do Krapkowic w dniu 25.08.2016 oraz powrotu z*

Krapkowic w dniu 30.08.2016 za każdym razem dwoma busami oraz w dniu 29.08.2016 przejazdu do Lubina (kwota 400 zł) – wyjazdy w terminie umowy (zał. nr 7). Wyjaśnienie stanowi akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 6 tiret 2 i 3,

- zapłatę za fakturę nr F/2767/16 z 26 września 2016 r. w kwocie 386,77 zł skoro z faktury wynika, że konto na które należało przelać środki to 59 1240 4751 1111 0000 5512 6768 a przelewu dokonano na konto 06 1160 2202 0000 0000 6075 0826. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienie wynika, że opłata za środki medyczne zakupione w sklepie internetowym WERON.EU na kwotę 386.77 zł została przekazana na konto wskazane przez firmę weron.eu tj. 06 1160 2202 0000 0000 6075 0826 była jednak realizowana przez firmę WERON DENTAL (załącznik nr 8) a potwierdzenie przedpłaty wykonanej przez Klub na fakturze nr F/2767/16 firma WERON DENTAL opatrzyła swoim numerem konta tj. 59 1240 4751 1111 0000 5512 6768 ; stąd rozbieżności w numerach kont. Wyjaśnienie stanowi akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 6 tiret 4,

- zapłatę na rzecz Dolnośląskiego Związku Piłki Ręcznej kwoty 2.100 zł opłaty transferowej za trzy zawodniczki w dniu 19 lipca 2016 r. oraz kwoty 800 zł za wpisowe do rozgrywek młodzieżowych oraz składki członkowskiej (700 + 100) w dniu 19 sierpnia 2016 r. Rachunek wystawiony dopiero 9 września 2016 r. na kwotę 2.900 zł, jednakże wykorzystanie środków nastąpiło poza okresem obowiązywania umowy,

- zapłatę za leczenie w izbie przyjęć na oddziale medycyny ratunkowej w kwocie 360 zł na podstawie faktury nr 00801/2016/PA2 z 29 sierpnia 2016 r. a określona data sprzedaży na fakturze to 21 sierpnia 2016 r. czyli poza okresem obowiązywania umowy. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienie wynika, że opłaty na rzecz Dolnośląskiego Związku Piłki Ręcznej we Wrocławiu w dniach 19 lipca oraz 19 sierpnia 2016 na łączną kwotę 2900 złotych oraz opłatę z za leczenie w dniu 21 sierpnia 2016 na kwotę 360 zł pracownik merytoryczny przypisał do rozliczenia omyłkowo, zasugerował się datą wystawienia dokumentów, która była zgodna z umową; Klub został wezwany do zwrotu części dotacji w kwocie 3.260 zł wraz z odsetkami w terminie do 06.06.2018 r. Tymczasem zgodnie z §6 ust. 6 i 7 pkt 1 umowy dotacja wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie (...) podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji i przekazywane na rachunek bankowy Dotującego (...) i odsetki, o których mowa w ust. 6 nalicza się począwszy od dnia przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Wyjaśnienie stanowi akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 6 tiret 5. W trakcie kontroli Klub zwrócił dotację w kwocie 28.159,54 (21.444,54 plus 3.260 łącznie 24.704,54 plus odsetki w kwocie 3.455 zł). Bankowe dowody wpłaty stanowią akta kontroli część B nr III/27 strony 293-295.

3. Zapis §6 ust. 8 umowy stanowi, że w przypadku nienależytego wykonania umowy lub wykorzystania udzielonej dotacji na inne cele niż określone w umowie Dotowany zapłaci karę umowną w wysokości 5% kwoty określonej w §2 ust. 1 gdzie mowa jest o kwocie dotacji. W trakcie kontroli pracownik Urzędu odpowiedzialny za sprawy związane z rozliczaniem dotacji wystąpił o wydanie stosownej opinii prawnej w tym zakresie przez kancelarię prawną obsługującą Urząd. Według wskazanej opinii (...) brak jest podstaw prawnych do dochodzenia od KPR przewidzianej w §6 ust. 8 kary umownej. Zatem pomimo zapisu w przedmiotowej sytuacji kara nie może być naliczona. (Hypotetycznie) Wystąpienie o taką karę umowną i jej zapłata przez KPR będzie prowadzić do uzyskania przez Gminę świadczenia nienależnego i obowiązku jego zwrotu wraz z odsetkami. Oznacza to, że w tym przypadku nie mamy do czynienia z „niedochodzeniem kary umownej jako należności cywilnoprawnej” ale po prostu nieistnieniem należności. Kserokopia przedmiotowej opinii stanowi akta kontroli część B nr III/29 strony 297-301.

Kserokopia za zgodność z oryginałem: wniosku o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, korekta kosztorysu wniosku o przyznanie dotacji, umowy na udzielenie dotacji, rozliczenie końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, karta oceny zadania publicznego stanowią

akta kontroli część B nr III/30 strony 302-319.

Umowa nr REKiS.SRS-0007/2016 z 20 grudnia 2016 r. na kwotę 200.000 zł na realizację zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu pod nazwą: Poprawa warunków uprawiania piłki ręcznej w grudniu roku 2016 r.

Stwierdzono, że:

1. Dotację udzieloną Klubowi Piłki Ręcznej Gminy Kobierzycy na podstawie umowy nr REKiS.SRS-0007/2016 z 20 grudnia 2016 r. rozliczono w całości pomimo, że Klub w rozliczeniu dotacji wskazał:

a) w kosztach organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach (koszt nr 3):
- zapłatę za fakturę nr 320/2016/R z 22 grudnia 2016 r. za obsługę reklamową klubu (informacja zawarta w uwagach: druk plakatów meczowych, cegiełek, projekt i druk banerów, wykonanie ścianki sponsorów) na kwotę 6.150 zł (zapłacona 23 grudnia 2016 r.). Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *uwzględniono fakturę 320/2016/R, ponieważ pracownik merytoryczny uznał, że druk plakatów, cegiełek, druk banerów i wykonanie ścianki sponsorskiej jest integralną częścią realizowanego przez Klub zadania publicznego i wynika również z zapisów paragrafu 5 umowy REKiS.SRS-0007/16*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 4a**. Odnosząc się do wyjaśnienia należy stwierdzić, że § 5 ust. 1 umowy stanowi *dotowany zobowiązuje się do informowania, że zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Dotującego. Informacja na ten temat powinna się znaleźć we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego zadania i ust. 2 dotowany zobowiązuje się do umieszczania logo Dotującego na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych, dotyczących realizowanego zadania*. Co nie oznacza, że koszty materiałów, publikacji, informacji dla mediów, ogłoszeń oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego zadania należało pokrywać ze środków finansowych otrzymanych z dotacji. W związku z powyższym złożono wyjaśnienie dodatkowe. Z wyjaśnienia wynika, że *zakup plakatów, cegiełek i banerów, a także użycie ścianki sponsorskiej, jako materiałów było uzasadnione, gdyż były one wykorzystane przy organizacji i przeprowadzeniu turniejów i meczów sparingowych w Hali Widowiskowo-Sportowej w Kobierzycach w okresie realizacji zadania publicznego*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/28 strona 296**.

- zapłatę za fakturę nr 321/2016/R z 22 grudnia 2016 r. za obsługę reklamową klubu (informacja zawarta w uwagach: modernizację strony internetowej klubu i bieżącą obsługę strony, przygotowanie materiałów na stronę klubu) na kwotę 6.150 zł (zapłacona 23 grudnia 2016 r.). Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *uwzględniono także fakturę 321/2016/R, którą wystawiający nazwał „obsługą reklamową klubu”, a która dotyczy medialnego promowania realizowanych przez Klub zadań publicznych; promowanie i informowanie o realizacji oraz o współfinansowaniu zadania publicznego przez Gminę Kobierzycy jest warunkowane w zapisach umowy REKiS.SRS-0007/16 (paragraf 5 umowy)*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 4**. Odniesienie jak wyżej w związku z czym złożono dodatkowe wyjaśnienie. Z wyjaśnienia wynika, że *zapłata za fakturę nr 321/2016/R była konieczna i uzasadniona, aby poinformować kibiców i inne osoby zainteresowane o nadchodzących wydarzeniach, tj. turniejach i sparingach, które odbywały się w Hali Widowiskowo-Sportowej w Kobierzycach, w kończącym się roku 2016. Istotne znaczenie miała w tym wysoka jakość i szeroki zasięg informacji o realizacji zadania publicznego*. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/28 strona 296**.

- zapłatę za fakturę nr H13/12/2016 z 21 grudnia 2016 r. za usługę hotelową (pobyt na obozie szkoleniowym 20-23 grudnia 2016 r.) na kwotę 21.600 zł (zapłacona 23 grudnia 2016 r.)

pomimo, że koszty te nie mieściły się w realizowanym zadaniu. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że *uwzględniono fakturę H13/12/2016 za usługę hotelową (pobyt na*

obozie szkoleniowym 20-23 grudnia 2016 r.), gdyż podczas pobytu były organizowane zawody sportowe, a więc środki finansowe zostały wydatkowane na kwalifikowany koszt nr 3 i do tej kategorii wydatków zostały przypisane; celem wyjazdu była organizacja turniejów oraz meczy sparingowych, które odbyły się zgodnie z planem; wyjazd, na który składały się koszty zamieszkania, wyżywienia, wynajmu hali sportowej celem rozegrania meczów oraz opłatę obsługi sędziowskiej rozgrywanych meczów pokrył bezpośredni organizator pobytu i obciążył Klub fakturą H13/12/2016. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 4 turet 2,**

b) w kosztach korzystania z obiektów sportowych do celów szkolenia sportowego (koszt nr 4) zapłatę za fakturę nr VAT/16/00306 z 20 grudnia 2016 r. za wynajem Hali Sportowej m-c XII zgodnie z umową na kwotę 2.214 zł (zapłacona 23 grudnia 2016 r.) - uwzględniającą wynajem hali sportowej za cały miesiąc grudzień 2016 r. pomimo że umowa dotacyjna obowiązywała od 20 do 31 grudnia 2016 r. Tymczasem zgodnie z §6 ust. 6 i 7 pkt 1 umowy dotacja wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie (...) podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji i przekazywane na rachunek bankowy Dotującego (...) i odsetki, o których mowa w ust. 6 nalicza się począwszy od dnia: przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że przy fakturze VAT/16/00306 za wynajem hali sportowej m-c XII 2016 błędnie rozliczono całość z dotacji, należało rozliczyć proporcjonalnie do czasu trwania umowy. Klub został wezwany do zwrotu części dotacji w kwocie 1.356,96 wraz z odsetkami w terminie do 06.06.2018 r. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 4.** W trakcie kontroli Klub zwrócił dotację w kwocie 1.514,96 zł w tym odsetki w kwocie 158 zł. Bankowe dowody wpłaty stanowią **akta kontroli część B nr III/31 strony 320-322.**

- w kosztach organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach (koszt nr 3) zapłatę za fakturę nr 132/2016 z 30 grudnia 2016 r. za usługę transportową na kwotę 8.100 zł (informacja zawarta w uwagach: przewóz zawodniczek KPR Kobierzyce do Kościerzyny (3000), Gdyni (3000), Kudowy (900), Obornik (1200).) - pomimo, że z faktury nie wynikało czy wykonanie usługi nastąpiło w okresie od 20 do 31 grudnia 2016 r. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że faktura 132/2016 za usługę transportową została rozliczona w całości; (zał. nr 3). Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 4.**

2) przyjęto do rozliczenia dotacji „rozliczenie końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w kwocie 200.000” udzielonej na podstawie umowy nr REKiS.SRS-0007/2016 zawartej w dniu 20 grudnia 2016 r. uwzględniające:

a) w kosztorysie ze względu na rodzaj kosztów:

- kwotę środków własnych i środków z innych źródeł wykazaną w koszcie nr 2 (zakup sprzętu sportowego) w wysokości 4.000 zł (co spowodowało, że podsumowanie kolumny stanowiło kwotę 4.346,95 zł) pomimo, że z dołączonych do rozliczenia końcowego dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce, tabelarycznego zestawienia kosztów nr 2 oraz kserokopii dokumentów przedłożonych przez Klub wynikała kwota 3.983,99 zł.

b) w kosztorysie ze względu na źródła finansowania:

- kwotę środków własnych 4.346,95 zł powtarzając ten sam błąd opisany wyżej. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że z wyjaśnień pracownika merytorycznego wynika, że pojawił się błąd przy wypełnianiu karty oceny wykonania zadania i zamiast w pozycję środków własnych przepisać kwotę 3.983,99 wynikającą z faktur i zestawienia faktur przepisał omyłkowo kwotę 4.000 zł ze sprawozdania, co rachunkowo spowodowało zwiększenie kwoty środków własnych do 4.346,95 zamiast prawidłowo 4.330,94. Obie kwoty spełniają warunki umowy. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/24 strony 226-262 ad 3.**

3) Zapis §6 ust. 8 umowy stanowi, że w przypadku nienależytego wykonania umowy lub wykorzystania udzielonej dotacji na inne cele niż określone w umowie Dotowany zapłaci karę umowną w wysokości 5% kwoty określonej w §2 ust. 1 gdzie mowa jest o kwocie dotacji. W trakcie

kontroli wystąpiono o wydanie opinii prawnej przez kancelarię prawną obsługującą Urząd. Według wskazanej opinii (...) *brak jest podstaw prawnych do dochodzenia od KPR przewidzianej w §6 ust. 8 kary umownej. Zatem pomimo zapisu w przedmiotowej sytuacji kara nie może być naliczona. (Hipotetycznie) Wystąpienie o taką karę umowną i jej zapłata przez KPR będzie prowadzić do uzyskania przez Gminę świadczenia nienależnego i obowiązku jego zwrotu wraz z odsetkami. Oznacza to, że w tym przypadku nie mamy do czynienia z „niedochodzeniem kary umownej jako należności cywilnoprawnej” ale po prostu nieistnieniem należności.* Kserokopia przedmiotowej opinii stanowi **akta kontroli część B nr III/29 strony 297-301.**

Kserokopia za zgodność z oryginałem: wniosku o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, korekta kosztorysu wniosku o przyznanie dotacji, umowy na udzielenie dotacji, rozliczenie końcowe dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kobierzyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, karta oceny zadania publicznego stanowią **akta kontroli część B nr III/32 strony 323-340.**

2.3.2 Dotacje udzielone na podstawie ustawy o ochronie nad zabytkami

Zasady udzielania dotacji zostały określone przez Radę w uchwale nr XX/237/12 z 28 czerwca 2012 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Kobierzyce na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Jak wynika z Rb-28 S za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r. wydatki z tego tytułu zaplanowano w dziale 921 rozdziale 92120 w § 2720 gdzie plan stanowił 100.000 zł oraz wykonanie również 100.000 zł.

Do kontroli wytypowano dotacje udzielone w 2017 r. dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Michała Archaniola w Tyńcu nad Ślężą w kwocie 40.000 zł oraz Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Domasławiu w kwocie 40.000 zł.

Dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Michała Archaniola w Tyńcu nad Ślężą w kwocie 40.000 zł

Parafia wystąpiła z wnioskiem o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w dniu 7 czerwca 2017 r. Na podstawie uchwały nr XXVIII/516/17 Rady z 22 czerwca 2017 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie zabytku wpisanym do rejestru zabytków (ściana w obrębie nawy i prezbiterium Kościoła pw. Św. Michała Archaniola w Tyńcu nad Ślężą) dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Michała Archaniola w Tyńcu nad Ślężą ul. Szkolna 8, na wykonanie prac remontowo - konserwatorskich polegających na pomalowaniu ścian w obrębie nawy i prezbiterium w Kościele p. w. Św. Michała Archaniola w Tyńcu nad Ślężą dla zapewnienia obiektowi właściwego stanu technicznego oraz warunków trwałego zachowania, dla zachowania i utrwalenia substancji zabytku w wysokości 40.000 zł. W dniu 28 czerwca 2017 r. zawarto umowę NR REKiS.U.PKPZ-0002/2017 z terminem realizacji od 1 lipca do 31 października 2017 r. Sprawozdanie z wykonania prac lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wpłynęło do Urzędu Gminy w dniu 20 października 2017 r. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Domasławiu w kwocie 40.000 zł

Parafia wystąpiła z wnioskiem o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w dniu 26 września 2017 r. Na podstawie uchwały Rady nr XXXI/597/17 z 29 września 2017 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie zabytku wpisanym do rejestru zabytków (mur wokół

Kościół pw. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Domasławiu) dla Rzymskokatolickiej Parafii pod wezwaniem Św. Wojciecha Biskupa męczennika w Domasławiu, udzielono dotacji dla Parafii w Domasławiu, ul. Wrocławska 34 b, 55-040 Kobierzyce, na wykonanie prac remontowo-konserwatorskich muru wokół kościoła – kontynuacja, dla zachowania i utrwalenia substancji zabytku, w wysokości 40.000 zł. W dniu 2 października 2017 r. zawarto umowę nr REKiS.U.PKPZ-0003/2017 z terminem realizacji od 2 października do 30 listopada 2017 r. Sprawozdanie z wykonania prac lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wpłynęło 14 grudnia 2017 r. Stwierdzono, że

- do wniosku o udzielenie dotacji dołączono decyzję nr 699/2013 Pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych z 8 maja 2013 r. która miała termin ważności do 31 maja 2016 r. Pomimo to wniosek przyjęto i udzielono dotacji w kwocie 40.000 zł. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt Gminy. Z wyjaśnienia wynika, że *na podstawie wniosku złożonego dnia 26 września 2017r. udzielono dotacji dla Rzymskokatolickiej Parafii pw. Św. Wojciecha, Biskupa i Męczennika w Domasławiu, ponieważ aktualną decyzję nr 1959/2016 z dnia 7 września 2016 roku - pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku (załącznik) dostarczono w terminie późniejszym. Poprzez niedopatrzanie pracownika - do dokumentów została dołączona nieaktualna decyzja.* Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/33 strony 341-345.**

- rozliczono dotację w całości t.j. w kwocie 40.000 zł, pomimo, że ze złożonego 14 grudnia 2017 r. przez Parafię Rzymskokatolicką p. w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Domasławiu sprawozdania z wykonania prac lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, wynikało, że faktura nr 5/11/17 z 30 listopada 2017 r. za remont muru przykościelnego w Domasławiu na kwotę 7.995 zł, została opłacona w dniu 6 grudnia 2017 r. tymczasem §3 ust. 2 i 3 umowy nr REKiS.U.PKPZ-0003/2017 z 2 października 2017 r. stanowi, że *termin realizacji zadania ustala się od dnia 2 października do 30 listopada 2017 r. i przekazane środki finansowe, określone w §1 ust. 1, Dotowany zobowiązany jest wykorzystać w terminie wskazanym w ust.2. tj. do 30 listopada 2017 r.* Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt Gminy. Z wyjaśnienia wynika, że *rozliczono fakturę nr 5/11/17 z dotacji sugerując się datą jej wystawienia, czyli 30.11.2017r. Nie zwrócono uwagi na datę wykonania przelewu, który był po terminie realizacji zadania, tj. 06.12.2017r. Parafia została wezwana do zwrotu części dotacji w kwocie 7 995,00 zł wraz z odsetkami w terminie do 10.07.2018 r.* Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/33 strony 341-345.** Kserokopie za zgodność z oryginałem: umowy, decyzji, faktury oraz bankowe potwierdzenia wpłaty na łączną kwotę 8.447 zł (7.995 zł należność główna plus 452 odsetki) stanowią **akta kontroli część B nr III/34 strony 346-358.**

2.4 Funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2013-2017.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – dalej jako u.c.p.g. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm., aktualnie Dz.U. z 2017 r. poz.1289 ze zm.). Gmina jest zobowiązana do zapewnienia czystości i porządku na swoim terenie i stworzenia warunków niezbędnych do ich utrzymania, w tym w szczególności objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, nadzorowania gospodarowania tymi odpadami oraz ustanowienia selektywnego ich zbierania.

W okresie objętym kontrolą tj. w latach 2013-2017 gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy regulowały uchwały Rady o nr:

- XXIX/392/13 z 22 marca 2013 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kobierzyce uchylona uchwałą Rady nr IX/113/15 z 25 czerwca 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kobierzyce, która to uchwała została zmieniona uchwałami Rady nr XII/181/15 z 27 listopada 2015 r., nr

XIV/216/16 z 29 stycznia 2016 r., nr XV/244/16 z 4 marca 2016 r., nr XXVI/492/17 z 26 maja 2017 r.;

- XXIX/393/13 z 22 marca 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik zmieniona uchwałami Rady nr XXXI/458/13 z 21 czerwca 2013 r., nr IV/30/15 z 21 stycznia 2015 r. i nr XLV/657/14 z 26 września 2014 r.;
- XXIX/394/13 z 22 marca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Rady nr XXV/311/12 z 21 grudnia 2012 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uchylona uchwała Rady nr XVII/285/16 z 23 czerwca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- XXIX/395/13 z 22 marca 2013 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania odpadów oraz wysokości cen za te usługi uchylona uchwała Rady nr XVII/286/16 z 23 czerwca 2016 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania odpadów oraz wysokości cen za te usługi, która została zmieniona uchwałą Rady nr XXVI/494/17 z 26 maja 2017 r.
- XXIX/396/13 z 22 marca 2013 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów uchylona uchwałą Rady nr IX/114/15 z 25 czerwca 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, która to uchwała została zmieniona uchwałami Rady XIV/217/16 z 29 stycznia 2016 r. i nr XXVI/493/17 z 26 maja 2017 r.
- XXIX/397/13 z 22 marca 2013 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości uchylona uchwałą Rady nr XVII/287/16 z 23 czerwca w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, która została zmieniona uchwałą Rady nr XXVI/495/17 z 26 maja 2017 r.

Podstawowe wielkości budżetowe

Na podstawie rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, wydruków z ewidencji księgowej, sprawozdań z wykonania budżetu za ww. okresy oraz tabel i testów wypełnionych przez pracowników Urzędu i zaakceptowanych przez Skarbnika, ustalono, że:

- podstawowe wielkości budżetowe Gminy wg stanu koniec lat 2013-2017 kształtowały się następująco:

dane na dzień 31.12.2013 r.

dochody ogółem – plan po zmianach 108.117.011,23 zł, wykonanie 111.967.399,60 zł;
dochody bieżące – plan po zmianach 106.347.107,43 zł, wykonanie 109.683.371,73 zł;
wydatki ogółem – plan po zmianach 116.589.701,28 zł, wykonanie 106.627.123,55 zł; wydatki bieżące – plan po zmianach 72.783.216,06 zł, wykonanie 68.274.966,50 zł;

dane na dzień 31.12.2014 r.

dochody ogółem – plan po zmianach 119.015.502,60 zł, wykonanie 120.798.555,03 zł;
dochody bieżące – plan po zmianach 111.520.394,91 zł, wykonanie 114.473.773,11 zł; wydatki ogółem – plan po zmianach 127.513.456,53 zł, wykonanie 120.137.826 zł; wydatki bieżące – plan po zmianach 78.960.601,60 zł, wykonanie 74.458.742,97 zł;

dane na dzień 31.12.2015 r.

dochody ogółem – plan po zmianach 131.106.070,08 zł, wykonanie 140.876.778,33 zł;
dochody bieżące – plan po zmianach 124.559.360,51 zł, wykonanie 133.728.721,83 zł;
wydatki ogółem – plan po zmianach 148.124.045,49 zł, wykonanie 134.597.032,26 zł; wydatki bieżące – plan po zmianach 86.610.609,73 zł, wykonanie 80.451.435,61 zł;

dane na dzień 31.12.2016 r.

dochody ogółem – plan po zmianach 153.328.260,20 zł, wykonanie 161.874.829,46 zł;
dochody bieżące – plan po zmianach 150.513.767,11 zł, wykonanie 158.469.958,36 zł; wydatki ogółem – plan po zmianach 166.532.692,70 zł, wykonanie 149.584.658,60 zł; wydatki bieżące – plan po zmianach 106.884.728,50 zł, wykonanie 98.107.036,12 zł;

dane na dzień 31.12.2017 r.

dochody ogółem – plan po zmianach 119.015.502 zł, wykonanie 120.798.555,03 zł; dochody bieżące – plan po zmianach 111.520.394,91 zł, wykonanie 114.473.773,11 zł; wydatki ogółem – plan po zmianach 127.513.456,53 zł, wykonanie 120.137.826 zł; wydatki bieżące – plan po zmianach 78.960.601,60 zł, wykonanie 74.458.742,97 zł.

- struktura dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami w Gminie za lata 2013-2017 kształtowały się następująco:

Należności	Dochody wykonane	Zaległości i nadpłaty	Wydatki wykonane	Uwagi dochody - wydatki
2013 r.				
756 75615 i 75616 0490		900 90002 i 90003		
2.446.559,46	2.045.425,71	409.750,86 zł 8.617,11 zł	2.260.912,68 zł	dochody wyższe od wydatków 215.486,97 zł
2014 r.				
756 75615 i 75616 0490		900 90002 90003 90019		
5.428.298,35 zł	4.865.110,58 zł	586.570,16 zł 21.305,39 zł	4.747.626,33 zł	dochody wyższe od wydatków 117.484,25 zł
2015 r.				
900 90002 0490		900 90002 i 90003		
6.753.831,29 zł	6.028.696,03 zł	749.149,59 zł 38.486,73 zł	5.973.915,84 zł	dochody wyższe od wydatków 54.780,19 zł
2016 r.				
900 90002 0490		900 90002 9003		
7.104.359,70 zł	6.397.092,84 zł	751.998,65 zł 44.731,79 zł	6.134.035,12 zł	dochody wyższe od wydatków 263.057,72 zł
2017 r.				
900 90002 0490		900 90002 9003		
7.015.599,27 zł	6.235.863,98 zł	859.854,86 zł 79.255,48 zł	7.758.548,17	wydatki wyższe od dochodów 1.162.159,99 zł

Ustalono, iż wyższa kwota poniesionych wydatków w 2017 r. w ramach prowadzonej gospodarki odpadami i utrzymania czystości nad uzyskanymi dochodami wynosząca 1.161.159,99 zł wynikała, z dokonania zakupów inwestycyjnych tj. Gmina m.in. za kwotę 1.045.500 zł zakupiła zamiatarkę podciśnieniową (umowa nr RŚZiP.UM-0112/2017 z 12 października 2017 r.), oraz za łączną kwotę 234.772 zł zakupiono dwa samochody wykorzystywane przez zespół odpowiedzialny za utrzymanie czystości na terenie gminy (umowa

nr RŚZiZP.UM-0109/2017 z 4 października 2017 r. na kwotę 62.695 zł oraz nr RŚZiZP.UM-0110/2017 z 6 października 2017 r. na kwotę 172.077 zł).

Podobnie jak to ma miejsce w przypadku braku procedur windykacyjnych wobec należności podatkowych w gminie nie opracowano procedur windykacyjnych dotyczących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Windykacja należności prowadzona jest w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące.

Kontroli stosowania przepisów w zakresie postępowania egzekucyjnego, mającego na celu zabezpieczenie zaległości Gminy z tytułu opłat za odpady komunalne, poddano 5 największych dłużników, którzy według stanu na 31 grudnia 2017 r zalegali z opłatami na łączną kwotę 136.869,21 zł, tj. nr konta 9435 – kwota zaległości 11.016 zł, nr konta 9040 – kwota zaległości 7.420 zł, nr konta 7689 – kwota zaległości 12.896 zł, nr konta 7810 – kwota zaległości 35.306,41 zł oraz nr konta 8765 – kwota zaległości 70.230,80 zł.

W stosunku do ww. podmiotów organ podatkowy wysyłał upomnienia a w stosunku do tych, którzy po upływie terminu wskazanego w upomnieniu nie uregulowali zaległości, wystawiał tytuły wykonawcze, kierując sprawę na drogę administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Podjęte przez gminę działania windykacyjne skutkowały zmniejszeniem kwoty zaległych opłat na kontach ww. podmiotów poprzez wpłaty na poczet zaległości które dokonywane były przez samych dłużników jak i organ egzekucyjny. Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej ustalono, iż w 2018 r. tj. w okresie do 28 czerwca 2018 r. w wyniku podjętych czynności windykacyjnych wobec ww. dłużników łączna kwota wpłat na poczet zaległych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 119.705,57 zł.

Natomiast w stosunku do dłużnika o nr konta 7689 w związku z ogłoszeniem procesu likwidacyjnego, wyznaczony przez Sąd syndyk masy upadłości, pismem z 29 stycznia 2018 r. wezwał gminę do zgłoszenia swoich wierzytelności, co nastąpiło 5 marca 2018 r.

W latach 2013-2017 tj. w 2017 r. Wójt wydał 3 decyzje w sprawie rozłożenia na raty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na kwotę 5.119,84 zł. W ww. okresie Wójt wydał również 24 decyzje w sprawie umorzenia zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na łączną kwotę 10.128,50 zł.

Szczegółowe dane w zakresie: uzyskanych przez Gminę dochodów i poniesionych przez nią wydatków na zadania związane z utrzymaniem czystości oraz gospodarką odpadami za okres objęty kontrolą tj. w latach 2013-2017 oraz w zakresie czynności windykacyjnych podejmowanych w stosunku dłużników zaprezentowane zostały w:

- Tabelach nr 1 „Podstawowe wielkości budżetowe”;
  - Teście nr 1a „Odroczenie lub rozłożenie na raty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”;
  - Teście nr 1b „Odroczenie lub rozłożenie na raty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”;
  - Teście nr 1c „Umorzenie zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.
  - Testach nr 3a „Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2013-2017;
  - Testach nr 3b „Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2013-2017;
  - Testach nr 4 „Koszty i wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami za lata 2013-2017 systemu gospodarowania odpadami - rok 2017”
- stanowiących **akta kontroli część B nr III/35 strony 359-428.**

2.5 Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Z tabeli „Wykaz zamówień publicznych udzielonych w latach 2015-2017 przez Gminę Kobierzyce”przesłanej do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu (pismo z 12 marca

2018 r.), rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach przesyłanych do Urzędu Zamówień Publicznych za ww. okres wynikało, iż w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. w Urzędzie przeprowadzono łącznie 169 pozytywnie zakończonych postępowań w trybie ustawy Pzp, w tym:

- w 2015 r. – 40 w trybie przetargu nieograniczonego, 18 w trybie z wolnej ręki,
- w 2016 r. – 33 w trybie przetargu nieograniczonego, 1 w trybie przetargu ograniczonego i 12 w trybie z wolnej ręki,
- w 2017 r. – 46 w trybie przetargu nieograniczonego, 1 w trybie przetargu ograniczonego i 18 w trybie z wolnej ręki,

Z informacji zawartych w Regulaminie organizacyjnym Urzędu wynika, iż czynności związane z nadzorem w zakresie prawidłowości przeprowadzanych przetargów oraz przygotowania i realizacji inwestycji gminnych powierzone zostały Zastępcy Wójta. Zadania w zakresie przygotowania i przeprowadzania zamówień publicznych wykonywane są przez Referat Środków Zewnętrznych i Zamówień Publicznych.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie obowiązywał Regulamin udzielania zamówień publicznych w Gminie Kobierzyce o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro prowadzonych przez Urząd Gminy Kobierzyce wprowadzony zarządzeniem Wójta nr RŚZiZP.0050.1.0216.2014 z 1 października 2014 r. zastąpiony następnie nowym regulaminem wprowadzonym zarządzeniem Wójta nr RŚZiZP.0050.1.0044.2017 z 17 lutego 2017 r.

Zarządzeniem nr KA 0151-0124/2010 z 23 czerwca 2010 r. Wójt powierzył wykonywanie czynności kierownika Zamawiającego w rozumieniu ustawy Prawo Zamówień Publicznych w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych swojemu zastępcy Panu Piotrowi Kopciowi (**akta kontroli część B nr III/36 strona 429**).

Kontrolą w zakresie przestrzegania przepisów ustawy Pzp oraz regulaminu udzielania zamówień publicznych przy przygotowaniu, przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz finansowego rozliczania realizowanych robót i usług, objęto 4 postępowania przeprowadzone w latach 2015-2017 o łącznej wartości 21.240.526,21 zł brutto.

Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce – zamówienie publiczne nr RŚZiZP.271.0005.2015

Wyboru wykonawcy zamówienia publicznego pn. *Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce* dokonano w wyniku przeprowadzonego, stosownie do postanowień ustawy Pzp, przetargu nieograniczonego.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty: zarządzenie Wójta nr RŚZiZP.0050.1.0008.2015 z 14 stycznia 2015 r. w sprawie wszczęcia procedury o udzielenie zamówienia publicznego w ww. zakresie, notatka dotycząca szacunkowej wartości zamówienia, siwz, ogłoszenie o zamówieniu nr 2015/S 023-038164 opublikowane 3 lutego 2015 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (przesłanie ogłoszenia nastąpiło 29 stycznia 2015 r.), zarządzenie Wójta nr RŚZiZP.050.1.0241.2014 z 31 października 2014 r. w sprawie zmian w składzie Stałej Komisji Przetargowej, oferty – 4 sztuki, protokół z postępowania druk ZP-PN wraz z załącznikami, pismo nr RŚZiZP.271.0005.2015.014.15 z 19 maja 2015 r. w sprawie rozstrzygnięcia postępowania, umowę nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. na kwotę 16.358.250 zł, wraz aneksami nr: 1 z 15 czerwca 2015 r., 2 z 19 sierpnia 2015 r., 3 z 27 października 2015 r., 4 z 31 lipca 2017 r., 5 z 12 października 2017 r. oraz 6 z 14 grudnia 2017 r., ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 2015/S 112-203245 z 12 czerwca 2015 r. (przesłanie ogłoszenia nastąpiło czerwca 2015 r.), korespondencję prowadzoną z Wykonawcami, zarówno: w okresie wyznaczonym na przygotowanie oferty jak i w trakcie realizacji zamówienia, dokumentację finansowo – księgową dotyczącą przedmiotowego zamówienia.

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia w budżecie Gminy środków finansowych na realizację przedmiotowego zamówienia ustalono, iż w budżecie na 2015 r. przyjętym uchwałą Rady nr III/8/14 z 19 grudnia 2014 r. na wydatki w dziale 900 rozdziale 90002 paragrafie 4300 zabezpieczono środki finansowe w wysokości 4.339.572 zł. W wyniku dokonywanych w trakcie roku zmian w budżecie na 2015 r. (do czasu podpisania umowy tj. do 2 czerwca 2015 r. zmiana budżetu nastąpiła uchwałą Rady nr VI/71/2015 z 27 marca 2015 r.) kwota środków zabezpieczonych na wydatki ww. podziałce klasyfikacji budżetowej uległa zwiększeniu o 1.200.000 zł do kwoty 5.539.572 zł. Ustalono ponadto, iż w uchwale nr VI/72/15 z 27 marca 2015 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobierzyce na lata 2014-2025 w załączniku nr 2 stanowiącym Wykaz przedsięwzięć do WPF nie ujęto wydatków na realizację zadania w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce. Rada upoważniła jednak Wójta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy w łącznej wysokości nie przekraczającej kwoty 10.000.000 zł.

W związku z powyższym zwrócono się do Wójta o wskazanie ile i na jaką kwotę Gmina zawarła w 2015 r. umów w ramach przedmiotowego upoważnienia? W odpowiedzi stanowiącej **pkt 1 akt kontroli część B nr III/37 strony 430-432** Wójt wskazał, iż (...) upoważnienie w cytowanym brzmieniu jest realizacją zapisu art., 228 ust.1 pkt.2 ustawy o finansach publicznych umożliwiając zapewnienie ciągłości działania Gminy (z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna i których płatności wykraczają poza rok budżetowy). W związku z faktem, iż niektóre umowy mają wspólną charakterystyczną cechę, braku możliwości przewidzenia poziomu rzeczywistych wydatków w poszczególnych latach lub ustalenia okresu realizacji, finansowane są z wydatków bieżących jednostki i jako takie nie przysparzają majątku a także samodzielnie nie stanowią o kierunkach i możliwościach rozwoju gminy choć są związane z realizacją zadań publicznych Gmina Kobierzyce nie prowadziła rejestru zawieranych umów o takim charakterze ani nie szacowała ich wartości ogólnej. Stąd brak jest możliwości wskazania i przedłożenia takich umów.

Zawierane umowy, posiadają maksymalne, hipotetyczne kwoty doprecyzowywane warunkami szczególnymi i zależnymi w trakcie wykonywania usług, dostaw towarów, dla celów pzp i ewidencyjnych zaangażowania. Szacowana kwota jest maksymalną planowaną kwotą adekwatną do rocznego planu wydatków (rodzajowego danego roku budżetowego). Ewidencja z podziałem na poszczególne lata pozwala monitorować realizację planowanych środków na kontach pozabilansowych zaangażowania, umożliwiając realizację zadania (możliwość zmiany) w danym roku budżetowym i w latach następnych. Dodam, że w kwestii upoważnień co do ciągłości działania orzecznictwo wskazuje iż w przepisie „nie przewiduje się ograniczania kwotowego zaciąganych zobowiązań, co jest racjonalne, więc nie jest konieczne określanie kwotowego limitu. Rada Gminy na każdej sesji zapoznaje się z informacją Wójta o prowadzonych postępowaniach z pzp, wynikami przetargów i zawieranych umowami a także sprawozdaniami z ich realizacji.

Odnosząc się do ww. odpowiedzi należy zauważyć, iż zawarte w niej stwierdzenie że „(...) w kwestii upoważnień co do ciągłości działania orzecznictwo wskazuje, iż w przepisie „nie przewiduje się ograniczania kwotowego zaciąganych zobowiązań, co jest racjonalne, więc nie jest konieczne określanie kwotowego limitu.” nie odzwierciedla przedmiotowej sprawy gdyż Rada w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kobierzyce na lata 2014-2015 zmienionej uchwałą Rady nr VI/72/15 z 27 marca 2015 r. w §3 pkt 2 upoważniając Wójta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy, określiła limit wynoszący 10.000.000 zł.

W związku z tym, iż wartość umowy RŚZiP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. (**akta kontroli część B nr III/38 strony 433-450**) zawartej pomiędzy Gminą a Wykonawcą, którego

oferta w wyniku przetargu nieograniczonego została wybrana za najkorzystniejszą, opiewała na kwotę 16.358.250 zł, w tym zobowiązania przypadające na lata 2016-2019 stanowiły łącznie kwotę 14.241.300 zł a jedynie w budżecie na 2015 r. na realizację zamówienia zabezpieczono kwotę 2.116.950 zł (w dziale 900 rozdziale 90002 paragrafie 4300 plan na dzień 1 czerwca 2015 r. stanowił kwotę 3.082.202,54 zł (**akta kontroli część B nr III/39 strony 451-452**)), zwrócono się do Wójta o udzielenie odpowiedzi na pytanie: *Na jakiej podstawie Wójt przy kontrasygnacie Skarbnik zaciągnął w 2015 r. na podstawie umowy nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r., której przedmiotem jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce w okresie od 2 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2018 r., zobowiązanie w wysokości 16.358.250 zł (...)?* W odpowiedzi stanowiącej **pkt 2 i 3 akt kontroli część B nr III/37 strony 430-432** Wójt poinformował, iż *umowa nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 02 czerwca 2015, której przedmiotem jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Kobierzyce w okresie od 02.06.2015 do 31 grudnia 2018r stanowi przykład nieprzewidywalnej w momencie przygotowania postępowania zamówienia publicznego w związku z przedłużającym się tworzeniem opisu przedmiotu zamówienia. Ponadto czas podpisania umowy z oferentem wydłużał się z uwagi na prowadzoną kontrolę podmiotu, który złożył ofertę z najniższą ceną. Umowa zawiera kwotę ryczałtową wynagrodzenia za usługę w wysokości 384,900zł/1 m-c płatną po miesiącu wykonania usługi. Fakturę należy złożyć (warunek) po przedstawieniu raportów i zestawień o ilościach wag dostaw do instalacji, usług z ilością odpadów tj. karty przekazania odpadów z nieruchomości i PSZO oraz sprawozdań określonych ustawą o utrzymaniu czystości. Nadmieniam że poszczególne lata z prognozowaną wartością usług stanowiły 70% planowanych dochodów na realizację zadania stąd istniały podstawy do zapewnienia iż Gmina posiada środki na jej realizację. „Przedsięwzięcia” zawarte w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Kobierzyce stanowią o kierunkach i możliwościach rozwoju gminy przewidziane art. 226 ust. 4 u.o.f.p a przedmiotowa umowa realizuje wyłącznie zadanie wynikające z ustawy o gospodarce odpadami która kreuje dochody i wskazuje wydatki gminy na jej realizację (bez udziału środków gminy – odrębny załącznik). Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż Wójt zaciągając zobowiązania, w tym wykraczające poza rok budżetowy powinien dokonywać tego wyłącznie w granicach uzyskanych od Rady upoważnień. Stosownie do art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym wójtowi przysługuje wyłączne prawo do zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy. Wójt zaciągając zobowiązanie wykraczające poza rok budżetowy powinien mieć na uwadze zasadę roczności budżetu określoną w art. 211 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie zaś z art. 261 ustawy o finansach publicznych kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. A zatem w przedmiotowej sprawie przed podpisaniem umowy nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z okresem od 2 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2018 r. z wynagrodzeniem ryczałtowym wynoszącym 16.358.250 zł (maksymalna wartość umowy uwzględniająca dopuszczalne zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określona została w umowie na kwotę 24.258.700 zł) Wójt powinien uzyskać stosowne upoważnienie do zaciągnięcia przedmiotowego zobowiązania udzielonego odpowiednio na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy określanie wysokości sumy, do której wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania albo na podstawie art. 228 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań: 1) związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć; 2) z*

tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Kontrolujący ustali, iż w uchwale nr VI/72/15 z 27 marca 2015 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobierzyce na lata 2014-2025 Rada upoważniła Wójta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy w łącznej wysokości nie przekraczającej kwoty 10.000.000 zł (§3 ust. 1 pkt 2 uchwały).

Z udzielonej w tym zakresie przez Wójta odpowiedzi wynika jednak, iż zobowiązanie na kwotę 16.358.250 zł, w tym kwota 14.241.300 zł stanowiła zobowiązanie wykraczające poza rok budżetowy 2015, wynikające z umowy nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. nie zostało zaciągnięte w ramach udzielonego przez Radę w WPF upoważnienia Rady do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy. Zamówienie związane z odbiorem odpadów komunalnych nie zostało również ujęte w załączniku nr 2 do WPF stanowiącym wykaz przedsięwzięć. Mając na uwadze przedłożoną do kontroli dokumentację oraz wyjaśnienia Wójta, w momencie zawarcia ww. umowy w budżecie Gminy jak i Wieloletniej Prognozie Finansowej nie zabezpieczono na ten cel określonej kwoty środków finansowych a tym samym Wójt zawierając umowę nr nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r., na mocy której zaciągnął zobowiązanie na kwotę 16.358.250 zł, w tym kwota 14.241.300 zł stanowiła zobowiązanie wykraczające poza rok budżetowy 2015, naruszył art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Należy również zwrócić uwagę na orzeczenie Głównej Komisji Orzekającej z 20 lipca 2017 r. o sygn. akt BDFI.4800.13.2017, w którym wskazano, iż *umowa na odbiór odpadów komunalnych dotyczy zadania, które powinno być ujęte jako przedsięwzięcie w rozumieniu art. 226 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, a jej zawarcie powinno nastąpić na podstawie upoważnienia zawartego w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej w oparciu o art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Innym rozwiązaniem umożliwiającym zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania jest przyjęcie, że dane zadanie wynika z umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy, co umożliwiłoby zawarcie umowy. (...) Nie można jednak przyjąć, do czego zmierza argumentacja obrońcy Obwinionego, że do tej kategorii należą także zadania związane z odbiorem nieczystości. Niewątpliwie jest to zadanie własne gminy, nie można jednak uznać, że już przez to należy do wspomnianej kategorii zadań. Takie stanowisko prowadziłoby do wniosku, że w każdym przypadku, gdy mowa o realizacji zadań własnych gminy, czy to określonych w ustawie o samorządzie gminnym, czy też w innych ustawach (w tym przypadku w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach), to nie stosuje się ograniczeń wynikających z zasady roczności budżetu. W takim ujęciu zasada roczności budżetu straciłaby w praktyce jakiegokolwiek istotne znaczenie.*

W trakcie kontroli uchwałą nr XXXIX/754/18 z 8 czerwca 2018 r. Rada dokonała zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobierzyce na lata 2018-2033 m.in. poprzez wskazanie w załączniku nr 2 do uchwały stanowiącym wykaz przedsięwzięć do WPF nowe przedsięwzięcie, w ramach wydatków bieżących, związane z gospodarką odpadami (pkt 1.3.1.5) określając limit nakładów finansowych w latach 2018-2027 w wysokości 59.530.300 zł, w tym limit na 2018 r. wynosi 5.530.300 zł natomiast w pozostałych latach limit określono w kwocie po 6.000.000 zł. Zwiększony został również limit do zaciągania zobowiązań z tytułu umów których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy z 10.000.000 zł do 100.000.000 zł.

Szacunkowa wartość zamówienia pn. *Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce* ustalona została na kwotę 36.168.957 zł (8.560.902,51 euro), w tym wartość zamówień uzupełniających stanowiła kwotę 9.042.239,25 zł (2.140.225,63 euro) wydatki z tego tytułu sklasyfikowano w rozdziale 90002 §4300. Z informacji zawartych w protokole z postępowania (druk ZP-PN) wynika, iż szacowania wartości zamówienia dokonano 14 stycznia 2015 r. na podstawie poniesionych w ostatnich 12 miesiącach wydatkach na odbiór i zagospodarowanie odpadów.

Kolejnym krokiem było sporządzenie siwz, w którym szczegółowo opisano przedmiot zamówienia oraz warunki jakie stawiane są Wykonawcom, którzy chcą uczestniczyć w postępowaniu przetargowym. Warunkiem koniecznym przystąpienia do przetargu było wniesienie wadium w wysokości 100.000 zł. Termin wykonania zamówienia określony został jako 14 dni od podpisania umowy do 31 grudnia 2018 r. Termin związania ofertą określony został na 60 dni. Kryterium oceny ofert określono jako cenę ryczałtową brutto za 1 miesiąc świadczenia usługi – waga 95% oraz prelekcje dla uczniów szkół dot. systemu segregacji odpadów na terenie gminy Kobierzyce – waga 5%. Prelekcje miały obejmować 70 godzin lekcyjnych w każdym roku szkolnym po 10 godzin lekcyjnych przypadających na każdą z 7 szkół w każdym roku szkolnym. Godzina lekcyjna określona została na 45 min. wykonawca miał otrzymać punkty za zadeklarowanie przeprowadzenia prelekcji w ilości 70 godzin w ciągu roku szkolnego – 5 pkt, nie zadeklarowanie prelekcji – 0 pkt. Wykonawca którego oferta zostałaby wybrana za najkorzystniejszą miał wnieść zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 2% maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania Zamawiającego wynikającego z umowy. Oferty należało składać w nieprzekraczalnym terminie do 12 marca 2015 r. do godziny 12⁰⁰.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie opublikowania ogłoszenia o zamówieniu w Suplemencie do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej (ogłoszenie przesłano do publikacji 29 stycznia 2015 r. ogłoszenie zostało opublikowane 3 lutego 2015 r. pod nr 2015S 023-038164).

W wyznaczonym na przygotowanie ofert okresie wykonawcy zwracali się do zamawiającego o złożenie wyjaśnień w zakresie przedmiotu zamówienia jak i warunków udziału w postępowaniu przetargowym. Na wszystkie pytania Zamawiający działając na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy Pzp udzielał odpowiedzi publikując ich treść na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Kobierzyce. Zamawiający dokonał ponadto sprostowania treści załącznika nr 1 do siwz w zakresie częstotliwości odbioru odpadów niesegregowanych w zabudowie jednorodzinnej, publikując stosowną informację na stronach internetowych Gminy.

We wskazanym w ogłoszeniu terminie do składania ofert wpłynęły 4 oferty opiewające na kwoty od 384.900 zł brutto 404.136.00 zł za 1 miesiąc świadczenia usługi. Wszyscy wykonawcy zadeklarowali poprowadzenia prelekcji dla uczniów w wymiarze 70 godzin. Szczegółowe zestawienie ofert stanowi **akta kontroli części B nr III/40 strony 453-455**.

Dokonując oceny ofert komisja przetargowa działając na podstawie art. 26 ust. 3 i ust. 4 ustawy Pzp wzywała wykonawców do złożenia brakujących w ofercie określonych dokumentów oraz do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów o których mowa w art. 25 ust. 1 ww. ustawy.

W związku z koniecznością przejrzenia znacznej ilości dokumentów Zamawiający, pismem z 22 kwietnia 2014 r. zwrócił się do Wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą na czas niezbędny do zakończenia postępowania przetargowego oraz do zawarcia umowy tj. o 35 dni. Wszyscy uczestnicy postępowania, w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, wyrazili zgodę i przedłużyli okres ważności wadium.

W stosunku do dwóch Wykonawców, Zamawiający mając wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia (cena oferty wydawała się rażąco niska) skorzystał z uprawnień wynikających z art. 90 ust. 1 ustawy Pzp wzywając ich do złożenia wyjaśnień, w tym złożenia dowodów dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny.

Po dokonaniu czynności badania i oceny ofert komisja przetargowa za najkorzystniejszą

wybrała ofertę Przedsiębiorstwa Handlowo Usługowego Komunalnik Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, które zobowiązało się odbierać i zagospodarować odpady komunalne na warunkach wskazanych w siwz za cenę ryczałtową brutto za 1 miesiąc świadczenia usługi w kwocie 84.900 zł oraz do przeprowadzenia prelekcji w szkołach w wymiarze 70 godzin. Oferta otrzymała najwyższą ilość punktów spośród wszystkich ofert tj. 100 pkt.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie: wypełnienia przez Zamawiającego postanowień art. 46 ust. 1 i 1a ustawy Pzp tj. w zakresie terminowego zwrotu uczestnikom postępowania wadium wniesionego w formie gwarancji, poinformowania uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty (art. 92 ustawy Pzp). Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy Pzp.

Umowa nr RŚZiZP.UM-0053/2015 zawarta została 2 czerwca 2015 r. Umowa została zawarta przez Wójta przy kontrasygnacie Skarbnika. Z jej podstawowych informacji wynikało, iż za świadczenie usługi polegającej na odbiorze, zbieraniu, transporcie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce oraz zagospodarowanie tych odpadów w okresie rozpoczynającym się 14 dni od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2018 r. wykonawca usługi będzie otrzymywał wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 384.900 zł brutto miesięcznie. Wynagrodzenie mogło ulec zmianie zgodnie z art. 144 ustawy Pzp oraz warunkami przewidzianymi w części XVI pkt 4 siwz. Maksymalna wartość umowy uwzględniające dopuszczalne zmiany wynagrodzenia nie może przekroczyć kwoty 24.248.700 zł brutto tj. 150% kwoty wyliczonej jako iloczyn ceny całkowitej brutto podanej w ofercie pomnożonej przez ilość miesięcy świadczenia usługi. W umowie określono również maksymalne wartości wynagrodzenia w poszczególnych latach jej obowiązywania. A mianowicie: w 2015 r. - kwota 2.116.950 zł, w latach 2016 – 2018 – kwota po 4.618.800 zł, w 2019 r. - kwota 384.900 zł (płatność za grudzień 2018 r.). Termin zapłaty określono na 21 dni od daty wpływu do siedziby Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury wraz z wymaganymi załącznikami. Mając na uwadze ustalenia kontrolujących w zakresie zaciągnięcia przez Wójta przedmiotowego zobowiązania z przekroczeniem upoważnienia Rady należy zwrócić uwagę, iż umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika. Podpis Skarbnika na umowie powinien stanowić dowód dokonania przez niego wstępnej kontroli, potwierdzać posiadanie przez jednostkę środków finansowych na uregulowanie zobowiązania oraz stanowić wyraz realizacji przez Skarbnika obowiązku dbałości o prawidłowe gospodarowanie środkami budżetowymi. Stosownie do postanowienia art. 46 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym *Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.* Natomiast zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o finansach publicznych do zadań Głównego księgowego sektora finansów publicznych (Skarbnika) należy m.in. dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym.

Ustalono, iż Wykonawca w dniu zawarcia umowy wniósł gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu nr Gko/083/15/041-27-08-00 zawartą z PZU S.A. na kwotę 484.974 zł z terminem obowiązywania do 30 stycznia 2019 r. Wniesione zabezpieczenie stosownie do §9 umowy stanowiło 2 % maksymalnej wartości umowy.

W trakcie realizacji usługi Zamawiający zawarł z P.H.U. KOMUNALNIK Sp. z o.o 5 aneksów (**akta kontroli część B nr III/41 strony 456-464**), tj.

- nr 1 z 15 czerwca 2015 r. - zmianie uległ dotychczasowy zapis §1 ust. 4 pkt 8 umowy w zakresie częstotliwości odbioru odpadów ze szkła opakowaniowego (zmiana nie miała wpływu na wysokość wynagrodzenia);
- nr 2 z 19 sierpnia 2015 r., nr 3 z 27 października 2015 r., nr 4 z 31 lipca 2017 r. oraz nr 6 z 14 grudnia 2017 r. - zmianie ulegały dane osobowe i teled adresowe, w tym zmiana numerów konta bankowego (zmiany nie miały wpływu na wysokość wynagrodzenia);

- nr 5 z 12 października 2017 r. - zmianie uległ zapis §1 ust. 4 pkt 23 umowy w zakresie obsługi punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Pełczycach (zmiany nie miały wpływu na wysokość wynagrodzenia).

Na podstawie przedłożonych do kontroli faktur oraz wydruków z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201, bankowych potwierdzeń przelewu ustalono, iż w okresie od 2 czerwca 2015 r. do chwili kontroli tj. do 27 kwietnia 2018 r. Wykonawca w ramach umowy RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. wystawił odpowiednio:

- w 2015 r. - 6 faktur na łączną kwotę 2.116.950 zł,
- w 2016 r. - 12 faktur na łączną kwotę 4.618.800 zł,
- w 2017 r. - 12 faktur na łączną kwotę 4.618.800 zł,
- w 2018 r. (do 27 kwietnia 2018 r.) - 4 faktury na łączną kwotę 1.539.600 zł.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowego uregulowania zobowiązania wynikającego z wystawionych przez Wykonawcę faktur.

Ustalono, iż w związku z niedochowaniem warunków umowy Gmina w trakcie jej realizacji obciążyła Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Komunalnik Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu karami umownymi na łączną kwotę 7.200 zł. Obciążenie przedmiotowymi karami następowało na podstawie not obciążeniowych o nr: RF.NK-0031/2016 z 25 kwietnia 2016 r. na kwotę 3.400 zł, RF.NK-0002/2017 z 9 stycznia 2017 r. na kwotę 200 zł, RF.NK-0067/2017 z 13 października 2017 r. na kwotę 3.300 zł, oraz RF.NK-0002/2018 z 5 stycznia 2018 r. na kwotę 300 zł. W związku z tym, iż wykonawca pomimo przesłanych wezwań do zapłaty ww. kwot nie dokonał stosownych wpłat na rachunek gminy, kwoty ww. kar umownych zostały potrącone z wystawionych przez Wykonawcę faktur. Możliwość taka została przewidziana w §14 ust. 3 umowy.

Kontroli poddano również wypełnienie przez Wykonawcę obowiązku przeprowadzania w okresie objętym umową nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. w każdym roku szkolnym prelekcji dla uczniów szkół dot. systemu segregacji odpadów na terenie gminy Kobierzyce w łącznym wymiarze 70 godzin (po 10 godzin w 7 szkołach).

Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, iż pracownik Urzędu odpowiedzialny za realizację ww. umowy, corocznie występowała do dyrektorów szkół o informację o odbytych prelekcjach. Z uzyskanych informacji zwrotnych wynikało, iż Wykonawca w roku szkolnym 2016/2017 nie wywiązał się z obowiązku przeprowadzenia prelekcji do czego był zobligowany na mocy postanowienia §1 ust. 4 pkt 43 umowy RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. Zgodnie z jego treścią: *Przeprowadzenie prelekcji dla uczniów 7 szkół znajdujących się na terenie gminy Kobierzyce w ilości łącznie 70 godzin lekcyjnych w każdym roku szkolnym, po 10 godzin lekcyjnych przypadających na każdą szkołę w każdym roku szkolnym. Czas trwania każdej prelekcji – 45 min. Temat prelekcji: System segregowania odpadów komunalnych na terenie gminy Kobierzyce. Wykonawca zobowiązany jest przedstawić Zamawiającemu Harmonogram prelekcji, obejmujący wszystkie szkoły i godziny prelekcji, w terminie 60 dni od dnia podpisania umowy. Harmonogram powinien być uzgodniony z dyrektorami szkół. (...). Stosownie zaś do § 14 ust. 1 lit. y umowy Za nieprzeprowadzenie w danym roku szkolnym wymaganej ilości godzin prelekcji w danej szkole, kara w wysokości 5.000 zł za każdy rok szkolny, za każdą szkołę. (...).*

Z przesłanych do Urzędu pism dyrektorów szkół, wynikało, iż w roku szkolnym 2016/2017 wykonawca nie uzgadniając z Gminą, zamiast przeprowadzenia prelekcji w wymiarze 10 godzin w każdej szkole, zorganizował konkursy plastyczne. W związku z powyższym zwrócono się do Wójta o złożenie wyjaśnień w zakresie naliczenia wykonawcy stosownie do § 14 ust. 1 lit. y umowy nr RŚZiZP.UM-0053/2015 z 2 czerwca 2015 r. kary umownej za nie zrealizowanie w roku szkolnym 2016/2017 przedmiotu umowy określonego w §1 ust. 4 pkt 4 przedmiotowej umowy. W odpowiedzi stanowiącej **akta kontroli część B nr III/42 strony 465-467** Zastępca Wójta poinformował, iż (...) *niniejszym przedkładam notę obciążeniową nr RF.NK-0026/2018 z dnia 08.05.2018 r. w wysokości 35.000 zł (słownie: trzydzieści pięć tysięcy złotych) z tytułu kary umownej za nieprzeprowadzenie przez P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. w roku szkolnym 2016/2017*

wymaganej ilości godzin prelekcji w siedmiu szkołach położonych na terenie gm. Kobierzyce, naliczonej zgodnie z §14 ust. 1 lit. y zawartej z w/w Spółką w dniu 02.06.2015 r. umowy nr RŚZiZP.UM-0053/2015 na świadczenie usługi polegającej na odbiorze, zbieraniu, transporcie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce oraz zagospodarowanie tych odpadów. W roku szkolnym 2016/2017 P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. zamiast prelekcji zorganizowała konkursy ekologiczne w szkołach. Zgodnie z §1 ust. 4 pkt 43 w/w umowy Wykonawca zobowiązany był do przeprowadzenia prelekcji dla uczniów 7 szkół znajdujących się na terenie gminy Kobierzyce w ilości łącznie 70 godzin lekcyjnych w każdym roku szkolnym, po 10 godzin lekcyjnych przypadających na każdą szkołę w każdym roku szkolnym. Czas trwania każdej prelekcji – 45 min. Temat prelekcji: System segregowania odpadów komunalnych na terenie gminy Kobierzyce. Po przeprowadzeniu wyjaśnień z poszczególnymi szkołami położonymi na terenie gm. Kobierzyce, ustalono, iż Wykonawca zamiast prelekcji zorganizował we wszystkich szkołach w roku szkolnym 2016/2017 konkursy ekologiczne. Mając powyższe na uwadze, Zamawiający uznał powyższe działania za niezgodne z umową i naliczona została z tego tytułu stosowna kara umowna, zgodnie z §14 ust. 1 lit. y zawartej z w/w Spółką w dniu 02.06.2015 r. umowy nr RŚZiZP.UM-0053/2015. Wraz z odpowiedzią przedłożono kontrolującemu notę obciążeniową nr RF.NK-026/2018 z 8 maja 2018 r., na podstawie której Gmina obciążyła firmę PHU Komunalnik Sp. z o.o. z Wrocławia kwotą 35.000 zł tytułem nieprzeprowadzenia w roku szkolnym 2016/2017 wymaganej ilości godzin prelekcji w siedmiu szkołach położonych na terenie gminy. Kserokopia ww. noty obciążeniowej stanowi. Pismem z 11 maja 2018 r. (data wpływu do Urzędu 14 maja 2018 r.) Wykonawca nie zgodził się ze stanowiskiem Zamawiającego w zakresie nie wywiązania się przez niego z przeprowadzenia prelekcji i zwrócił notę obciążeniową nr RF.NK-0026/2018 z 8 maja 2018 r. (**akta kontroli część B nr III/43 strony 468**). W odpowiedzi Zamawiający pismem nr RINiŚ.OŚiGO.700.0132.2018.001.18 z 21 maja 2018 r. (**akta kontroli część B nr III/44 strony 469-470**) ponownie wskazał przesłanki przemawiające za słusznością naliczenia kary umownej oraz poinformował Wykonawcę, że w związku z tym, iż nie wpłacił on kwoty 35.000 zł w terminie 7 dni od odebrania noty obciążeniowej zostanie ona potrącona z faktury Vat nr 105/04/2018. Jako podstawę potrącenia wskazano §14 ust. 3 umowy nr RŚZiZP.UM-0053/2015. Stosowne pismo w sprawie potrącenia kary umownej z faktury VAT nr 105/04/2018 przekazane zostało 22 maja 2018 r. do Referatu Księgowości (**akta kontroli część B nr III/45 strona 471**). Już po dokonaniu potrącenia, i przelaniu na rachunek firmy PHU Komunalnik Sp. z o.o. z Wrocławia kwoty 349.900 zł, co nastąpiło 28 maja 2018 r. (**akta kontroli część B nr III/47 strony 473-478**) główny specjalista ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami pismem z 29 maja 2018 r. (**akta kontroli część B nr III/46 strona 472**) w związku z wątpliwościami dotyczącymi poprawności naliczenia kary umownej zwrócił się do Referatu Księgowości o niepotrącanie kwoty 35.000 zł z faktury VAT nr 105/04/2018. W piśmie wskazano jednocześnie o skierowaniu sprawy do Sądu w celu rozstrzygnięcia, czy przedmiotowa kara jest należna i w jakiej wysokości. Konsekwencją przedmiotowego pisma było przelanie 30 maja 2018 r. na rachunek ww. firmy kwoty 35.000 zł (**akta kontroli część B nr III/48 strony 479-481**).

Dnia 20 czerwca 2018 r. pismem nr RF.313.0008.2018 skierowano do firmy P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu wezwanie przedsądowe do zapłaty kwoty 35.000 zł z tytułu kary umownej, wyznaczając firmie termin uiszczenia ww. kwoty plus należne odsetki na 7 dni od daty otrzymania wezwania. Wykonawca pouczonej został, iż w przypadku nie dokonania wpłaty w wyznaczonym terminie sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego. Kserokopia wezwania stanowi **akta kontroli część B nr III/49 strony 482-483**.

Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz zagospodarowaniem terenu w miejscowości Domasław, Gmina Kobierzyce – zamówienie publiczne nr RSZiZP.271.0040.2016.002.16

Wykonawca zamówienia publicznego pn. *Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz zagospodarowaniem terenu w miejscowości Domasław, Gmina*

Kobierzyce wybrany został w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego stosownie do przepisów ustawy Pzp.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty: wniosek z 20 czerwca 2016 r. o przygotowanie przetargu na modernizację świetlicy wiejskiej w miejscowości Domasław, kosztorys inwestorski, zarządzenie Wójta nr RŚZiZP.0050.1.0139.2016 z 13 lipca 2016 r. w sprawie wszczęcia procedury o udzielenie zamówienia publicznego, ogłoszenie o zamówieniu opublikowany w BZP pod numerem 136179-2016 z 14 lipca 2016 r., ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr 159335-2016 z 26 lipca 2016 r., zarządzenie Wójta nr RŚZiZP.050.1.0241.2014 z 31 października 2014 r. w sprawie zmian w składzie Stałej Komisji Przetargowej, oferty – 8 sztuk, protokół z postępowania druk ZP-PN wraz załącznikami, pismo nr RŚZiZP.271.0040.2016.005.16 z 12 sierpnia 2016 r. w sprawie rozstrzygnięcia postępowania, umowę nr RŚZiZP.UM-0067/2016 z 26 sierpnia 2016 r. na kwotę 792.761,18 zł wraz z załącznikiem, aneksy do umowy nr: 1 z 24 lutego 2017 r., 2 z 26 kwietnia 2017 r., 4 z 24 lipca 2017 r., 5 z 24 lipca 2017 r., 6 z 24 lipca 2017 r., 7 z 18 października 2017 r., 8 z 18 września 2017 r. wraz z aneksem nr 1 do aneksu nr 8 z 20 listopada 2017 r., 9 z 29 września 2017 r. oraz 10 z 24 listopada 2017 r., protokoły konieczności nr 1-7, ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 74S-2018 z 12 kwietnia 2018 r., korespondencję prowadzoną z Wykonawcami, zarówno: w okresie wyznaczonym na przygotowanie oferty jak i w trakcie realizacji zamówienia, dziennik budowy nr 1964/2016 z 23 września 2016 r., dokumentację finansowo – księgową dotyczącą przedmiotowego zamówienia.

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia w budżecie Gminy środków finansowych na realizację przedmiotowego zamówienia ustalono, iż w budżecie na 2016 r. przyjętym uchwałą Rady nr XIII/199/15 z 18 grudnia 2015 r. na przedmiotową inwestycję zabezpieczono środki finansowe w wysokości 450.000 zł (dział 921 rozdział 92109 paragraf 6050). W wyniku dokonywanych w trakcie roku zmian w budżecie na 2016 r. (do czasu podpisania umowy tj. do 26 sierpnia 2016 r. czerwca 2015 r. - uchwała Rady nr XVII/280/16 z 23 czerwca 2016 r.) kwota ta uległa zmniejszeniu o 10.000 zł, tj. do 440.000 zł.

W związku z tym, iż realizacja inwestycji zaplanowana została na lata 2016-2017, w uchwale nr XVII/281/16 z 23 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobierzyce na lata 2016-2025 w załączniku nr 2 stanowiącym Wykaz przedsięwzięć do WPF na zadanie pn. *Modernizacja świetlicy w Domasławiu wraz z budową placu zabaw* przewidziano łączne nakłady w wysokości 850.000 zł, w tym limit na 2016 r. wynosił 450.000 zł a na 2017 r. 400.000 zł. Występujące rozbieżności pomiędzy kwotą zabezpieczoną w budżecie na 2016 r. na realizację przedmiotowej inwestycji a tą wskazaną w Wieloletniej Prognozie Finansowej świadczą o niewypełnieniu zasady określonej w art. 229 powołanej ustawy o finansach publicznych „Wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego.” Oznacza to, m.in., że zmiany w strukturze wydatków majątkowych, powodujące modyfikację wydatków bieżących albo ich proporcję w stosunku do wydatków majątkowych, będą miały wpływ na wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ww. ustawy, a w związku z tym powodować będą konieczność zmiany WPF.

W budżecie na 2017 r. przyjętym uchwałą Rady nr XXII/398/16 z 19 grudnia 2016 r. na realizację zadania związanego z modernizacją świetlicy w Domasławiu zaplanowano środki finansowe w wysokości 550.000 zł (dział 921 rozdział 92109 paragraf 6050). W wyniku dokonywanych w trakcie roku zmian do budżetu (ostatnia zmiana nastąpiła uchwałą Rady nr XXXII/598/17 z 30 października 2017) kwota ta uległa zwiększeniu o 265.000 zł do kwoty 815.000 zł.

Szacunkowa wartość zamówienia stanowiła kwotę 1.375.609 zł (329.882,25 euro), w tym wartość zamówień uzupełniających wynosiła 458.536,33 zł (109.960,75 euro). Możliwość udzielenia zamówień uzupełniających w wysokości 50% wartości zamówienia podstawowego, Zamawiający przewidział zarówno w pkt. II.4 siwz jak i w pkt II.1.5 ogłoszenia o zamówieniu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w siwz i ogłoszeniu o zamówieniu przedmiotem zamówienia były, m.in. prace budowlane polegające na przebudowie oraz remoncie wszystkich pomieszczeń na parterze i holu oraz pomieszczenia magazynowe na piętrze świetlicy, zmianą ogrzewania elektrycznego na gazowe, wymianie izolacji na dachu wraz z wymianą opierzeń i rynnami, remont schodów. Prace miały być wykonane zgodnie z dokumentacją projektową i techniczną stanowiącą załącznik do siwz. Termin wykonania zamówienia określono do 31 lipca 2017 r. Zamawiający nie wymagał wnoszenia wadium. Wykonawca, którego oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą, zobowiązany został do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 3% ceny całkowitej brutto podanej w ofercie. Kryterium oceny ofert określone zostało jako cena – 90% oraz okres udzielonej gwarancji – 10%, w tym wykonawca który zaproponuje okres gwarancji wynoszący 48 miesięcy miał otrzymać – 10 pkt, 36 miesięcy – 0 pkt, oferta z okresem gwarancji poniżej 36 miesięcy miała być odrzucona. Oferty należało składać w nieprzekraczalnym terminie do 28 lipca 2016 r. do godziny 12⁰⁰. Zamawiający skorzystał z uprawnień wynikających z art. 12 c ustawy Pzp i ogłoszeniem o zmianie ogłoszenia nr 159335-2016 z 26 lipca 2016 r. i w związku z pytaniami jakie wpłynęły w okresie wyznaczonym na składanie ofert, wydłużył termin składania ofert do 29 lipca 2016 r. do godziny 12⁰⁰. Podana w ofercie cena brutto stanowiła cenę ryczałtową. W siwz przewidziano ponadto, iż w przypadku modyfikacji zakresu świadczenia Wykonawcy, strony dokonają zmiany umowy w formie aneksu lub zawierają umowę na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 albo pkt 6 ustawy Pzp.

W terminie wskazanym w siwz i ogłoszeniu o zamówieniu wpłynęło 10 ofert opiewających na kwoty od 792.761,18 zł do 1.103.310 zł. Wszyscy wykonawcy zaoferowali 48 miesięczny okres gwarancji. Szczegółowy wykaz ofert stanowi **akta kontroli część B nr III/50 strony 484-487**. W trakcie oceny ofert Zamawiający wezwał jednego z wykonawców do uzupełniania oferty o brakujące dokumenty, których konieczność złożenia wraz z ofertą wynikała z siwz.

Biorąc pod uwagę kryterium oceny ofert za najkorzystniejszą wybrano ofertę złożoną przez KALFAS Firma Remontowo Budowlana Mariusz Kalfas z siedzibą w Kamieńcu Żąbkowickim, która zaoferowała wykonanie przedmiotu zamówienia za kwotę 792.761,18 zł. Oferta otrzymała 100 pkt.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie poinformowania uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty (art. 92 ustawy Pzp). Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy Pzp.

Zawarcie umowy nr RŚZiP.UM-0067/2016 nastąpiło 26 sierpnia 2016 r. (**akta kontroli część B nr III/51 strony 488-499**). Z jej postanowień wynikało, m.in., iż za wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z ofertą i dokumentacją techniczną - projektową w terminie do 31 lipca 2017 r. Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe wysokości 792.761,18 zł. Płatności miały być realizowane raz na kwartał w terminie 21 dni od złożenia faktury. Końcowa faktura w wysokości 5% wartości oferty mogła być wystawiona przez Wykonawcę po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie i udokumentowaniu uzyskania ostatecznego pozwolenia na użytkowanie obiektu. Integralną częścią umowy był Harmonogram rzeczowo – finansowy, z którego wynikało, iż planowana wartość robót wykonanych w 2016 r. określona została na kwotę 402.791,18 zł zaś w 2017 r. na kwotę 389.970 zł.

W dniu podpisania ww. umowy, Wykonawca zawarł z Bankiem Spółdzielczym Oddział w Żąbkowicach Śląskich odpowiednio:

- gwarancję należytego wykonania umowy nr 17/9/2016 z 26 sierpnia 2016 r. na kwotę 16.647,99 zł z terminem obowiązywania do 14 sierpnia 2017 r.
- gwarancję należytego wykonania umowy i zobowiązań z tytułu rękojmi za wady fizyczne nr 18/9/2016 na kwotę 7.134,85 zł z terminem obowiązywania do 14 sierpnia 2021 r.

Ustalono, iż Zamawiający nie dochował ustawowego terminu publikacji w BZP ogłoszenia o udzieleniu. Pomimo, iż stosownie do postanowienia art. 95 ust. 1 ustawy Pzp (...) *zamawiający nie*

później niż w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, w przedmiotowej sprawie publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia nr 74S-2018 nastąpiła dopiero 12 kwietnia 2018 r. tj. ponad 7 miesięcy po ustawowym terminie (zawarcie umowy nastąpiło 26 sierpnia 2017 r.). Kserokopia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia stanowi **akta kontroli część B nr III/52 strony 500-502.**

W trakcie realizacji umowy wystąpiły okoliczności skutkujące wykonaniem robót dodatkowych jak i robót uzupełniających. Konieczność ich wykonania potwierdzona była w protokołach konieczności sporządzonych przez przedstawicieli stron umowy. Wykonanie robót dodatkowych i uzupełniających oraz zaniechanie wykonania niektórych prac przewidzianych w dokumentacji techniczno projektowej skutkowało, zwiększeniem wynagrodzenia do kwoty 1.014.288,45 zł co wynikało, odpowiednio:

- z obniżenia wysokości wynagrodzenia zamówienia podstawowego o 12.199,41 zł do kwoty 780.561,77 zł,
- wykonania robót dodatkowych na łączną kwotę 66.191,37 zł,
- wykonaniem robót uzupełniających na łączną kwotę 167.535,31 zł,

oraz wydłużeniem terminu zakończenia prac dla zamówienia podstawowego do 30 listopada 2017 r. i zmianami harmonogramu rzeczowo-finansowego.

Ww. zmiany skutkowały zawarciem łącznie 10 aneksów do umowy podstawowej.

Zgłoszenie zakończenia prac na zadaniu pn. *Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą towarzysząca oraz zagospodarowaniem terenu w miejscowości Domasław, Gmina Kobierzyce* nastąpiło pismem Wykonawcy z 30 listopada 2017 r. Fakt zakończenia prac potwierdzony został stosownymi wpisami w dzienniku budowy przez: kierownika budowy pod datą 29 listopada 2017 r. i inspektora nadzoru pod datą 30 listopada 2017 r.

Odbioru końcowego robót wykonanych w ramach umowy nr RŚZiZP.UM-0067/2016 z 26 sierpnia 2016 r. wraz z aneksami dokonano 19 grudnia 2017 r. W związku ze stwierdzonymi brakami w dokumentacji powykonawczej komisja odbiorowa, powołana zarządzeniem Wójta nr RINiŚ.0050.1.0310.2017 z 18 grudnia 2017 r., zobowiązała wykonawcę do ich usunięcia w terminie do 2 stycznia 2018 r., z czego Wykonawca się wywiązał – protokół usunięcia usterek z 2 stycznia 2018 r.

Za wykonanie przedmiotu umowy tj. robót podstawowych, dodatkowych i uzupełniających wystawił łącznie 10 faktur Vat na łączną kwotę 1.014.288,45 zł.

Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201, bankowych potwierdzeń przelewu oraz faktur wraz z załącznikami, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ujęcia przedmiotowych wydatków w księgach rachunkowych jak i w zakresie terminowego uregulowania zobowiązań wynikających z wystawionych przez Wykonawcę faktur.

Rada uchwałą nr XXII/397/16 z 19 grudnia 2016 r. ustaliła wykaz planowanych wydatków niewygasających w 2016 r. z upływem roku budżetowego. W załączniku nr 1 do ww. uchwały ustalono plan finansowy wydatków niewygasających w podziale na zadania według klasyfikacji budżetowej, wyodrębnieniem wydatków majątkowych oraz wskazaniem ostatecznego terminu dokonania każdego wydatku. Wydatki, które nie wygasły z upływem 2016 r. stanowiły kwotę 15.225.912,95 zł. Na zadanie pn. „Modernizacja świetlicy wiejskiej w Domasławiu” zaplanowano kwotę 284.000 zł (dział 921 rozdział 92109 § 6050). Natomiast w uchwale Rady nr XXXIV/629/17z 21 grudnia 2017 r. w sprawie niewygasania wydatków zamieszczonych w budżecie gminy na 2017 rok na przedmiotowe zadanie zaplanowano kwotę 65.249,08 zł.

Ustalono, iż Wykonawca został obciążony karą umowną – nota obciążeniowa nr RF.NK-0061/2017 z 12 września 2017 na kwotę 64,41 zł, za nieterminowe wykonanie robót dodatkowych polegających na dociepleniu dachu świetlicy (opóźnienie wynosiło 14 dni). Kwota ta została potrącona z wynagrodzenia Wykonawcy - faktura Vat nr 20/2017 z 31 sierpnia 2017 r. na kwotę 23.001,87 zł. Na rachunek Wykonawcy 21 września 2017 r. przelana została kwota 22.937,46 zł.

Ponadto Gmina notą obciążeniową nr RF.NK-0066/2017 z 9 października 2017 r. na kwotę 480,23 zł zgodnie z umową obciążyła Wykonawcę kosztami opłaty za dozór techniczny windy. Kwota ta została potrącona z wynagrodzenia Wykonawcy - faktura Vat nr 25/2017 z 2 października 2017 r. na kwotę 113.129,80 zł. Na rachunek Wykonawcy 19 października 2017 r. przelana została kwota 112.649,57 zł.

Zwiększenie wartości środka trwałego na koncie 011 *Środki trwałe* w związku z przeprowadzona modernizacją budynku świetlicy w Domasławiu nastąpiło, odpowiednio: 29 grudnia 2017 r. na podstawie dowodu księgowego OT *Przyjęcie środka trwałego* nr ST1200000098 z 29 grudnia 2017 r. na kwotę 1.113.638,29 zł oraz dowodu księgowego OT *Przyjęcie środka trwałego* nr ST0100000001 z 31 stycznia 2017 r. na kwotę 42.760,10 zł. Wartość przyjętego środka trwałego wynikała z wartości ujętych na prowadzonym dla przedmiotowej inwestycji koncie 080 *Środki trwałe w budowie (Inwestycje)* i dotyczyła poniesionych przez Gminę m.in. wydatków w zakresie prac budowlanych, wykonania dokumentacji projektowej oraz nadzoru inwestorskiego.

Wykonanie robót budowlanych polegających na przebudowie kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej na podstawie dokumentacji technicznej i pozwolenia na budowę wraz z dostarczeniem Zamawiającemu wszelkich wymaganych Prawem Budowlanym dokumentów niezbędnych do formalnego zakończenia budowy – zamówienie publiczne nr RŚZiZP.271.0061.2017.001.17

Wyboru wykonawcy robót budowlanych polegającej na przebudowie kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej dokonano w trybie z wolnej ręki, o którym mowa w art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp.

Dokonując kontroli w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na realizację zadania w zakresie przebudowy kuchni ustalono, iż w budżecie na 2017 r. przyjętym uchwałą Rady nr XXII/398/16 z 19 grudnia 2016 r. w dziale 801 rozdziale 80101 nie zaplanowano środków na prace związane z pracami budowlanymi w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej. Wydatki w kwocie 300.000 zł (dział 801 rozdział 80101 paragraf 6050) dla zadania pn. *Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej* wprowadzono do budżetu uchwałą Rady nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r. Z załącznika nr 4 do ww. uchwały stanowiącego uzasadnienie wprowadzonych zmian do budżetu wynikało, iż utworzenie przedmiotowego zadania inwestycyjnego związane było z koniecznością rozbudowy kuchni oraz placu zabaw w związku z zwiększeniem liczby uczniów. Następnie w wyniku zmiany dokonanej uchwałą Rady nr XXIX/530/17 z 1 września 2017 r. kwota uległa zwiększeniu o 700.000 zł do 1.000.000 zł.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty: korespondencję mailową z 21 czerwca 2017 r. z dwoma Wykonawcami, dokumentację projektową i kosztorysową z 14 czerwca 2017 r., pismo z 7 lipca 2017 r. Kierownika Referatu Inwestycji Nieruchomości i Środowiska skierowane do Wójta w sprawie przesunięcia wydatków w kwocie 130.000 zł pomiędzy zadaniami inwestycyjnymi, pismo z 28 czerwca 2017 r. stanowiące odpowiedź jednego z wykonawców na przesłane drogą mailową zapytanie ofertowe, wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej kwoty progowej art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 7 lipca 2017 r., ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy opublikowane w BZP pod nr 500003975-N-2017 z 17 lipca 2017 r., zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki z 17 lipca 2017 r., protokół z przeprowadzonych negocjacji z 17 lipca 2017 r., protokół z postępowania druk ZP-WR wraz z załącznikami, umowa nr RŚZiZP.UM-0062/2017 z 17 lipca 2017 r., dziennik budowy nr 2004/2017 z 21 lipca 2017 r., ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowane w BZP pod nr 500079248-N-2018 z 12 kwietnia 2018 r., korespondencję prowadzoną z Wykonawcą w trakcie realizacji zamówienia, dziennik budowy nr 2004/2017 z 21 lipca 2017 r., dokumentację finansowo – księgową dotyczącą przedmiotowego zamówienia.

Z informacji zawartych we wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia jak i protokołu z postępowania (druk ZP-WR) wynikało, iż szacunkowa wartość zamówienia pn.

*Przebudowa kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej, ustalona została 7 lipca 2017 r. w wysokości 266.000 zł (63.714,10 euro). Podstawą szacowania wartości zamówienia była oferta wykonawcy z 28 czerwca 2017 r. będąca odpowiedzią na przesłane 21 czerwca 2017 r. drogą mailową zapytanie ofertowe. Kserokopie protokołu z postępowania druk (ZP-WR) oraz ww. wniosku o wszczęcie postępowania stanowi **akta kontroli część B nr III/53 strony 503-526.***

*W aktach sprawy przedłożonych kontrolującym znajdowały się dwa kosztorysy inwestorskie datowane na czerwiec 2017 r. dotyczące przedmiotowej inwestycji opiewające na łączną kwotę 189.605,67 zł netto. Kserokopia pierwszych stron ww. kosztorysów inwestorskich stanowi **akta kontroli część B nr III/54 strony 527-528.***

*Przyjmując za podstawę szacowania wartości zamówienia wartość oferty z 28 czerwca 2017 r. naruszono postanowienie art. 33 ust. 1 ustawy Pzp, zgodnie z którym *Wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie:**

- 1) kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane;*
- 2) planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.*

*Przyjmując za podstawę wartość kosztorysową dla przedmiotowego zamówienia publicznego, jego szacunkowa wartość powinna wynosić 189.605,67 zł, co stanowi 46.190,08 euro. Mając powyższe na uwadze, szacunkowa wartość zamówienia została zawyżona o kwotę 76.394,33 zł co stanowiło równowartość 18.298,48 euro. W złożonym wyjaśnieniu (**pkt 1 akt kontroli część B nr III/55 strony 529-545**) Wójt poinformował, iż *szacując wartość zamówienia dla zadania pn. „Przebudowa kuchni w budynku Zespołu Szklono Przedszkolnego w Wysokiej” Zamawiający na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy Pzp ustalił zgodnie z kosztorysem inwestorskim wartość w kwocie netto 189.605,67zł. Ponieważ podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone z należytą starannością zgodnie z art. 32 ust. 1 Zamawiający powołał się na ofertę Wykonawcy z dnia 28 czerwca 2017r. w kwocie netto 266.000,00zł, która stanowiła realną, rynkową wartość zamówienia, kwota ta również została ujęta we wniosku o wszczęcie postępowania z dnia 7 lipca 2017r. Kwota kosztorysów inwestorskich była niższa od ustalonej wartości netto zamówienia, a Zamawiający uwzględnił na podstawie art. 33 ustawy Pzp wartość robót budowlanych analizując wszystkie planowane koszty robót i kwota ta została wskazana w Protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki.**

*We wniosku o wszczęciu postępowania jako tryb wyboru wykonawcy wskazano tryb z wolnej ręki o którym mowa w art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, zgodnie z którym *zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia.* W uzasadnieniu wyboru trybu z wolnej ręki wskazano, iż w wyniku rekrutacji do gminnych przedszkoli na rok szkolny 2017/2018 nie przyjęto 106 dzieci. W związku z tym zaistniała konieczność utworzenia dodatkowych oddziałów przedszkolnych, które pozwoliłyby na realizację ustawowego obowiązku zapewnienia możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego wszystkim uprawnionym do tego dzieciom. Dodatkowe oddziały utworzone zostały m.in. w Przedszkolu Samorządowym w Wysokiej zapewniając realizację wychowania przedszkolnego 68 dzieciom. Znaczny wzrost liczby dzieci korzystających z tego przedszkola pociągał za sobą konieczność dostosowania kuchni wydającej posiłki dla dzieci tak aby zachować jej odpowiednią wydajność. W związku z tym, iż dostosowanie kuchni do liczby dzieci należało*

wykonać przed rozpoczęciem roku szkolnego, stwierdzono że ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielania zamówienia wskazano, iż przedmiotowe zamówienie należy udzielić na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp. W uzasadnieniu wskazano również, iż w wyniku rozpoznania rynku przesłano do dwóch wykonawców, którzy w opinii Zamawiającego posiadali wystarczające doświadczenie w tego typu robotach budowlanych posiadali odpowiedni potencjał techniczny i zasoby umożliwiające zrealizowanie przedmiotu zamówienia w krótkim czasie z zachowaniem dobrych standardów technicznych, zaproszenie do złożenia oferty cenowej. W związku z tym, iż tylko jeden Wykonawca – firma BEM-BUD Sp z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, w odpowiedzi na zaproszenie, złożył ofertę postanowiono wskazać go jako Wykonawcę, do którego należałoby skierować zaproszenie do negocjacji. Integralną częścią wniosku była dokumentacja projektowa.

Wniosek zawierał również informację, iż na realizację zamówienia w budżecie zabezpieczono środki finansowe w wysokości 327.180 zł (dział 801 rozdział 80101 paragraf 6050), pomimo iż na dzień sporządzenia przedmiotowego wniosku tj. na 7 lipca 2017 r., w budżecie na realizację zadania pn. *Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej* zabezpieczonych było 300.000 zł. W wyjaśnieniu stanowiącym **pkt 2 akt kontroli część B nr III/55 strony 529-545** Wójt poinformował, że *podana we wniosku kwota 327.180 zł na realizację zamówienia była zgodna z ofertą Wykonawcy. Do wniosku załączono wniosek o zmianę budżetu, proponując przesunięcie środków z zadania „Przebudowa budynku szkolnego w Kobierzycach”. Dodatkowe informacje w tej sprawie znajdują się w odrębnym piśmie.* Wraz z wyjaśnieniami przedłożono kontrolującą pismo z 7 lipca 2017 r. podpisane przez Kierownika Referatu Inwestycji Nieruchomości i Środowiska skierowane do Wójta, w którym Kierownik RINŚ prosi o przesunięcie wydatków pomiędzy zadaniami w budżecie na rok 2017 r. tj. poprzez zmniejszenie o 130.000 zł wydatków przeznaczonych na realizację zamówienia w zakresie *Przebudowy budynku szkolnego w Kobierzycach* i zwiększenie o kwotę 130.000 zł planu wydatków dla zadania pn. *Rozbudowę i przebudowę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej*. Uzasadniając swoją prośbę wskazał, iż przedmiotowe przesunięcie kwoty 130.000 zł pomiędzy ww. zadaniami inwestycyjnymi może być wykonane ze względu na wstrzymanie realizacji zadania związanego z *Przebudową budynku szkolnego w Kobierzycach*. Kserokopia pisma stanowi **akta kontroli część B nr III/56 strona 546**. Jak już wskazano w części protokołu dotyczącego zabezpieczenia środków finansowych na realizację przedmiotowej inwestycji, zwiększenie planu wydatków z kwoty 300.000 zł do 1.000.000 zł tj. o 700.000 zł, nastąpiło dopiero na podstawie uchwały Rady nr XXIX /530/17 z 1 września 2017 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy na 2017 r.

Kontrolującą przedłożono również korespondencję mailową prowadzoną w okresie od 16 do 28 czerwca, z 2 wykonawcami, do których zwrócono się o przygotowanie ofert cenowych na realizację robót budowlanych związanych z przebudową kuchni w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Wysokiej (**akta kontroli część B nr III/57 strony 547-552**).

Jeden z wykonawców tj. firma BEM-BUD Sp. z o.o. z Wrocławia przesłał swoją ofertę 28 czerwca 2017 r., w której zaproponowała wykonanie prac budowlanych określonych przesłanej jej dokumentacji za kwotę 327.180,00 zł (**akta kontroli część B nr III/58 strona 553**).

Na podstawie informacji zawartych we wniosku sporządzone zostało *Zaproszenie do negocjacji w trybie z wolnej ręki* – pismo nr RŚZiZP.271.0061.2017.001.17 z 17 lipca 2017 r. (**akta kontroli część B nr III/59 strony 554-557**). Z treści zawartych w zaproszeniu wynikało, iż Zamawiający zaprasza przedstawicieli firmy BEM-BUD Sp z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, do negocjacji warunków, w tym wynagrodzenia. Negocjacje miały odbyć się w siedzibie Zamawiającego 17 lipca 2017 r. o godzinie 14⁰⁰. W wyniku prowadzonych negocjacji ustalono, iż za wykonanie przedmiotu zamówienia w terminie do 1 września 2017 r. Wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie w wysokości 320.000 zł. Kserokopia protokołu z przeprowadzonych 17

lipca 2017 r. negocjacji stanowi **akta kontroli część B nr III/60 strony 558-582.**

W tym samym dniu w BZP pod nr 500003975-N-2017 opublikowane zostało ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy (**akta kontroli część B nr III/61 strony 583-589**), w którym znalazły się m.in. informacje opisujące przedmiot zamówienia oraz dotyczące trybu udzielenia zamówienia wraz z uzasadnieniem (uzasadnienie pokrywało się z tym zawartym we wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego).

W świetle przedłożonych dokumentów, dokonując kontroli w zakresie wystąpienia przesłanek przemawiających za udzieleniem przedmiotowego zamówienia w trybie z wolnej ręki ustalono, iż w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły przesłanki ustawowe, wskazane w art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, upoważniające Zamawiającego do wyboru Wykonawcy w trybie z wolnej ręki. Poniżej przedstawiono w sposób chronologiczny ciąg zdarzeń poprzedzających udzielenie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej”. I tak:

- decyzja o konieczności wykonania robót polegających na rozbudowie pomieszczeń kuchennych w ZSP w Wysokiej podjęta została już w marcu 2017 r., czego wyrazem było wprowadzenie do budżetu na 2017 r. nowego zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej” na rozbudowę kuchni oraz placu zabaw w związku ze zwiększeniem liczby uczniów i zabezpieczenie na ten cel kwoty 300.000 zł) uchwała Rady nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r.;
- umową nr RINiŚ.UP-0102/2017 z 28 kwietnia 2017 r. zlecono wykonanie dokumentacji projektowej. Protokolarnego odbioru przedmiotowej dokumentacji dokonano 14 czerwca 2017 r.
- zaproszenie do złożenia oferty przesłano drogą mailową do dwóch wykonawców w dniach 16 i 21 czerwca 2017 r.
- wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia pn. „Przebudowa kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej” sporządzony został 7 lipca 2017 r.
- zaproszenie do negocjacji sporządzone zostało 17 lipca 2017 r.
- w tym samym dniu, tj. 17 lipca 2017 r. przeprowadzone zostały negocjacje z wykonawcą tj. firmy BEM-BUD Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu jak i zawarta została umowa nr RSZiP.UM-0062/2017, na podstawie której miały być realizowane prace budowlane.

Dla zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki w oparciu o art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, konieczne jest stwierdzenie, że wystąpiła wyjątkowa sytuacja, której zamawiający nie mógł przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia. Należy przy tym zaznaczyć, że aby zamawiający mógł udzielić zamówienia na podstawie w/w przepisu, wszystkie określone w nim przesłanki muszą zostać spełnione łącznie oraz, co istotne, musi zachodzić pomiędzy nimi związek przyczynowo – skutkowy.

Zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym w piśmiennictwie oraz orzecznictwie zarówno Sądu Najwyższego, jak i Naczelnego Sądu Administracyjnego przepisy zezwalające na odstąpienie od stosowania podstawowych trybów udzielania zamówień publicznych muszą być interpretowane ściśle, a lista przesłanek umożliwiających zastosowanie poszczególnych trybów ma charakter zamknięty (uchwała Krajowej Izby Odwoławczej o sygn. akt. KIO/KD 82/11 z 9 listopada 2011 r.). W procesie analizy przesłanki zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki na gruncie przepisu art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp należy mieć na uwadze cel udzielenia zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki. Jest nim potrzeba natychmiastowego zrealizowania zamówienia podyktowana koniecznością uniknięcia negatywnych konsekwencji zaniechania podjęcia niezwłocznych działań mających na celu uniknięcie tych skutków. Stąd bardzo często podkreśla się, iż komentowana przesłanka stanowi uzasadnienie do udzielenia zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki, gdy zachodzi konieczność udzielenia przedmiotowego zamówienia „z dnia na dzień” (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej o sygn. akt. KIO/UZP/754/10 z 20 maja 2010

r.).

W przypadku przedmiotowego zamówienia poczynawszy od momentu podjęcia 24 marca 2017 r. przez Radę uchwały o wprowadzeniu do budżetu na 2017 r. zadania w zakresie rozbudowy kuchni w ZSP w Wysokiej i zabezpieczeniu na ten cel kwoty 300.000 zł, do zawarcia w dniu 7 lipca 2017 r. umowy z Wykonawcą na realizację przedmiotowych robót, upłynęło prawie 4 miesiące. Natomiast okres jaki upłynął od sporządzenia dokumentacji projektowej do zawarcia umowy wyniósł 34 dni. Można było zatem zachować terminy ustawowe przewidziane dla podstawowych trybów udzielania zamówień publicznych, jakimi stosownie do art. 10 ustawy Pzp są przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony.

W przypadku przetargu nieograniczonego stosownie do art. 43 ustawy Pzp *jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że w przypadku dostaw lub usług termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, a w przypadku robót budowlanych - nie krótszy niż 14 dni.* Natomiast w przypadku przetargu ograniczonego, zgodnie z art. 49 powołanej ustawy Pzp *jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu wyznacza termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia wymaganych dokumentów, z tym że termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.* Natomiast stosownie do art. 52 ustawy Pzp *Jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert dla dostaw lub usług i nie krótszy niż 14 dni dla robót budowlanych.*

Zwiększona liczba dzieci przyjętych do ZSP w Wysokiej nie stanowi wyjątkowej sytuacji, której nie można było przewidzieć. Jak już powyżej wskazano w doktrynie przyjmuje się, że za taką "wyjątkową sytuację" należy uznać nadzwyczajne zdarzenia, zjawiska losowe, takie jak klęski żywiołowe (np. powodzie, lawiny.), katastrofy, awarie, niespodziewane wypadki itp.

Mając powyższe na uwadze, w okolicznościach faktycznych sprawy, Zamawiający nie wykazał spełnienia przesłanek określonych w art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, uprawniających do zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki. Tym samym naruszył zarówno: art. 10 ustawy Pzp, zgodnie z którym Podstawowymi trybami udzielania zamówienia są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony. Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie (...) zamówienia z wolnej ręki, (...) tylko w przypadkach określonych w ustawie, jak również zasadę określoną w art. 7 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którą Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.

W związku z powyższym zwrócono się do Wójta o udzielenie odpowiedzi na pytanie: *Jakimi przesłankami kierowano się dokonując wyboru Wykonawcy zamówienia pn. „Przebudowa kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej” w trybie z wolnej ręki stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy?* W odpowiedzi (**pkt 3 akt kontroli część B nr III/55 strony 529-545**) Wójt poinformował, że zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp, *udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki dopuszczalne jest ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia. Zamawiający w sposób bardzo dokładny rozważył wystąpienie wszystkich przesłanek, uprawniających do wyboru wskazanego trybu udzielenia zamówienia.*

Po pierwsze, stwierdzono wystąpienie wyjątkowej sytuacji niewynikającej z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego. Jak stwierdza orzecznictwo i doktryna zamówień publicznych, wyjątkowość sytuacji wcale nie musi oznaczać wyjątkowości zdarzenia powodującego taką sytuację. Dlatego sytuacje takie wcale nie muszą ograniczać się do zdarzeń wywołanych przez klęski żywiołowe czy zaistnienia siły wyższej. Gdyby bowiem taka była intencja ustawodawcy, z pewnością użył by odpowiedniego sformułowania („klęska żywiołowa”, „siła wyższa”). Użyte sformułowanie „wyjątkowa sytuacja” jest więc niewątpliwie szersze i obejmuje swoim zakresem również sytuacje wynikające z innych niż gwałtowne zdarzenia pogodowe etc.

W omawianym przypadku „wyjątkową sytuację” spowodowało niezależna od Zamawiającego (jako JST) reforma systemu oświaty i wprowadzenie od 1 września 2017 r. obowiązku Gmin zapewnienia miejsc przedszkolnym wszystkim uprawnionym dzieciom 3,4,5 i 6 letnim wraz z podwyższeniem do lat 7 wieku dzieci rozpoczynających naukę w szkole podstawowej. Wprowadzony obowiązek zapewnienia miejsc w przedszkolach wiąże się z kryterium „zamieszkania” (jako zamiaru stałego pobytu w danej miejscowości, zogniskowania w danej miejscowości czynności życiowych), a nie z kryterium administracyjnym zameldowania. Zatem Gmina przed rozpoczęciem procedury rekrutacji do przedszkoli nie była w stanie określić, jaka ilość dzieci będzie musiała zapewnić miejsca przedszkolne, gdyż dane meldunkowe są w tym zakresie absolutnie niewystarczające, gdyż ogromna liczba rodziców zgłaszających dzieci do rekrutacji do przedszkoli w roku 2017 powoływała się na kryterium „zamieszkania” (dokumentując to np. umowami najmu czy umowami zakupu lokalu) a nie „zameldowania”. Należy przy tym nadmienić, iż ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zmianami) uchwalona została i weszła w życie już po rozpoczęciu realizacji inwestycji „Budowa Zespołu szkolno-przedszkolnego w Wysokiej” (ogłoszenie o przetargu z dnia 26.04.2014r., rozstrzygnięcie przetargu z dnia 24.07.2014r., podpisanie umowy w dniu 06.08.2014r.).

Zatem dopiero o zakończeniu procesu rekrutacji do przedszkola prowadzonej w maju 2017 r. (26.05.2017 r. ogłoszona została lista dzieci nie przyjętych) ujawniła się okoliczność, że łączna liczba kandydatów nieprzyjętych wyniosła 106 dzieci, w tym z miejscowości Wysoka aż 62 dzieci. Tak znaczna liczba dzieci nieprzyjętych, którym Gmina miała obowiązek wskazać miejsce odbywania przygotowania przedszkolnego, znacznie przekraczała liczbę wolnych miejsc w przedszkolach samorządowych. W tej sytuacji władze Gminy Kobierzyce musiały podjąć decyzje, które zapewniłyby, że w dniu 1 września 2017 r. (tj. w ciągu 3 miesięcy od ogłoszenia listy dzieci nieprzyjętych), zapewnione zostaną niezbędne miejsca dla przedszkolaków. Jest oczywiste, że w takim czasie niemożliwe jest wybudowanie nowego obiektu. Gmina nie dysponowała przy tym własnym obiektem, który w tak krótkim czasie mogłaby wyremontować czy adaptować na potrzeby przedszkola, gdyż związane jest to z zapewnieniem szeregu wymagań technicznych, bezpieczeństwa etc. Wobec powyższego Gmina podjęła również kroki w celu pozyskania obiektu już wybudowanego w celu zapewnienia dodatkowych miejsc dla dzieci przedszkolnych. W dniu 6 czerwca 2017 roku odbyła się Nadzwyczajna Sesja Rady Gminy wyłącznie w celu podjęcia uchwały umożliwiającej Wójtowi nabycie nieruchomości w celu zapewnienie miejsc w przedszkolach wszystkim zadeklarowanym dzieciom. W załączeniu do niniejszych wyjaśnień przedłożony zostaje Protokół z Nadzwyczajnej Sesji Rady Gminy, wraz z podjętą uchwałą w powyższym przedmiocie. W ostateczności jednak analiza kosztów pozyskania i adaptacji takiego obiektu od podmiotów trzecich doprowadziła do konkluzji, że występuje ryzyko, iż takie rozwiązania wiązałyby się z zagrożeniem dla racjonalnego wydatkowania środków publicznych oraz krótki czas do rozpoczęcia roku szkolnego może stanowić zagrożenie dla terminowej adaptacji obiektu. W tej sytuacji jedynym wyjściem było dostosowanie wybudowanego obiektu Zespołu szkolno-przedszkolnego w Wysokiej do możliwości utworzenia dodatkowych oddziałów przedszkolnych. Stwierdzono, że **dodatkowe** oddziały w Przedszkolu Samorządowym w Wysokiej zapewnią możliwość realizacji wychowania przedszkolnego aż 68 dzieciom. Konsekwencją tego było jednak okoliczność, że tak znaczny wzrost (o około 45 % !) liczby dzieci korzystających z tego przedszkola pociąga za sobą

konieczność dostosowania kuchni wydającej posiłki dla dzieci, tak aby zachować jej odpowiednią wydajność i jakość świadczonych usług.

Zatem sytuacją wyjątkową i niemożliwą do przewidzenia wcześniej (na etapie przygotowania projektu i przetargu na wybudowanie obiektu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej) było konieczność zapewnienia przez Gminę z dniem 1 września 2017 r. miejsc dla liczby dzieci większej o 45 % w stosunku do liczby dzieci szacowanych wg stanu prawnego i faktycznego z okresu przygotowania inwestycji. Stosowne akty prawne (ustawa o Prawie oświatowym) uchwalona 14 grudnia 2016 r. i w większości weszła w życie z dniem 1 września 2017 r.). Weryfikacja przez Gminę rzeczywistej liczby miejsc dla dzieci nastąpiła 26.05.2017 r.

Należy podkreślić, że przed uchwaleniem ustawy Prawo oświatowe i przed zakończeniem rekrutacji (26.05.2017 r.) Zamawiający nie mógł rozpocząć czynności związanych z udzieleniem niezbędnego zamówienia publicznego gdyż po pierwsze byłoby to zaprzeczenie rzetelności i celowości wydatków środków publicznych (przygotowanie zamówienia dla zadania wprowadzanego przez jeszcze nieuchwaloną ustawę) a pod drugie nieznaną byli liczba dzieci, którym należało zapewnić miejsca w przedszkolu. Zatem dopiero w dacie 26.05.2017 r. Zamawiający mógł rozpocząć działania zmierzające do zrealizowania swojego obowiązku (który dopiero w tej dacie się skonkretyzował).

Jednakże jest oczywiste, że do zrealizowania zaplanowanego zadania („przebudowa kuchni”) należało najpierw uzyskać niezbędną dokumentację projektową, która dopiero mogła stanowić element opisu przedmiotu zamówienia. Zamawiający zlecił opracowanie tej dokumentacji na podstawie umowy RINiŚ.UP-0102/2017 z dnia 28.04.2017r., uzyskując ją w dniu 14.06.2017r., w tym pozwolenie na budowę z dnia 19 czerwca 2017 r.

Zatem najwcześniej w dniu 20.06.2017 r. Zamawiający mógł formalnie rozpocząć procedurę udzielenia zamówienia dla zadania „przebudowa kuchni”

Odnosząc to do przesłanki „braku możliwości zachowania terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia” należy wskazać, że bezspornie istotna tu jest data 1.09.2017 r., kiedy Przedszkole Samorządowe w Wysokiej musiało rozpocząć swoją działalność, w tym swoje funkcjonowanie musiała rozpocząć kuchnia. Co więcej należy pamiętać, że rozpoczęcie działalności poprzedzone musiało być uzyskaniem odpowiednich pozwoleń, atestów etc (sanepid, straż pożarna, BHP). Oznacza to, że Zamawiający musiał dokonać wyboru takiego trybu udzielenia zamówienia, aby zapewnić możliwość przeprowadzenia całej procedury, wyboru wykonawcy i podpisania umowy w takiej dacie, aby możliwe było zakończenia realizacji zadania do 01.09.2017 r. Biorąc pod uwagę minimalny okres prowadzenia robót w ramach zadania (około 45 dni), wyłonienie wykonawcy i podpisanie umowy musiało więc nastąpić najpóźniej do dnia 18.07.2017r.

Zamawiający oczywiście rozważył czy jest możliwe przeprowadzenie wyboru wykonawcy w procedurze przetargu nieograniczonego lub ograniczonego tak aby dotrzymać wskazanych terminów, jednak konkluzja była zdecydowanie negatywna. W szczególności należy podkreślić, że w ramach przesłanek zastosowania trybu z art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp nie należy rozważać terminów minimalnych, ale rzeczywiste dla przeprowadzenia danej procedury. Prawo zamówień publicznych wyraźnie bowiem wskazuje, że wskazane ustawowe terminy dla poszczególnych czynności w ramach przetargu nieograniczonego czy ograniczonego są terminami minimalnymi, a Zamawiający ma obowiązek stosować terminy realne, umożliwiające Wykonawcom należyte zapoznanie się z opisem przedmiotu zamówienia, zadawanie pytań, udzielenie odpowiedzi, korekty czy zmiany SIWZ itd. Zatem dokonując oceny przesłanki „niemożności dotrzymania terminów dla innych trybów” należy odnosić się do terminów realnych biorąc pod uwagę przedmiot danego zamówienia, a nie terminów minimalnych dla poszczególnych czynności wynikających z Pzp. Wskazuje zresztą na to również użyta terminologia, gdyż ustawodawca używa sformułowania „niemożności” a nie „niemożliwości” dotrzymania terminów dla innych trybów. Podsumowując, analiza Zamawiającego wskazuje, że przeprowadzenie procedury wyboru wykonawcy zadania „przebudowa kuchni” realnie zajęłaby co najmniej odpowiednio:

Przetarg nieograniczony:

- od daty wszczęcia postępowania 14 dni do daty złożenia ofert przetargowych;
- oświadczenia o przynależności do grup kapitałowych – 3 dni od daty złożenia;
- wezwanie do uzupełnienia najkorzystniejszej oferty - 5 dni;
- od daty rozstrzygnięcia – 5 dni do podpisania umowy z Wykonawcą.

Powyższy schemat obejmuje minimalny czas niezbędny do przeprowadzenia postępowania, nie zawiera czasu niezbędnego do udzielenia ewentualnych odpowiedzi do postępowania złożonych w trybie art. 38, złożenia uzupełnień w trybie art. 26, wyjaśnień w trybie art. 87 Pzp. Z doświadczenia Zamawiającego wynika, że procedury na podobny przedmiot zamówienia trwają min. 40 dni.

Przetarg ograniczony, ze względu na podział procedury na 2 etapy (wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz etap składania ofert) znacznie przekracza ramy czasowe określone w pkt. a). Przy czym istotne jest, że nie było żadnej gwarancji, że przeprowadzenie procedury w takim trybie zakończy się wyborem wykonawcy, tj. istniało realne ryzyko, że po przeprowadzeniu całej procedury Zamawiający nie będzie mógł wybrać Wykonawcy tego zadania np. brak ważnych ofert (błędy lub brak ofert z obawy przed odpowiedzialnością za niedotrzymanie terminu zakończenia zadania), złożone oferty będą wyższe, niż kwota którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zadania, procedury odwoławcze etc).

Stąd też Zamawiający jest przekonany, że dokonany wybór procedury udzielenia z wolnej ręki był poprawny, dopuszczalny i jako jedyny gwarantował zrealizowanie zadania w nieprzekraczalnym terminie 01.09.2017r.

Do wyjaśnienia dołączono kserokopię uchwały Rady nr XXVII/511/17 z 6 czerwca 2017r. W sprawie wyrażenia zgody na zakup nieruchomości w miejscowości Wysoka wraz z protokołem z sesji nadzwyczajnej Rady z 6 czerwca 2017 r.

Jako osoby wykonujące czynności w zakresie przygotowania udzielenia zamówienia wskazano odpowiednio:

- sporządzenie wniosku: Pan (R.K.) - pracownik RINiŚ (RINiŚ) oraz Pani (A.W.) - kierownik REKiS,
- akceptacja wniosku: Pan (R.K.) - kierownik RINiŚ oraz Zastępca Wójta,
- przyjęcie wniosku i przekazanie do realizacji: Pani (M.P.) - kierownik RŚZiZP,
- przyjęcie i realizacja wniosku: pan (S.J.) - pracownik RŚZiZP.

Umowa nr RSZiZP.UM-0062/2017 zawarta została 17 lipca 2017 r. (**akta kontroli część B nr III/62 strony 590-599**) Z jej postanowień wynikało, m.in., iż za wykonanie robót budowlanych zgodnie z dokumentacją projektową oraz ustaleniami z negocjacji w terminie do 1 września 2017 r. Wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 320.000 zł. Płatność na podstawie wystawionej faktury powinna nastąpić w terminie 21 dni od daty złożenia faktury wraz bezusterkowym protokołem odbioru. Na wykonane prace Wykonawca zobowiązał się udzielić 36 miesięcznej gwarancji.

Zamawiający nie dochował ustawowego terminu publikacji w BZP ogłoszenia o udzieleniu. Pomimo, iż stosownie do postanowienia art. 95 ust. 1 ustawy Pzp (...) *zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, w przedmiotowej sprawie publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia nr 500079248-N-2018 nastąpiła dopiero 12 kwietnia 2018 r. tj. prawie 8 miesięcy po ustawowym terminie (zawarcie umowy nastąpiło 17 lipca 2017 r.).* Kserokopia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia stanowi **akta kontroli część B nr III/63 strony 600-604.**

W związku z tym, iż w budżecie, na moment zawarcia umowy, na realizację przedmiotowej inwestycji Rada zabezpieczyła środki finansowe w wysokości 300.000 zł – załącznik nr 3 pn. *Plan zadań inwestycyjnych* do uchwały Rady nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r., Zastępca Wójta zaciągając na podstawie umowy nr RSZiZP.UM-0062/2017 z 17 lipca 2017 r. zobowiązanie w wysokości 320.000 zł przekroczył upoważnienie udzielone mu przez Radę.

Ponadto na podstawie informacji zawartych w *Zestawieniu Wykonania Budżetu dla Wydatków według stanu na 16 lipca 2017 r. (akta kontroli część B nr III/64 strona 605)* tj. na dzień przed zawarciem umowy ustalono, iż dla zadania pn. *Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej* - zadanie nr INW-104-017 (dział 801 rozdział 80101 paragraf 6050) w ramach zabezpieczonej kwoty 300.000 zł zaciągnięto zobowiązania w łącznej kwocie 60.270 zł, tj. umowa nr RINiŚ.UP-0102/2017 z 28 kwietnia 2017 r. na kwotę 43.050 zł, której przedmiotem było wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy kuchni w budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w Wysokiej (zapłata nastąpiła 11 lipca 2017 r.) oraz umowa nr RINiŚ.UP-0123/2017 z 4 lipca 2017 na kwotę 17.220 zł, której przedmiotem było wykonanie dokumentacji projektowej wydzielenia sal przedszkolnych wraz z częścią sanitarną w pomieszczeniach świetlicy w ZSP w Wysokiej. Kserokopie ww. umów, pism w sprawie przekazania wykonanej dokumentacji oraz wydruki z ewidencji księgowej stanowią **akta kontroli część B nr III/65 strony 606-623.**

Zgodnie z dyspozycją art. 46 ustawy o finansach publicznych *jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, z zastrzeżeniem art. 136 ust. 4 i art. 153.* Natomiast zgodnie z art. 261 powołanej ustawy *kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.*

Mając na uwadze ustalenia kontrolujących w zakresie zaciągnięcia przez Zastępcę Wójta przedmiotowego zobowiązania z przekroczeniem upoważnienia Rady, należy zwrócić uwagę, iż umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika. Podpis Skarbnika na umowie powinien stanowić dowód dokonania przez niego wstępnej kontroli, potwierdzać posiadanie przez jednostkę środków finansowych na uregulowanie zobowiązania oraz stanowić wyraz realizacji przez Skarbnika obowiązku dbałości o prawidłowe gospodarowanie środkami budżetowymi. Kontrasygnata Skarbnika znajdowała się również na sporządzonym 21 lipca 2017 r. dokumencie stanowiącym „Rozliczenie umowy nr RŚZiZP.UM-0062/2017”. Z informacji w nim zawartych wynikało, iż zobowiązanie w kwocie 320.000 zł, według stanu na dzień podpisania ww. umowy, rozdysponowane zostało w ramach dwóch zadań inwestycyjnych tj. nr INW-104-017 – *Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej* – kwota 236.930 zł i nr INW-043-15 – *Przebudowa budynku szkolnego w Kobierzycach* – kwota 83.070 zł (**akta kontroli część B nr III/66 strona 624**).

Stosownie do postanowienia art. 46 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym *jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.* Natomiast zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o finansach publicznych do zadań Głównego księgowego sektora finansów publicznych (Skarbnika) należy m.in. dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. W związku z powyższymi ustaleniami zwrócono się Wójta z pytaniem: *Dlaczego Zastępca Wójta zawarł a Skarbnik kontrasygnowała umowę nr RŚZiZP.UM-0062/2017 z 17 lipca 2017 r. na kwotę 320.000 zł, na podstawie której miało być realizowane zadanie pn. „Przebudowa kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej” skoro na dzień jej zawarcia, odpowiednio: w budżecie na 2017 r. Rada uchwałą nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r. na realizację przedmiotowej inwestycji zabezpieczyła kwotę 300.000 zł, a w ramach zabezpieczonej kwoty 300.000 zł Gmina zawarła już dwie umowy na wykonanie dokumentacji projektowej w łącznej kwocie 60.270 zł?* W odpowiedzi na pytanie stanowiącym **akta kontroli część B nr III/67 strony 625-660** Wójt poinformował, iż *rozbudowa kuchni oraz*

dostosowywanie innych pomieszczeń w ZSP Wysoka następowało dynamicznie w miarę uzyskiwania niezbędnych informacji związanych z koniecznością przyjmowania znacznie większej od planowanych ilości dzieci w szkole, przedszkolu i żłobku w Wysokiej. Dlatego też Wójt Gminy na bieżąco informował Radę Gminy o sytuacji w placówkach oświaty i planowanych działaniach Gminy wobec zamknięcia i weryfikacji list dzieci zakwalifikowanych do przyjęcia w tamtym rejonie. Gmina swoje plany inwestycyjne realizuje poprzez urząd oraz wskazane inne jednostki budżetowe. Tak też opisane w ustaleniach działania miały swoje miejsce i następne nieopisane także – np. na zadaniu zaplanowano kolejne środki do realizacji w UG i w miesiącu wrześniu zwiększono plan finansowy do 1 mln zł. Ponadto w realizację modernizacji pomieszczeń został włączony ZSP z Wysokiej, który posiadał zaplanowane na ten cel środki w wysokości 62.000zł. W załączeniu przekazuję sprawozdania tej jednostki za m-c 07,08,09 2018 roku. Z przyczyn technicznych zaangażowano środki na innym zadaniu w celu monitorowania kroczących potrzeb i zaangażowania środków w UG. W świetle powyższych wyjaśnień należy stwierdzić iż zastępca Wójta pan Piotr Kopeć – zaciągał zobowiązania w okresie kilkumiesięcznej nieobecności spowodowanej chorobą Wójta co potwierdza załączona informacja i że zobowiązanie zaciągnięto zgodnie z planem finansowym Gminy Kobierzyce z zachowaniem należytej staranności. Skarbnik natomiast dokonał wstępnej kontroli upewniając się, iż posiada w środki finansowe w Gminie na realizację takiej inwestycji.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż w momencie zawierania umowy na realizację zamówienia pn. „Przebudowa kuchni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wysokiej” w budżecie na 2017 r. zabezpieczono środki finansowe w wysokości 300.000 zł – załącznik nr 3 pn. *Plan zadań inwestycyjnych* do uchwały Rady nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r. A na dzień 16 lipca 2017 r. w ramach przedmiotowego zadania inwestycyjnego zaciągnięto zobowiązania w łącznej kwocie 60.270 zł, tj. umowa nr RINiŚ.UP-0102/2017 z 28 kwietnia 2017 r. na kwotę 43.050 zł, której przedmiotem było wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy kuchni w budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w Wysokiej oraz umowa nr RINiŚ.UP-0123/2017 z 4 lipca 2017 na kwotę 17.220 zł, której przedmiotem było wykonanie dokumentacji projektowej wydzielenia sal przedszkolnych wraz z częścią sanitarną w pomieszczeniach świetlicy w ZSZP w Wysokiej. Oznacza to, że w dniu zawarcia umowy co nastąpiło 17 lipca 2017 r. faktycznie do rozdysponowania dla przedmiotowej inwestycji pozostała kwota 239.730 zł. Natomiast jeżeli chodzi o zabezpieczenie w planie finansowym ZSZP w Wysokiej na 2017 r. kwoty 62.000 zł (dział 801 rozdział 80101 paragraf 6050) to w uzasadnieniu do uchwały nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Kobierzyce na 2017 rok zapisano, iż zwiększa się plan wydatków w powyższej podziale klasyfikacji budżetowej o 62.000 zł na utworzenie zadania inwestycyjnego pn. Utworzenie pracowni fizyczno- chemicznej w ZSZP w Wysokiej w związku z wdrożeniem reformy oświaty. Kserokopia pierwszej strony uchwały nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r. wraz z uzasadnieniem stanowi **akta kontroli część B nr III/68 strony 661-667.**

Protokolarne przekazanie placu budowy nastąpiło 21 lipca 2017 r. Wykonawca dokonał zgłoszenia zakończenia prac pismem z 28 sierpnia 2017 r., prosząc jednocześnie o wyznaczenie terminu odbioru. Fakt zakończenia prac potwierdzony został przez inspektora nadzoru stosownym wpisem w dzienniku budowy nr 2004/2017 z 21 lipca 2017 r. pod datą 28 sierpnia 2018 r. Odbioru końcowego dokonano 4 września 2017 r. Z informacji zawartych w sporządzonym na tą okoliczność protokole końcowym odbioru robót budowlanych wynikało, iż Wykonawca 1 września 2017 r. dostarczył Zamawiającemu komplet dokumentacji powykonawczej. Uprawnienia z tytułu udzielonej przez Wykonawcę gwarancji i rękojmi wynoszącej 36 miesięcy Zamawiający scedował na użytkownika kuchni tj. na ZSP w Wysokiej.

Zamawiający za wykonane prace budowlane, realizowane w ramach umowy nr

RSZiZP.UM-0062/2017 z 17 lipca 2017 r. wystawił 1 września 2017 r. fakturę Vat nr 081/2017 na kwotę 320.000 zł. Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201, bankowego polecenia przelewu nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ujęcia przedmiotowego wydatku w księgach rachunkowych jak i w zakresie terminowego uregulowania zobowiązania wynikającego z wystawionej przez Wykonawcę faktury.

Zwiększenie wartości środka trwałego w ramach wykonanych prac budowlanych polegających na przebudowie kuchni w ZSP w Wysokiej w księgach rachunkowych tj. na koncie 011 Środki trwałe nastąpiło pod datą 4 września 2017 r. na podstawie dowodu księgowego OT *Przyjęcie środka trwałego* nr ST0900000007 na kwotę 365.850 zł. Zwiększona wartość środka trwałego wynikała z wartości ujętych na prowadzonym dla przedmiotowej inwestycji koncie 080 - *Środki trwałe w budowie (Inwestycje)* i dotyczyła poniesionych przez Gminę m.in. wydatków w zakresie prac budowlanych, wykonania dokumentacji projektowej oraz nadzoru inwestorskiego.

Przebudowa ul. Długiej, Kobierzyckiej, Lipowej w miejscowości Królikowice, Gmina Kobierzyce – etap I – zamówienie nr RŚZiZP.271.0009.2017

Wykonawca zamówienia pn. *Przebudowa ul. Długiej, Kobierzyckiej, Lipowej w miejscowości Królikowice, Gmina Kobierzyce – etap I* wybrany został w przetargu nieograniczonym stosownie do ustawy Pzp.

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia w budżecie Gminy środków finansowych na realizację przedmiotowego zadania inwestycyjnego, ustalono, iż w budżecie na 2017 r. przyjętym uchwałą Rady nr XXII/398/16 z 19 grudnia 2016 r. w załączniku nr 3 pn. *Plan wydatków inwestycyjnych na 2017 rok* w dziale 600 rozdziale 60016 paragrafie 6050 zaplanowano zadanie inwestycyjne pn. Budowa drogi Kobierzyce – Królikowice, zabezpieczając na ten cel kwotę 1.000.000 zł. W wyniku wprowadzanych przez Radę zmian do budżetu kwota ta uległa zwiększeniu na podstawie uchwał, odpowiednio:

- nr XXIV/433/17 z 24 marca 2017 r. - do kwoty 3.000.000 zł,
- nr XXVIII/514/17 z 22 czerwca 2017 r. - do kwoty 3.500.000 zł,
- nr XXXI/578/17 z 29 września 2017 r. - do kwoty 4.100.000 zł.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty: kosztorysy inwestorskie, wniosek o przygotowanie postępowania przetargowego z 12 stycznia 2017 r., zarządzenie Wójta nr RŚZiZP.0050.1.0041.2017 z 14 lutego 2017 r. w sprawie wszczęcia procedury o udzielenie zamówienia publicznego, siwz, ogłoszenie o zamówieniu nr 26279-2017 z 16 lutego 2017 r., ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr: 34378-2017 z 1 marca 2017 r. oraz 41487-2017 z 10 marca 2017 r., protokół z postępowania (druk ZP-PN), oferty – 10 sztuk, umowę nr RŚZiZP.UM-0022/2017 z 6 kwietnia 2017 r. wraz z aneksem nr 1 z 26 kwietnia 2017 r., ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 64482-2017 z 12 kwietnia 2017 r., korespondencję prowadzoną z Wykonawcami w okresie wyznaczonym na przygotowanie ofert jak i w trakcie realizacji zamówienia, dokumentację finansowo – księgową dotyczącą przedmiotowego zamówienia.

Szacunkowa wartość zamówienia, ustalona na podstawie kosztorysów inwestorskich, wynosiła 4.879.208,12 zł, co stanowiło 1.168.700,60 euro, w tym wartość zamówień o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy pzp została ustalona na kwotę 1.626.402,71 zł, co stanowiło równowartość 389.566,87 euro.

Zarządzeniem nr RŚZiZP.0050.1.0041.2017 z 14 lutego 2017 r. Wójt wszczął procedury o udzielanie zamówienia publicznego pn. *Przebudowa ul. Długiej, Kobierzyckiej, Lipowej w miejscowości Królikowice, Gmina Kobierzyce – etap I*.

Z informacji zawartych w siwz oraz w ogłoszeniu o zamówieniu opublikowanym w BZP pod nr 26279-2017 z 16 lutego 2017 r. wynikało, iż przedmiotem zamówienia jest kompleksowa realizacja zadania polegającego na przebudowie ulic w miejscowości Królikowice która obejmuje swoim zakresem przebudowę ulic i zjazdów na posesje, budowę chodników, ciągów pieszo - rowerowych, budowę kanalizacji deszczowej oraz wyposażenie drogi w urządzenia bezpieczeństwa

ruchu drogowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą zgodnie z dokumentacją projektowo – techniczną. Prace należało wykonać w terminie do 15 listopada 2017 r. Wskazana w ofercie cena miała mieć charakter ryczałtowy. Warunkiem koniecznym uczestniczenia w postępowaniu przetargowym było wniesienie wadium w wysokości 97.000 zł. Kryterium oceny ofert określone zostało jako cena oferty – 60%, gwarancja i rękojmia – 40% podana w miesiącach (minimalny okres gwarancji 36 miesięcy, maksymalny 48 miesięcy, przy czym oferta z terminem wykraczającym poza okres 36-48 miesięcy lub w niepełnych miesiącach miała być odrzucona jako niezgodna z siwz. Oferty należało składać w nieprzekraczalnym terminie do 3 marca 2017 r. do godziny 13⁰⁰. Wykonawca, którego oferta zostanie wybrana za najkorzystniejszą zobowiązany został do wniesienia, przed podpisaniem umowy, zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 3% wynagrodzenia ofertowego brutto.

Wpływające w okresie wyznaczonym na przygotowanie ofert zapytania do siwz skutkowały wydłużeniem przez Zamawiającego okresu do składania ofert do 17 marca 2017 r. do godziny 13⁰⁰.

W ww. okresie wpłynęło 10 ofert opiewających na kwoty od 2.747.080,98 zł do 3.660.045,02 zł. Wszyscy Wykonawcy zaoferowali 48 miesięczny okres gwarancji i rękojmi. Szczegółowe zestawienie ofert stanowi **akta kontroli część B nr III/69 strony 668-669**.

W wyniku oceny ofert komisja przetargowa za najkorzystniejszą wybrała ofertę firmy Strabag Infrastruktura Południe Sp. z o.o. z siedzibą w Wysokiej, która zobowiązała się wykonać przedmiot zamówienia za kwotę 2.747.080,98 zł brutto.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie: wypełnienia przez Zamawiającego postanowień art. 46 ust. 1 i 1a ustawy Pzp tj. w zakresie terminowego zwrotu uczestnikom postępowania wadium wniesionego w formie gwarancji, poinformowania uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty (art. 92 ustawy Pzp). Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy Pzp.

Umowa nr RŚZiZP.UM-0022/2017 zawarta została 6 kwietnia 2017 r. (**akta kontroli część B nr III/70 strony 670-683**). Z jej postanowień wynikało m.in., iż za wykonanie przedmiotu umowy, zgodnie z dokumentacją projektowo - techniczną, w terminie do 15 listopada 2017 r. Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe, wskazane w ofercie tj. w wysokości 2.747.080,98 zł brutto. Rozliczenie wynagrodzenia miało następować na podstawie faktur częściowych (do wysokości 98% umownego wynagrodzenia) oraz faktury końcowej wystawionej po dokonaniu odbioru końcowego robót. Płatność miała następować w terminie 21 dni licząc od daty przyjęcia faktury przez Zamawiającego. Na wykonane prace Wykonawca zobowiązał się udzielić 48 miesięcznej gwarancji i rękojmi licząc od dnia odbioru końcowego zadania.

Wykonawca 5 kwietnia 2017 r. tj. dzień przez podpisaniem umowy, zawarł z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie gwarancję należytego wykonania umowy i rękojmi nr 02213KPB17 odpowiednio :

- do 15 grudnia 2017 r. do kwoty 82.413,43 zł (3% wynagrodzenia),
- od 16 grudnia 2017 do 30 listopada 2021 r. do kwoty 24.723,73 zł.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowane zostało w BZP pod nr 64482-2017 z 12 kwietnia 2017 r.

W trakcie realizacji zamówienia, strony 26 kwietnia 2017 r. zawarły aneks nr 1 do umowy podstawowej (**akta kontroli część B nr III/71 strony 684-685**), na mocy której zmieniona została osoba pełniąca funkcję kierownika budowy.

W związku z wystąpieniem koniecznością wykonania robót dodatkowych nie przewidzianych w dokumentacji projektowo technicznej dla zadania podstawowego sporządzone zostały dwa protokoły konieczności tj. nr 1 z 11 sierpnia 2017 r. na kwotę 274.681,98 zł brutto oraz nr 2 z 31 sierpnia 2017 r. na kwotę 526.224,80 zł. Z uzasadnienia zawartego w ww. protokołach konieczności wynikało, iż konieczność wykonania robót dodatkowych ustalona została podczas rad

na budowie w obecności Inwestora oraz Projektanta. Wykonanie dodatkowych robót było niezbędne do właściwego wykonania robót objętych zamówieniem podstawowym. Wartość robót dodatkowych określona została na podstawie sporządzonych przez Wykonawcę kosztorysów, które następnie zostały zaakceptowane przez inspektorów nadzoru. Zgodnie z § 9 ust. 3 i 4 umowy nr RŚZiZP.UM-0022/2017 z 6 kwietnia 2017 r. wynagrodzenie za ewentualne nieprzewidziane zamówienia dodatkowe, będzie ustalone na podstawie faktycznie wykonanych robót zleconych przez Zamawiającego (aneks zawarty na podstawie protokołu konieczności) z potwierdzeniem ich wykonania przez Inspektora Nadzoru i wpisu do dziennika budowy. W przypadku wystąpienia zamówień o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp lub dodatkowych, Zamawiający udzieli zamówienia w trybie ustawowym a do ustalenia ceny umownej Wykonawca przyjmie składniki cenotwórcze oraz ceny materiałów i sprzętu nie wyższe niż wynikające ze średnich cen SECOCENBUDU obowiązujących w okresie rozliczeniowym.

Stosowny wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia na roboty dodatkowe dnia 5 października 2017 r. wpłynął do Referatu środków zewnętrznych i zamówień publicznych. Kolejnym krokiem było przesłanie do Wykonawcy zamówienia podstawowego zaproszenia do negocjacji w postępowaniu w trybie z wolnej ręki w oparciu o art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp z 12 października 2017r. wraz z załącznikami i projektem umowy. Negocjacje miały odbyć się w tym samym dniu o godzinie 14⁰⁰. Z przeprowadzonych negocjacji z Wykonawcą sporządzony został stosowny protokół.

Umowa nr RŚZiZP.UM-00114/2017 zawarta została 12 października 2017 r. (**akta kontroli część B nr III/72 strony 686-694**) Z jej postanowień wynikało, m.in., iż za wykonanie prac określonych w protokołach konieczności w terminie do 15 listopada 2017 r. Wykonawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości 800.906,78 zł brutto. Kwota wynagrodzenia wynikała z zaakceptowanych przez Zamawiającego kosztorysów ofertowych. Strony postanowiły również, iż rozliczenie za wykonane roboty w ramach przedmiotu umowy miała nastąpić 1 faktura końcową (§9 ust. 3 umowy). Płatność za wykonane prace miała nastąpić w terminie 21 dni od daty wpływu do Urzędu faktury po dokonaniu odbioru końcowego. Na wykonane prace Wykonawca udzielił 48 miesięcznej gwarancji.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowane zostało w BZP pod nr 500043867-N-2017 z 16 października 2017 r.

Zgłoszenie zakończenia prac wykonanych w ramach umowy nr RŚZiZP.UM-0022/2017 z 6 kwietnia 2017 r. - zamówienie podstawowe oraz nr RŚZiZP.UM-00114/2017 z 12 października 2017 r. - roboty dodatkowe nastąpiło pismem Wykonawcy z 15 listopada 2017 r. W związku z ww. zgłoszeniem, Wójt zarządzeniem z 20 listopada 2017 r. powołał komisję odbioru inwestycji. W tym samym dniu przesłano do Wykonawcy pismo w sprawie wyznaczenia na dzień 28 listopada 2017 r. na godz. 12⁰⁰ odbioru końcowego. Kserokopie przedmiotowych pism stanowią **akta kontroli część B nr III/73 strony 695-700**.

Z czynności odbioru końcowego sporządzono odrębne protokoły odbioru końcowego dla każdej z ww. umów (**akta kontroli część B nr III/74 strony 701-703**). Roboty odebrane zostały bez uwag.

Za wykonane w ramach ww. umów roboty budowlane wykonawca firma Strabag Infrastruktura Południe Sp. z o.o. z siedzibą w Wysokiej wystawiła 6 faktur Vat na łączną kwotę 3.547.987,76 zł tj. o nr: 2291700001 z 6 czerwca 2017 r. na kwotę 299.358,99 zł, 2291700005 z 14 lipca 2017 r. z 572.161,20 zł, 2291700008 z 18 sierpnia 2017 r. na kwotę 507.257,07 zł, 2291700009 z 12 września 2017 r. na kwotę 390.186,42 zł, 2291700011 z 18 października 2017 r. na kwotę 868.867,14 zł oraz 2291700017 z 28 listopada 2017 r. na kwotę 910.156,94 zł (.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201, bankowych potwierdzeń zapłaty, wyciągów bankowych, dokumentów stanowiących finansowe rozliczenie umowy podstawowej i umowy na roboty dodatkowe (**akta kontroli część B nr III/75 strony 704-717**) oraz faktur VAT, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dochowania przez Zamawiającego umownego terminu zapłaty za faktury wystawione przez Wykonawcę.

Stwierdzono jednak nieprawidłowości w zakresie sposobu rozliczenia przez Wykonawcę wynagrodzenia za roboty realizowane w ramach umowy nr RŚZiP.UM-0022/2017 z 6 kwietnia 2017 r. - zamówienie podstawowe oraz umowy nr RŚZiP.UM-00114/2017 z 12 października 2017 r. - zamówienie dodatkowe. Polegały one na tym, iż z opisu usługi/towaru zawartym na fakturach o nr: 2291700011 z 18 października 2017 r. na kwotę 868.867,14 zł oraz 2291700017 z 28 listopada 2017 r. na kwotę 910.156,94 zł (**akta kontroli część B nr III/76 strony 718-729**) wynikało, iż dotyczą one robót budowlanych realizowanych w ramach umowy nr RŚZiP.UM-0022/2017 z 6 kwietnia 2017 r. tj. zamówienie podstawowe, natomiast z dołączonych do faktur protokołów stanu zaawansowania wykonanych robót budowlanych wynikało, iż zafakturowana kwota wynagrodzenia dotyczyła zarówno umowy nr RŚZiP.UM-0022/2017 z 6 kwietnia 2017 r. - zamówienie podstawowe oraz umowy nr RŚZiP.UM-00114/2017 z 12 października 2017 r. - zamówienie dodatkowe.

I tak:

- z dołączonego do faktury nr 2291700011 z 18 października 2017 r. protokołu stanu zaawansowania wykonanych robót budowlanych nr 5/2017 z 16 października 2017 r. obejmującego swoim zakresem roboty budowlane realizowane w okresie od 1 do 30 września 2017 r. wynikało, iż na kwotę wynagrodzenia w wysokości 868.867,14 zł składało się odpowiednio: wynagrodzenie w wysokości 97.712,62 zł (79.441,15 zł netto) za wykonane prace budowlane w ramach umowy podstawowej oraz wynagrodzenie w wysokości 771.154,52 zł (626.954,90 zł netto) z tytułu wykonanych robót budowlanych w ramach umowy dodatkowej;
- z dołączonego do faktury nr 2291700017 z 28 listopada 2017 r. protokołu stanu zaawansowania wykonanych robót budowlanych nr 6/2017 z 28 listopada 2017 r. obejmującego swoim zakresem roboty budowlane realizowane w okresie od 1 października do 15 listopada 2017 r., na kwotę wynagrodzenia w wysokości 910.156,94 zł składało się odpowiednio: wynagrodzenie w wysokości 880.404,68 zł (715.776,16 zł netto) za wykonane prace budowlane w ramach umowy podstawowej oraz wynagrodzenie w wysokości 29.752,26 zł (24.188,83 zł netto) z tytułu wykonanych robót budowlanych w ramach umowy dodatkowej.

Pomimo rozbieżności pomiędzy opisem usługi zawartym na fakturach a informacjami wynikającymi z dołączonych do faktur protokołów zaawansowania wykonanych robót budowlanych nie zostały one zwrócone wykonawcy celem ich poprawy w sposób zgodny z postanowieniami umownymi. Ze sporządzonych na przedmiotowych fakturach adnotacji wynika, iż zostały one sprawdzone pod względem merytorycznym.

Taki stan rzeczy świadczy o niedochowaniu postanowienia §9 ust. 3 umowy nr RŚZiP.UM-00114/2017 z 12 października 2017 r., zgodnie z którym *strony postanawiają, że rozliczenie za wykonane roboty w ramach przedmiotu umowy nastąpi 1 fakturą końcową VAT* jak i naruszeniu postanowienia art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych *wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach* wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Kontrola wykazała, iż kwota 771.154,52 zł, stanowiąca 96,29% umownego wynagrodzenia brutto, objęta fakturą 2291700011 z 18 października 2017 r. została zapłacona 7 listopada 2017 r. tj. przed dokonaniem odbioru końcowego robót (odbioru końcowego dokonano 28 listopada 2017 r.). Natomiast faktura końcowa nr 2291700017 z 28 listopada 2017 r. wystawiona przez Wykonawcę po dokonaniu odbioru końcowego, obejmująca pozostałe 3,71% umownego wynagrodzenia brutto, tj. kwotę 29.752,26 zł została zapłacona 29 listopada 2017 r.

W złożonym wyjaśnieniu (**pkt 1 akt kontroli część B nr III/77 strony 730-755**) Wójt poinformował, iż sposób rozliczenia przez Wykonawcę zamówienia polegającego na wykonaniu robót podobnych (art.67 ust.1 pkt.6 pzp) wynikającego z umowy nr RŚZiP.UM-00114/2017 jest konsekwencją zapisów umowy „głównej” – zamówienie podstawowe tj. RŚZiP.UM-0022/2017 na kwotę 2.747.080,98zł z terminem realizacji- zakończenia obu umów na 15 listopada 2017r. Ujęcie rozliczenia robót wykonywanych wg umowy RŚZiP.UM-00114/2017 wynika z przyjęcia z

automatu sposobu rozliczenia przyjętego w umowie podstawowej tj. wg rozliczenia prac zgodnie z zaangażowaniem robót. Jednakże przyjęty termin zakończenia obu umów oraz krótki termin pomiędzy wystawieniem obu faktur nie miał istotnego wpływu na budżet Gminy (brak szkody) a przyczynił się do terminowej realizacji inwestycji co miało szczególne znaczenie dla gminy wobec konieczności zakończenia i rozliczenia inwestycji w celu pozyskania 1.500.000zł dotacji celowej Wojewody Dolnośląskiego (umowa nr G-15/2017). (Kopia w załączeniu). Przepis art.44 ust.3 pkt.3 ustawy o finansach publicznych nie został naruszony z uwagi na fakt, iż kwoty i terminy zaciąganych zobowiązań z obu umów zostały określone i zrealizowane zgodnie z planem. Wystawienie dwóch faktur (wcześniejsza płatność) naszym zdaniem nie obraża tego przepisu.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż Wykonawca realizował roboty dodatkowe na mocy odrębnej umowy nr nr RŚZiZP.UM-00114/2017 zawartej 12 października 2017 r. Rozliczając się z wykonanych prac Wykonawca zobowiązany był do zastosowania postanowień umowy w zakresie sposobu i terminu zafakturowania z tytułu wykonania przedmiotu umowy zasad zapisanych w umowie. Natomiast Zamawiający przyjmując przedłożone do zapłaty faktury Vat powinien sprawdzić czy zostały one wystawione zgodnie z umową, czego nie uczyniono. Jeśli chodzi natomiast o odpowiedź na postawiony przez kontrolujących zarzut niedochowania postanowień art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, to należy zauważyć, iż przepis ten reguluje zasady dokonywania wydatków ze środków publicznych a nie jak wskazano w odpowiedzi w zakresie kwot i terminów zaciąganych zobowiązań. Zasada zaciągania zobowiązań ze środków publicznych uregulowań została w art. 46 ustawy o finansach publicznych.

Ustalono również, iż pomimo zapłaty za fakturę nr 291700011 z 18 października 2017 r. na kwotę 868.867,14 zł, co nastąpiło 7 listopada 2017 r., to w księgach rachunkowych na koncie 130 *Rachunek bieżący jednostek budżetowych* operacja zapłaty ujęta została pod datą 6 listopada 2017 r. Taki stan rzeczy świadczy o niedochowaniu zasad prowadzenia zapisów na koncie 130 opisanych w obowiązujących w 2017 r. w Urzędzie zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem wójta nr RF.0050.1.0119.2014 z 30 maja 2014 r. Stosownie do opisu konta 130 na stronie Ma konta ujmuje się wypłaty środków pieniężnych a zapisy są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów pomiędzy jednostką a bankiem.

Kontrola w zakresie ujęcia na koncie 011 *Środki trwałe* wytworzonego środka trwałego w postaci przebudowanych ulic w miejscowości Królikowice wykazała, iż pomimo zakończenia i odbioru końcowego robót w dniu 28 listopada 2017 r. oraz dokonaniu finansowego rozliczenia inwestycji tj. zapłata wykonawcy nastąpiła 29 listopada 2017 r. do dnia przeprowadzenia kontroli tj. do 24 maja 2018 r., na stronie Wn konta 011 nie dokonano zwiększenia wartości środka trwałego. Zgodnie z opisem konta 011 zawartym w przyjętych zarządzeniem Wójta nr RF.0050.1.0119.2014 z 30 maja 2014 r. zasadach (polityce) rachunkowości *na koncie 011 księguje się stan oraz zwiększenia i zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki (...). Na stronie Wn konta księguje się wszystkie zwiększenia z tytułu przychodów i podwyższenia wartości początkowej środków trwałych.*

Ponadto zgodnie z pkt 2.1.1 Zasad (Polityki) rachunkowości *Pracownik merytoryczny odpowiedzialny za realizację inwestycji odpowiada za jej terminowe rozliczenie, sporządzenie i złożenie w referacie księgowości dokumentu OT w terminie 60 dni od daty zapłaconej końcowej faktury.* Zaś w Instrukcji kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Kobierzyce stanowiącej załącznik do zarządzenia Wójta nr 0152-28/05 z 30 grudnia 2005 r. w sprawie wprowadzenia w życie przedmiotowej instrukcji zapisano, że podstawę sporządzenia dowodu OT stanowią w przypadku przyjęcia środka trwałego z inwestycji – *protokół odbioru obiektu sporządzony komisyjnie z udziałem przedstawicieli Referatu nadzorującego merytorycznie wykonanie zadania i wykonawcy. Dowód OT wystawiany jest w dniu faktycznego przyjęcia środka trwałego do użytkowania przez pracownika odpowiedzialnego merytorycznie za gospodarkę środkami trwałymi, również jeżeli środek trwały pochodzi z zakupów inwestycyjnych*

(...).

W złożonym na tą okoliczność wyjaśnieniu (**pkt 2 akt kontroli część B nr III/77 strony 730-755**) Wójt poinformował, iż *brak księgowania na koncie 011 spowodowany jest faktem iż nie wystawiono dokumentu OT stanowiącego podstawę księgowania z uwagi na trwającą budowę etapu II inwestycji, wobec powyższego wydatki poniesione na etap I wykazane są jako inwestycje w toku. Wartość aktywów w bilansie zawiera wydatkowaną kwotę w innej pozycji.*

Jako osobę odpowiedzialną merytorycznie za inwestycję wskazano kierownika referatu DTiMK Pana (P. L.).

W trakcie kontroli wydział merytoryczny odpowiedzialny za realizację przedmiotowej inwestycji wystawił dwa dokumenty księgowe OT – *Przyjęcie środka trwałego* o nr 02/06/2018 z 6 czerwca 2018 r. na kwotę 1.677.502,91 zł oraz nr 01/06/2018 z 6 czerwca 2018 r. na kwotę 2.312.445,65 zł, na podstawie których na koncie 011 *Środki trwałe* pod datą 6 czerwca 2018 r. zwiększono wartość środka trwałego o kwotę 3.989.948,56 zł. Wartość przyjętego środka trwałego była sumą wartości ujętych na prowadzonym dla przedmiotowej inwestycji koncie 080 *Środki trwałe w budowie (Inwestycje)* i dotyczyła poniesionych przez Gminę wydatków w zakresie prac budowlanych, wykonania dokumentacji projektowej, nadzoru inwestorskiego i innych wydatków jakie zostały poniesione w ramach realizacji przedmiotowej inwestycji. Kserokopie dokumentów OT wraz z wydrukiem do konta 011 *Środki trwałe* stanowią **akta kontroli część B nr III/78 strony 756-762.**

2.6 Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu

Kontrolującym przedłożono umowy pożyczek:

- nr 06/OZ/WR/2009 z 28 kwietnia 2009 r. zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „Rekultywacja składowiska odpadów w Cieszycach”, oraz aneksy: nr 1/2009 z 5 maja 2009 r., nr 2/2010 z 3 lutego 2010 r., nr 3/2010 z 16 kwietnia 2010 r., nr 4/2011 z 8 czerwca 2011 r., nr 5/2014 z 5 maja 2014 r. i nr 6/2015 z 5 lutego 2015 r. Kwota pożyczki 480.669,65 zł. Strony ustaliły okres spłat rat pożyczki od 16 kwietnia 2011 r. do 16 marca 2020 r. Ewidencjonowana na koncie 260-01-003. Według stanu na 31 grudnia 2015 r. kwota 226.950 zł, według stanu na 31 grudnia 2016 r. kwota 173.550 zł, według stanu na 31 grudnia 2017 r. kwota 120.150 zł oraz według stanu na 31 marca 2018 r. kwota 106.800 zł;
- nr 27/OW/WR/2009 z 20 listopada 2009 r. zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „Dokumentacja projektowa na wykonanie I, II, III i IV etapu uporządkowania gospodarki ściekowej środkowej części Gminy Kobierzyce”, oraz aneksy: nr 1/2010 z 31 grudnia 2010 r., nr 2/2011 z 8 czerwca 2011 r., nr 3/2011 z 20 września 2011 r., nr 4/2011 z 12 października 2011 r., nr 5/2011 z 12 grudnia 2011 r., nr 6/2012 z 16 maja 2012 r., nr 7/2012 z 20 lipca 2012 r., nr 8/2012 z 17 września 2012 r., nr 9/2014 z 5 maja 2014 r., nr 10/2015 z 5 lutego 2015 r. Kwota pożyczki 808.282 zł. Strony ustaliły okres spłat rat pożyczki od 16 lipca 2013 r. do 16 grudnia 2019 r.. Ewidencjonowana na koncie 260-01-004. Według stanu na 31 grudnia 2015 r. kwota 496.282 zł, według stanu na 31 grudnia 2016 r. kwota 371.482 zł, według stanu na 31 grudnia 2017 r. kwota 246.682 zł oraz według stanu na 31 marca 2018 r. kwota 215.482 zł;
- nr 307/P/OW/WR/2010 z 23 grudnia 2010 r. zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków dla południowej części gminy Kobierzyce – etap I”, oraz aneksy: nr 1/2011 z 28 marca 2011 r., nr 2/2011 z 8 czerwca 2011 r., nr 3/2011 z 20 czerwca 2012 r., nr 4/2012 z 20 grudnia 2012 r., nr 5/2013 z 14 marca 2013 r., nr 6/2013 z 4 grudnia 2013 r., nr 7/2014 z 3 lutego 2014 r., nr 8/2014 z 19 lutego 2014 r., nr 9/2014 z 5 maja 2014 r., nr 10/2015 z 5 lutego 2015 r., nr 11/2015 z 13 maja 2015 r., nr 12/2015 z 3 grudnia 2015 r. Kwota pożyczki 7.185.782 zł. Strony ustaliły okres spłat rat pożyczki

od 10 marca 2016 r. do 16 czerwca 2025 r. Ewidencjonowana na koncie 260-01-005. Według stanu na 31 grudnia 2015 r. kwota 7.185.782 zł, według stanu na 31 grudnia 2016 r. kwota 6.412.654 zł, według stanu na 31 grudnia 2017 r. kwota 5.639.526 zł oraz według stanu na 31 marca 2018 r. kwota 5.446.244 zł;

- nr 197/P/OW/WR/2015 z 28 września 2015 r. zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej środkowej części Gminy Kobierzyce – Etap III miejscowość Królikowice”. Kwota pożyczki 3.015.015 zł. Strony ustaliły okres spłat rat pożyczki od 16 listopada 2016 r. do 16 grudnia 2025 r. Ewidencjonowana na koncie 260-01-006. Według stanu na 31 grudnia 2015 r. kwota 3.015.015 zł, według stanu na 31 grudnia 2016 r. kwota 2.933.529 zł, według stanu na 31 grudnia 2017 r. kwota 2.607.585 zł oraz według stanu na 31 marca 2018 r. kwota 2.526.099 zł;

- nr 091/P/OW/WR/2017 z 20 lipca 2017 r. zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kobierzycach”. Kwota pożyczki 4.768.000 zł – wpływ 1 raty 726.974,21 zł w dniu 20 grudnia 2017 r. Strony ustaliły okres spłat rat pożyczki od 16 marca 2020 r. do 16 marca 2030 r. Ewidencjonowana na koncie 260-01-007. Według stanu na 31 grudnia 2017 r. kwota 726.974,21 zł oraz według stanu na 31 marca 2018 r. kwota 726.974,21 zł.

Kontrolą objęto terminowość regulowania zobowiązań w 2015, 2016, 2017 r. i I kw 2018 r. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

W zakresie pożyczek udzielonych, kontrolującym przedłożono następujące umowy:

- nr REKiS.U.PDOP-0001/2014 z 19 sierpnia 2014 r. zawartą ze Stowarzyszeniem Klub Sportowy Matchpoint w sprawie udzielenia pożyczki odpowiadającej kwocie dofinansowania przyznanej przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego na podstawie umowy o udzielenie pomocy nr 01639-6930-UM0142341/13 z 12 czerwca 2014 r. na realizację operacji (projektu) pn: „Wakacje z Matchpoint – zajęcia sportowe, warsztaty dla dzieci i młodzieży z terenu LGD Lider A4”. Pożyczka udzielona do dnia 1 marca 2015 r. w kwocie 37.500 (odsetki w kwocie 1.312,5 zł). Ustalono, że zwrot pożyczki nastąpił 3 kwietnia 2015 r. w związku z czym w dniu 7 kwietnia 2015 r. Stowarzyszenie wpłaciło 289,23 zł odsetek za zwłokę;

- nr RŚZiZP.UM-0129/2014 z 2 października 2014 r. zawartą ze Stowarzyszeniem „Nasz Tyniec Mały” w sprawie udzielenia pożyczki odpowiadającej kwocie dofinansowania przyznanej przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego na podstawie umowy o udzielenie pomocy nr 01440-6930-UM0142336/13 z 25 lutego 2014 r. na realizację operacji (projektu) pn: „Dżemowisko w Tyńcu Małym - zakup instrumentów muzycznych, prowadzenie warsztatów muzycznych dla mieszkańców terenu LSR, występy, koncerty i wydarzenia muzyczne adresowane do mieszkańców LSR”. Pożyczka udzielona do dnia 30 listopada 2015 r. w kwocie 29.000 (odsetki w kwocie 1.015 zł). Ustalono, że zwrot pożyczki wraz z odsetkami nastąpił 14 października 2015 r.;

- nr RŚZiZP.UM-0147/2014 z 18 grudnia 2014 r. zawartą ze Stowarzyszeniem „Nasz Tyniec Mały” w sprawie udzielenia pożyczki odpowiadającej kwocie dofinansowania przyznanej przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego na podstawie umowy o udzielenie pomocy nr 01821-6930-UM0143247/14 z dnia 10 września 2014 r. na realizację operacji (projektu) pn: „Lokalne Centrum Integracji Mieszkańców terenu LSR – Budowa Płyty widowiskowo-tanecznej na terenie publicznym przy ul. Sportowej w Tyńcu Małym, gmina Kobierzyce”. Pożyczka udzielona do dnia 30 listopada 2015 r. w kwocie 20.000 zł (odsetki w kwocie 700 zł). Ustalono, że zwrot pożyczki wraz z odsetkami nastąpił 14 października 2015 r.

W zakresie zobowiązań wobec przedsiębiorstw niefinansowych oraz wobec gospodarstw domowych kontrolującym przedłożono:

1) porozumienie, dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania za drogi, które w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszły na rzecz Gminy Kobierzyce, zawarte 8 lipca 2014 r. w

Kobierzycach z „C.L.A. - Invest” Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Przedmiotem porozumienia było ustalenie odszkodowania za przejście z mocy prawa na własność Gminy Kobierzyce nieruchomości /dróg/, w granicach działek nr 282/50, nr 282/56 i nr 282/57, które powstały w wyniku podziału działki nr 282/4 położonej w obrębie Bielany Wrocławskie, które na podstawie art. 98 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przeszły z mocy prawa na rzecz Gminy Kobierzyce. W związku z czym „C.L.A. - Invest” Sp z o.o. za działki nr 282/50 o pow. 3.775 m², nr 282/56 o pow. 9.306 m² i nr 282/57 o pow. 50 m² o łącznej pow. 13.131 m² położone w obrębie Bielany Wrocławskie, które stały się własnością Gminy Kobierzyce – przysługiwało odszkodowanie. Wysokość należnego odszkodowania została ustalona na kwotę 1.116.792 zł brutto. Zobowiązanie miało zostać zapłacone Spółce w sposób następujący:

- I rata w wysokości – 400.000 zł w terminie do 14 dni od podpisania porozumienia,
- II rata w wysokości – 400.000 zł w terminie do 31 marca 2015 r.
- III rata w wysokości – 316.792 w terminie do dnia 31 marca 2016 r.

W dniu 11 grudnia 2014 r. podpisano aneks nr 1/2014 do porozumienia z 8 lipca 2014 r., którego przedmiotem była zmiana terminu płatności II raty tak, że: kwota w wysokości 200.000 zł miała zostać zapłacona w terminie do 31 grudnia 2014 r. oraz kwota 200.000 zł w terminie do 31 marca 2015 r. Płatności dokonano: 21 lipca 2014 r. w kwocie 400.000 zł, 19 grudnia 2014 r. w kwocie 200.000 zł, 30 marca 2015 r. w kwocie 200.000 zł, 29 marca 2016 r. w kwocie 316.792 zł. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. zobowiązanie w ewidencji księgowej stanowiło 0 zł. Ewidencję operacji w 2014 r. prowadzono na koncie 201-03-01290. Ewidencję operacji w 2015 r. prowadzono na koncie 201-03-01290 i na koncie 201-11-01290. Według stanu na 31 marca i 30 czerwca 2015 r. zobowiązanie w ewidencji księgowej stanowiło 0 zł. Zobowiązanie według stanu na 31 grudnia 2015 r. saldo konta 201-11-01290 stanowiło kwotę 316.792 zł.

2) porozumienie dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania za drogi, które w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszły na rzecz Gminy Kobierzyce spisane 10 grudnia 2015 r. w Kobierzycach z panem M.T. Przedmiotem porozumienia było ustalenie odszkodowania za przejście z mocy prawa na własność Gminy Kobierzyce nieruchomości /dróg/, w granicach działek nr 25/1 o pow. 2319 m² i nr 25/3 o pow. 592 m² o łącznej pow. 2911 m² położonych w obrębie Bielany Wrocławskie, które powstały w wyniku podziału działki nr 25. W związku z czym panu M.T. za działki nr 25/1 i nr 25/3 o łącznej pow. 2911 m² położone w obrębie Bielany Wrocławskie, które stały się własnością Gminy Kobierzyce – przysługiwało odszkodowanie. Wysokość należnego odszkodowania została ustalona na kwotę 214.919 zł. Zobowiązanie miało zostać zapłacone w sposób następujący:

- w terminie do 31 grudnia 2015 r. - kwota 105.000 zł,
- w terminie do dnia 31 marca 2016 r. - kwota 50.000 zł,
- w terminie do 31 marca 2017 r. - kwota 59.919 zł.

Płatności dokonano: w dniu 28 grudnia 2015 r. w kwocie 105.000 zł, w dniu 29 marca 2016 r. w kwocie 50.000 zł, w dniu 29 marca 2017 r. w kwocie 59.919 zł.

Ewidencję operacji w 2015 r. prowadzono na koncie 201-03-02040 i na 201-11-02040. Ewidencję operacji w 2016 r. prowadzono na koncie 201-11-02040. Zobowiązanie według stanu na 31 grudnia 2015 r. saldo Ma konta 201-11-02040 stanowiło kwotę 109.919 zł, według stanu na 31 marca, n 30 czerwca, na 30 września i na 31 grudnia 2016 r. saldo Ma konta 201-11-02040 stanowiło kwotę 59.919 zł.

3) porozumienie dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania za drogi, które w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszły na rzecz Gminy Kobierzyce, zawarte 11 sierpnia 2016 r. w Kobierzycach z panem P.Cz. Przedmiotem porozumienia było ustalenie odszkodowania za przejście z mocy prawa na własność Gminy Kobierzyce nieruchomości /dróg/, w granicach działek nr 147/14 o pow. 371 m² i nr 147/15 o pow. 1466 m² o łącznej pow. 1837 m² położonych w obrębie Ślęza, które powstały w wyniku podziału działki nr 147/10. W związku z czym panu P.Cz. za działki nr 147/14 i nr 147/15 o łącznej pow. 1837 m² położone w obrębie Ślęza, które stały się

własnością Gminy Kobierzyce – przysługiwało odszkodowanie. Wysokość należnego odszkodowania została ustalona na kwotę 129.086 zł. Zobowiązanie zostało pomniejszone o opłaty wynikające z decyzji nr 15/2016 z 26 lipca 2016 r. ustalającej opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek podziału nieruchomości w granicach działki nr 200/3 – w wysokości 1.577 zł oraz decyzji nr 17/2016 z 26 lipca 2016 r. ustalającej opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek podziału nieruchomości w granicach działki nr 147/13 – w wysokości 1.835 zł. Różnica ustalona $129.086 - 3.412 (1.577 + 1.835) = 125.674$ zł. Zobowiązanie miało zostać zapłacone panu P.Cz. w sposób następujący:

- I rata w wysokości – 65.674 zł w terminie do 14 dni od podpisania porozumienia,
- II rata w wysokości – 60.000 zł w terminie do 31 marca 2017 r.

Płatności dokonano: 22 sierpnia 2016 r. w kwocie 65.674 zł, 29 marca 2017 r. w kwocie 60.000 zł. Ewidencję operacji w 2016 r. prowadzono na koncie 201-03-02356 i na 201-11-02356. Zobowiązanie według stanu na 30 września i na 31 grudnia 2016 r. saldo Ma konta 201-11-02356 stanowiło kwotę 60.000 zł.

4) protokół rokowań nr RINiŚ.6822-0014/2016 w sprawie zakupu nieruchomości działki nr 286/205, AM-1, o pow. 892 m², sporządzony 11 sierpnia 2016 r. z udziałem Healthy Food Production S.A., akt notarialny Rep. A nr 2587/2016 z 7 września 2016 r. umowę sprzedaży niezabudowanej nieruchomości drogowej. Strony ustaliły, że łączna cena nabycia nieruchomości gruntowej wyniesie 98.983 zł brutto. Zobowiązanie miało zostać zapłacone w sposób następujący:

- I rata w wysokości 50.000 zł w terminie 14 dni roboczych od daty wystawienia faktury VAT,
- II rata w wysokości 48.983 zł najpóźniej do 31 marca 2017 r.

Płatności dokonano: 26 września 2016 r. w kwocie 50.000 zł (faktura nr 01/09/ŚT/2016 z 13 września 2016 r. na kwotę 98.983 zł wpłynęła do Urzędu Gminy 19 września 2016 r.), 28 marca 2017 r. w kwocie 48.983 zł.

Ewidencję operacji w 2016 r. prowadzono na koncie 201-03-00895 i na 201-11-00895. Zobowiązanie według stanu na 30 września i na 31 grudnia 2016 r. saldo Ma konta 201-11-00895 stanowiło kwotę 48.983 zł.

5) porozumienie dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania za drogę, która w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszła na rzecz Gminy Kobierzyce zawarte 28 sierpnia 2015 r. w Kobierzycach z panem R.S. i panią M.W. Przedmiotem porozumienia było ustalenie odszkodowania za przejście z mocy prawa na własność Gminy Kobierzyce nieruchomości /drogi/, w granicach działki nr 44/2 o pow. 1476 m² położonej w obrębie Pustków Wilczkowski, która powstała w wyniku podziału działki nr 44. W związku z czym panu R. S. i pani M. W. za działkę nr 44/2 pow. 1476 m² położoną w obrębie Pustków Wilczkowski, która stała się własnością Gminy Kobierzyce – przysługiwało odszkodowanie. Wysokość należnego odszkodowania została ustalona na kwotę 61.992 zł (dla pana R.S. - 42.619,50 zł i dla pani M.W. - 19.372,50 zł). Należne odszkodowanie dla pana R.S. w kwocie 42.619,50 zł zostało pomniejszone o opłatę wynikającą z decyzji nr 19/2015 z 31 lipca 2015 r. ustalającej opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek podziału nieruchomości w granicach działki nr 311 w kwocie 11.582 zł i ustalona na kwotę 31.037,50 zł. Zapłatę zobowiązania ustalono w sposób następujący:

- I rata w wysokości 16.037,50 zł płatna w terminie 14 dni od dnia podpisania porozumienia,
- II rata 15.000 zł płatna do 31 marca 2016 r.

Ewidencję operacji w 2015 r. prowadzono na koncie 201-03-01849 i na 201-11-01849. Zobowiązanie według stanu na 30 września i na 31 grudnia 2015 r. saldo Ma konta 201-11-01849 stanowiło kwotę 15.000 zł.

Należne odszkodowanie dla pani M.W. w kwocie 19.372,50 zł zobowiązano się zapłacić:

- I rata w wysokości 9.372,50 zł płatne czekiem w ciągu 14 dni od podpisania porozumienia,
- II rata w wysokości 10.000 zł płatne czekiem w terminie do 31 marca 2016 r.

Ewidencję operacji w 2015 r. prowadzono na koncie 201-03-01850 i na 201-11-01850. Zobowiązanie według stanu na 30 września i na 31 grudnia 2015 r. saldo Ma konta 201-11-01850

stanowiło kwotę 10.000 zł. Płatności dokonano: I raty dla pana R.S. w dniu 10 września 2016 r. w kwocie 16.037,50 zł, I raty dla pani M.W. w dniu 10 września 2015 r. w kwocie 9.372,50 zł, II raty dla pana R.S. w dniu 29 marca 2016 r. w kwocie 15.000 zł, II raty dla pani M.W. w dniu 24 marca 2016 r. w kwocie 10.000 zł.

6) porozumienie dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania za drogę, która w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszła na rzecz Gminy Kobierzyce zawarte 7 kwietnia 2016 r. w Kobierzycach z panem M.K. i panem P.K. Przedmiotem porozumienia było ustalenie odszkodowania za przejście z mocy prawa na własność Gminy Kobierzyce nieruchomości /dróg/, w granicach działek nr 11/84 i nr 11/87 o łącznej pow. 2736 m² położonej w obrębie Kobierzyce, które powstały w wyniku podziału działki nr 11/4. W związku z czym panu M.K. i panu P.K. za działki nr 11/84 i nr 11/87 o łącznej pow. 2736 m² położone w obrębie Kobierzyce, które stały się własnością Gminy Kobierzyce – przysługiwało odszkodowanie. Wysokość należnego odszkodowania została ustalona na kwotę 135.924 zł (dla pana M.K. - 67.962 zł i dla pani P.K. - 67.962 zł). Odszkodowanie dla pana M.K. w kwocie 67.962 zł zostało pomniejszone o opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek podziału nieruchomości w granicach działki nr 11/4 - w kwocie 3.724,55 zł (½ kwoty wynikającej z decyzji nr 5/2016 z 16 marca 2016 r. opłata adiacencka ustalona w kwocie 7.449,19 zł dla panów M.K i P.K.). Wobec czego zobowiązanie wobec pana M.K ustalono na kwotę 64.237,45 zł a jego zapłatę ustalono w sposób następujący:

- I rata w wysokości 34.237,45 zł płatna w terminie 14 dni od dnia podpisania porozumienia,
- II rata 30.000 zł płatna do 31 marca 2017 r.

Ewidencję operacji w 2016 r. prowadzono na koncie 201-03-02168 i na 201-11-02168. Zobowiązanie według stanu na 30 czerwca, na 30 września i na 31 grudnia 2016 r. saldo Ma konta 201-11-02168 stanowiło kwotę 30.000 zł.

Zobowiązanie wobec pana P.K. w kwocie 67.962 zł zostało pomniejszone o opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek podziału nieruchomości w granicach działki nr 11/4 - w kwocie 3.724,55 zł (j.w.) i ustalone na kwotę 64.237,45 zł a jego zapłatę ustalono w sposób następujący:

- I rata w wysokości 34.237,45 zł płatna czekiem w terminie 14 dni od dnia podpisania porozumienia,
- II rata 30.000 zł płatna czekiem do 31 marca 2017 r.

Ewidencję operacji w 2016 r. prowadzono na koncie 201-03-02169 i na 201-11-02169. Zobowiązanie według stanu na 30 czerwca, na 30 września i na 31 grudnia 2016 r. saldo Ma konta 201-11-02169 stanowiło kwotę 30.000 zł. Płatności dokonano: I raty dla pana M.K. w dniu 27 kwietnia 2016 r. w kwocie 34.237,45 zł, I raty dla pana P.K. w dniu 5 maja 2016 r., II raty dla pana M.K w dniu 23 lutego 2017 r. w kwocie 30.000 zł, II raty dla pana P.K. w dniu 24 lutego 2017 r. w kwocie 30.000 zł

7) protokół rokowań nr RINiŚ.6822-0013/2016 sporządzony w dniu 18 lipca 2016 r. przy udziale małżeństwa L w sprawie sprzedaży nieruchomości, akt notarialny Rep. A nr 1880/2016 z 18 sierpnia 2016 r. umowa sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr 57/7 o pow. 0,1822 ha, obręb Pełczyce. Cena została ustalona na kwotę 183.130 zł. Płatna w następujący sposób, taki że:

- kwotę 91.565 zł zapłaci małżonkom L w terminie do 6 września 2016 r.,
- kwotę 91.565 zł w terminie do 30 marca 2017 r.

Jak wynika, z § 6 umowy sprzedaży (akt notarialny Rep. A nr 1880/2016) wydanie przedmiotu tej umowy Gminie Kobierzyce nastąpiło w dniu 18 sierpnia 2016 r. przed podpisaniem aktu notarialnego. Płatności dokonano: w dniu 29 sierpnia 2016 r. w kwocie 91.565 zł oraz 15 marca 2017 r. w kwocie 91.565 zł.

Ewidencję operacji w 2016 r. prowadzono na koncie 201-03-02335 i na 201-11-02335. Zobowiązanie według stanu na 30 września i na 31 grudnia 2016 r. saldo Ma konta 201-11-02335

stanowiło kwotę 91.565 zł. Kserokopie porozumień, protokołów rokowań, aktów notarialnych, bankowe potwierdzenia przelewów oraz ewidencja księgowa konta 201 stanowią **akta kontroli część B nr III/79 strony 763-823.**

Stwierdzono, że:

1. W ewidencji księgowej w 2014 r. nie ujęto zobowiązania wynikającego z porozumienia, dotyczącego ustalenia wysokości odszkodowania za drogi, które w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszły na rzecz Gminy Kobierzyce, zawartego 8 lipca 2014 r. w Kobierzycach z „C.L.A. - Invest” Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, które zgodnie z zawartym porozumieniem oraz uwzględnieniem wypłat dokonanych przez Gminę na rzecz „C.L.A. - Invest” Sp. z o.o. według stanu na 31 grudnia 2014 r. stanowiło kwotę 516.792 zł. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości *do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.* Ponadto art. 24 ust. 1 i 2 powołanej ustawy stanowi, że *księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco; księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.* Nie ujęcie zobowiązania w ewidencji księgowej spowodowało niewykazanie zobowiązań w jednost. Rb - Z kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz w jednost. sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 r. w kolumnie zobowiązania. Ze złożonego przez Wójta wyjaśnienia wynika, że *płatności przypadające na rok 2014 zostały uregulowane a transakcje ujęte w księgach na podstawie oddzielnych wewnętrznych pism pracownika merytorycznego ds. nieruchomości w związku z trwającymi czynnościami wpisywania w/w działek do ksiąg wieczystych.* Porozumienie zostało dostarczone do księgowania w 2015 roku. Analiza przyjętego zwyczajowo obiegu dokumentów księgowych związanych z wypłatą odszkodowań, przyjęcia na stan gruntów w wyniku podziału nieruchomości i sposobu ujęcia w księgach gminy nastąpiła w II połowie roku 2015 wobec konieczności wypełnienia tabeli Ministerstwa Finansów i RIO badającej zadłużenie JST, wymagającej określenia wielkości zadłużenia z enumeratywnym podziałem tytułu zadłużenia. Wobec opisanych wyżej ustaleń, podjęto działania zmierzające do prawidłowego ujmowania i prezentowania w sprawozdawczości wszystkich zadłużeń. Wyjaśnienie wraz z kserokopią pisma stanowią **akta kontroli część B nr III/80 strony 824-830.**

Odnosząc się do powyższego należy zauważyć, że z pisma pracownika merytorycznego ds. nieruchomości, o którym mowa w powyższej odpowiedzi, wynikało, że dołączono do niego przedmiotowe porozumienie z 8 lipca 2014 r. zawarte z „C.L.A. - Invest” Sp. z o.o. zatem referat finansowy posiadał szczegółowe informacje o zobowiązaniach wynikających z ww. porozumienia. Należy zauważyć również, iż zgodnie z postanowieniem §2 ust. 25 instrukcji kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Kobierzyce wprowadzonej zarządzeniem RF nr 0151/282/08 Wójta z 31 grudnia 2008 r. *dokonanie wydatku (zapłata zobowiązań częściowych i końcowych) nie może nastąpić bez uprzedniego stwierdzenia wykonania (odbioru usług, towarów) zadania. Kierownik komórki merytorycznej lub wyznaczony pracownik merytoryczny obowiązany jest w sposób szczegółowy opisać stan wykonania (częściowa płatność) bądź stwierdzić wykonanie zadania. Odpowiedzialny pracownik komórki merytorycznej odpowiada pod względem merytorycznym za kompletność dokumentów przekazywanych do referatu finansowego uzasadniając zapłatę zobowiązania.*

2. Zobowiązanie wynikające z porozumienia zawartego 8 lipca 2014 r. w Kobierzycach z „C.L.A. - Invest” Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania za drogi, które w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszły na rzecz Gminy Kobierzyce ujęto w ewidencji księgowej (konto 201-11-01290) dopiero 19 sierpnia 2015 r. pomimo, że zobowiązanie wynikające z porozumienia według stanu na: 31 marca 2015 r. stanowiło kwotę 316.792 zł, 30 czerwca 2015 r. stanowiło kwotę 316.792 zł. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości *do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci*

zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości stanowi, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco; księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Nie ujęcie zobowiązania w ewidencji księgowej spowodowało niewykazanie zobowiązań w jednost. Rb Z kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na: koniec I i II kw. 2015 r. oraz jednost. sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 marca 2015 r. i za okres od początku roku 30 czerwca 2015 r. Wyjaśnienie w sprawie stanowi **akta kontroli część B nr III/81 strony 831-835**. Z wyjaśnienia wynika, że odpowiedź jest tożsama z powyżej cytowaną w pkt 1.

3. Zobowiązań wynikających z ewidencji księgowej kont:

a) 201-11-01290 w kwocie 316.792 zł,

b) 201-11-01850 w kwocie 10.000 zł,

c) 201-11-01849 w kwocie 15.000 zł łącznie w kwocie 341.792 zł nie wykazano w części A jednost. sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec III kwartału 2015 r. Zgodnie z §1 ust 1 oraz § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych w części A sprawozdania Rb-Z należy wykazać wartość nominalną zobowiązań jednostki na koniec danego okresu sprawozdawczego według tytułów dłużnych (układ przedmiotowy) oraz wobec grup wierzycieli (układ podmiotowy), z zastrzeżeniem ust. 2. oraz w układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 72 ust. 2 ustawy, wynikające z tytułów dłużnych: kredyty i pożyczki - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Do pożyczek należy również zaliczać zobowiązania z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, w przypadku gdy umowa ta ma wpływ na poziom długu publicznego. W tej kategorii mieszczą się również papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona (tzn. nie istnieje dla nich płynny rynek wtórny), z wyłączeniem akcji oraz innych papierów udziałowych. Do kredytów i pożyczek nie zalicza się zobowiązań krótkoterminowych wynikających z umów nienazwanych, powstających w wyniku bezpośredniego udzielenia przez dostawców lub producentów odroczenia terminu zapłaty za transakcje dotyczące usług, wyrobów i robót (tzw. kredyt handlowy). Ponadto §4 ust. 1 pkt. 1 cyt. rozporządzenia stanowi, że sprawozdanie jednostkowe - sporządzane przez kierownika jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. Wyjaśnienie w sprawie stanowi **akta kontroli część B nr III/81 strony 831-835**. Z wyjaśnienia wynika, że odpowiedź jest tożsama z powyżej cytowaną w pkt. 1.

4. Zobowiązań wynikających z ewidencji księgowej kont 201-11-01290, 201-11-01849, 201-11-01850 łącznie w kwocie 341.792 zł, nie wykazano w kolumnie zobowiązania w rozdziale 70005 § 6050 w jednost. sprawozdaniu Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 30 września 2015 r. Zgodnie z §9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej (obowiązującego do 2018 r.) w kolumnie „Zobowiązania ogółem” sprawozdania Rb-28S wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Ponadto §9 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowi, że kierownicy jednostek (...) są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz z §9 ust. 2 rozporządzenia wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi

wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyjaśnienie w sprawie stanowi **akta kontroli część B nr III/81 strony 831-835**. Z wyjaśnienia wynika, że odpowiedź jest tożsama z poniżej cytowaną w pkt 6.

5. Zobowiązań wynikających z ewidencji księgowej konta 201-11 nie wykazano w kolumnie zobowiązania w rozdziale 70005 § 6050 w jednost. sprawozdaniach Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych (zobowiązania wykazywano w Rb-Z za poszczególne okresy jako zobowiązania wobec przedsiębiorstw niefinansowych oraz gospodarstw domowych),

- za okres od początku roku do 31 marca 2016 r. w kwocie 59.919 zł

- za okres od początku roku do 30 czerwca 2016 r. w kwocie 119.919 zł

- za okres od początku roku do 30 września 2016 r. w kwocie 320.467 zł.

Zgodnie z §9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej (obowiązującego do 2018 r.) w kolumnie „Zobowiązania ogółem” sprawozdania Rb-28S wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Ponadto §9 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowi, że kierownicy jednostek (...) są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz z §9 ust. 2 rozporządzenia wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyjaśnienie w sprawie stanowi **akta kontroli część B nr III/81 strony 831-835**. Z wyjaśnienia wynika, że odpowiedź jest tożsama z poniżej cytowaną w pkt 6.

6. Zobowiązania w kwocie 451.711 zł według stanu na 31 grudnia 2015 r. nie wykazano w kolumnie zobowiązania w rozdziale 70005 § 6050 w jednost. sprawozdaniu Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 r. (zobowiązania wykazano w Rb-Z według stanu na koniec IV kw. 2015 r. jako zobowiązania wobec przedsiębiorstw niefinansowych oraz gospodarstw domowych). Zgodnie z §9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej (obowiązującego do 2018 r.) w kolumnie „Zobowiązania ogółem” sprawozdania Rb-28S wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Ponadto §9 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowi, że kierownicy jednostek (...) są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz z §9 ust. 2 rozporządzenia wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ze złożonego przez Wójta wyjaśnienia wynika, że w odniesieniu do sprawozdania Rb-Z przepisy § 2 ust.1 pkt.2 załącznika nr 9 do rozporządzenia ministra finansów z 16 stycznia 2014r dotyczącego sprawozdań z operacji finansowych określają, że do kategorii zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zalicza się zobowiązania wynikające z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach, o terminie zapłaty dłuższym niż rok, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Natomiast sprawozdanie Rb-28S (tak jak Rb-27) jest sprawozdaniem rocznym w który uwidocznione są zobowiązania krótkoterminowe (krótsze niż 1 rok). W przypadku opisywanej transakcji zobowiązanie należało uznać za długoterminowe wobec czego wykazanie go w sprawozdaniu Rb-Z jest w naszej ocenie prawidłowe. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/80 strony 824-830**.

7. Zobowiązania w kwocie 320.467 zł według stanu na 31 grudnia 2016 r. nie wykazano w kolumnie zobowiązania w rozdziale 70005 § 6050 w jednost. sprawozdaniu Rb – 28S S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. (zobowiązania wykazano w Rb-Z według stanu na koniec IV kw. 2016 r. jako zobowiązania wobec przedsiębiorstw niefinansowych oraz gospodarstw domowych). Zgodnie z §9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej (obowiązującego do 2018 r.) w kolumnie „Zobowiązania ogółem” sprawozdania Rb-28S wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Ponadto §9 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowi, że kierownicy jednostek (...) są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-

rachunkowym oraz z §9 ust. 2 rozporządzenia wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyjaśnienie Wójta jak wyżej w pkt 6 stanowi **akta kontroli część B nr III/81 strony 831-835.**

8. Zobowiązania z tytułu porozumień dotyczących odszkodowań za drogi, które w wyniku podziału nieruchomości z mocy prawa przeszły na rzecz Gminy Kobierzyce oraz umów w sprawie zakupu nieruchomości w 2014, 2015, 2016 i 2017 r. ewidencjonowano na koncie 201 – *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* gdzie opis funkcjonowania konta w polityce rachunkowości stanowi, że konto służy do wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług tymczasem pozostałe rozrachunki ewidencjonuje się zgodnie z opisem na koncie 240 *Pozostałe rozrachunki*. Wyjaśnienie w sprawie złożył Wójt. Z wyjaśnienia wynika, że księgowanie na koncie 201 nie na koncie 240- wypłaty odszkodowań za drogi, z punktu widzenia prowadzonej analizy umożliwiającej analizę wypłaconych odszkodowań (w roku 2016 i 2017 zobowiązania jednoroczne) pozostają bez wpływu na sporządzane sprawozdania. Wyjaśnienie stanowi **akta kontroli część B nr III/81 strony 831-835.**

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż rozliczenia Gminy z tytułu odszkodowań za drogi oraz z tytułu zakupu nieruchomości nie stanowią rozrachunków z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, które to rozrachunki, zgodnie z przyjętą w Urzędzie polityką rachunkowości ewidencjonuje się na koncie 201 *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*. Kontem właściwym do ewidencjonowania pozostałych rozrachunków jest konto 240 *Pozostałe rozrachunki*.

Kserokopie za zgodność z oryginałem jednost. sprawozdań Rb-Z według stanu na koniec: IV kw. 2014 r., I kw. I 2015 r., II kw. 2015 r., III kw. 2015 r., oraz jednost. Rb-28 S za okres: od początku roku do 31 marca 2015 r., od początku roku do 30 czerwca 2015 r., od początku roku do 30 września 2015 r., od początku roku do 31 grudnia 2015 r., od początku roku do 31 marca 2016 r., od początku roku do 30 czerwca 2016 r., od początku roku do 30 września 2016 r., od początku roku do 31 grudnia 2016 r. stanowią **akta kontroli część B nr III/82 strony 836-879 i akta kontroli część B nr III/84 strony 910-915.**

Dług Gminy wykazany w części A *Zobowiązania według tytułów dłużnych* sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t sprawozdania łącznego wg stanu na koniec IV kw. 2014 r. wyniósł 8.246.132 zł. Na kwotę zadłużenia składały się zobowiązania z tytułu pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Dług Gminy wykazany w części A sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t sprawozdania łącznego wg stanu na koniec IV kw. 2015 r. wyniósł 11.375.740 zł. Na kwotę zadłużenia składały się zobowiązania z tytułu pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w kwocie 10.924.029 zł oraz zobowiązania wobec przedsiębiorstw niefinansowych w kwocie 316.792 zł oraz wobec gospodarstw domowych 134.919 zł.

Dług Gminy wykazany w części A sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec IV kw. 2016 r. wyniósł 10.211.682 zł w sprawozdaniu wykazano zobowiązania wobec przedsiębiorstw niefinansowych w kwocie 48.983 zł oraz wobec gospodarstw domowych 271.484 zł. Na kwotę zadłużenia składały się zobowiązania z tytułu pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w kwocie 9.891.215 zł oraz zobowiązanie wobec przedsiębiorstw niefinansowych w kwocie 48.983 zł oraz wobec gospodarstw domowych w kwocie 271.484 zł.

Dług Gminy wykazany w części A sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec IV kw. 2017 r. wyniósł 9.340.917,21 zł. Na kwotę zadłużenia składały się zobowiązania z tytułu pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Dług Gminy wykazany w części A sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec I kw. 2018 r. wyniósł 9.021.599,21 zł. Na kwotę zadłużenia składały się zobowiązania z tytułu pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Skontrolowano zgodność danych wykazanych w jednostk. sprawozdaniach Rb-Z według stanu na koniec I- IV kw. 2014 r., I- IV kw. 2015 r., I- IV kw. 2016 r., IV kw. 2017 r., I kw. 2018 r. w zakresie zobowiązań z tytułu pożyczek z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej za lata 2014 – I kw. 2018 r. dla kont: 260 *Zobowiązania finansowe* oraz 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* Nieprawidłowości w tym zakresie opisano wyżej. Ponadto kontrolą objęto zgodność sprawozdania zbiorczego Rb-Z z jednostkowymi Rb-Z za IV kw. 2017 r. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Skontrolowano dane wykazane w sprawozdaniach Rb-NDS za IV kw. 2015 r., IV kw. 2016 r., IV kw. 2017 r. w zakresie wykonanych przychodów z tytułu uzyskanych i udzielonych pożyczek oraz rozchodów z tytułu spłaty zobowiązań. Dane zgodne były z ewidencją księgową prowadzoną do kont: 260 *Zobowiązania finansowe* i 250 *Należności finansowe*. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

IV. GOSPODARKA MIENIEM

1. Sprzedaż nieruchomości

W okresie objętym kontrolą zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Kobierzyce określała uchwała Nr XXXIII/411/04 Rady Gminy Kobierzyce z 3 listopada 2004 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Kobierzyce zmieniona uchwałami nr: XXXIV/435/04 z 25 listopada 2004 roku, XLII/521/05 z 28 kwietnia 2005 roku, XLVI/553/10 z 29 czerwca 2010 roku, V/38/11 z 28 stycznia 2011 roku, XXV/316/12 z 21 grudnia 2012 roku oraz XL/581/14 z 8 maja 2014 r.

Kontrolę w zakresie sprzedaży nieruchomości przeprowadzono pod kątem prawidłowości zbycia nieruchomości zgodnie z wewnętrznymi zasadami gospodarowania mieniem oraz ustawą o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi i ujęcia związanych z tym operacji w ewidencji księgowej.

Kontrolą objęto procedurę sprzedaży następujących nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości:

sprzedaż w trybie bezprzetargowym

1. lokal mieszkalny położony w Solnej ul. Krucza 3/1 plus komórka gospodarcza wraz z udziałem w działce nr 10/1 obręb Solna wynoszącym 1540/10000,
2. lokal mieszkalny położony w Kobierzycach ul. Dębowa 9/5 plus komórka gospodarcza wraz z udziałem w działce nr 384/42 obręb Kobierzyce wynoszącym 489/10000,

sprzedaż w trybie przetargu nieograniczonego

1. działka gruntowa niezabudowana nr 83/3 o pow. 1070 m² obręb Tyniec Mały,
2. działka gruntowa niezabudowana nr 162/2 o pow. 1520 m² obręb Krzyżowice-Wierzbica,
3. działka gruntowa niezabudowana nr 162/4 o pow. 1520 m² obręb Krzyżowice-Wierzbica,
4. działka gruntowa niezabudowana nr 162/10 o pow. 1700 m² obręb Krzyżowice Wierzbica.

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów tj. wykazów, ogłoszeń, protokołów w przetargów i rokowań, wyciągów bankowych oraz wydruków z ewidencji księgowej ustalono, następujące nieprawidłowości:

W przypadku sprzedaży ww. działek gruntowych niezabudowanych przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe zarówno w wykazie nieruchomości – cena nieruchomości jak i w ogłoszeniu o przetargu – cena wywoławcza podane były w wartościach brutto tj. powiększona była o podatek od towarów i usług (VAT). W konsekwencji do ustalenia wadium oraz wysokości minimalnej kwoty postąpienia przyjmowano cenę wywoławczą brutto podaną w ogłoszeniu o przetargu. Stosownie do zapisów zawartych w art. 67 ust. 1 oraz art. 156 ust. 1 ustawy o

gospodarce nieruchomościami cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości. Rzeczoznawca majątkowy sporządza na piśmie opinię o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego. W wyroku z 9 marca 2012 r. o sygn. akt ISA/Wa1639/11 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził: (...) Z uwagi na powyższe, podatek VAT, jak również i inne podatki czy opłaty powinny być traktowane jako jeden z kosztów zawarcia transakcji (np. tak samo jak prowizja dla pośrednika, której ciężar, tak samo jak podatek VAT, z reguły jest przenoszony na kupującego), który odliczany jest od ceny transakcyjnej, a nie jako integralny element tej ceny. Tym samym, zdaniem organu, określana przez rzeczoznawcę majątkowego w operacie szacunkowym wartość rynkowa przedmiotu wyceny może być traktowana tylko i wyłącznie jako wartość nie obejmująca podatków i opłat lokalnych oraz innych obciążeń związanych z realizacją umowy. Tylko taka bowiem sytuacja gwarantuje, że tak określona wartość będzie najlepszym odzwierciedleniem sytuacji panującej na wolnym rynku i nie będzie zawierała w sobie czynników nie będących de facto czynnikami rynkowymi.

Zgodnie ze słowniczkiem pojęć podanym w art. 2 pkt 22 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2011 r. nr 177 poz. 1054 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 710 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1221 ze zm.) przez sprzedaż rozumie się odpłatną dostawę towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, eksport towarów oraz wewnątrzwspólnotową dostawę towarów. Stosownie do zapisu zawartego w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy „opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, zwanym dalej „podatkiem”, podlegają: odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju; (...)”. Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 1 przedmiotowej ustawy przez dostawę towarów rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. Zatem opodatkowaniu podatkiem VAT nie podlega wartość nieruchomości (towar) a transakcja sprzedaży tej nieruchomości (towaru). W związku z powyższym dopiero w momencie sprzedaży nieruchomości jej nabywca zobowiązany jest do zaoferowanej ceny nieruchomości doliczyć podatek VAT. Kontrolujący zatem nie kwestionują naliczenia podatku VAT od nabytych nieruchomości, a jedynie moment jego naliczenia, gdyż opodatkowaniem podlega czynność sprzedaży, a nie nieruchomość jako towar.

Kserokopie pierwszych stron operatów szacunkowych, zarządzeń w sprawie wykazania do sprzedaży nieruchomości stanowiących działki gruntowe niezabudowane: nr 83/3 o pow. 1070 m² obręb Tyniec Mały, nr 162/2 o pow. 1520 m² obręb Krzyżowice-Wierzbica, nr 162/4 o pow. 1520 m² obręb Krzyżowice-Wierzbica, nr 162/10 o pow. 1700 m² obręb Krzyżowice Wierzbica, ogłoszeń o terminie przetargów oraz protokołów z przetargów stanowią **akta kontroli część B nr IV/ strony 880-905.**

W złożonym w tej sprawie wyjaśnieniu (**akta kontroli część B nr IV/2 strony 906-908**) Wójt poinformował, że działania gminy (podatnika VAT) były realizacją brzmienia art.3 ust.1 pkt 1 ustawy z 9 maja 2014r o informowaniu o cenach towarów i usług wg której ... „cena – wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. Ponadto art.3 pkt. 2 w/w ustawy także stanowi cyt... ”w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług...”

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż cena wywoławcza nie jest to cena, którą kupujący jest zobowiązany zapłacić w przypadku zakupu nieruchomości będącej przedmiotem obrotu a tym samym nie jest ceną, o której mowa w art. 3 ust.1 pkt 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług. Zgodnie z §14 ust. 5 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 poz. 1490) do sprzedaży nieruchomości dochodzi dopiero wtedy gdy przynajmniej jeden uczestnik zaoferuje co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej a przewodniczący komisji przetargowej po ustaniu zgłaszania postąpień wywoła trzykrotnie ostatnią najwyższą cenę. Ogłoszenie osoby, która wygrała przetarg wywołuje natomiast zdarzenie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od towarów i usług zgodnie z którym

„opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, zwanym dalej "podatkiem", podlegają: odpłatna dostawa towarów (...).

V. ROZLICZENIA FINANSOWE GMINY Z JEJ JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

W ramach tematyki rozdziału V przeprowadzono kontrolę w Kobierzyckim Ośrodku Kultury z siedzibą przy ul. Ludowa 7, 55-040 Kobierzyce, z której został sporządzony odrębny protokół.

Integralną część niniejszego protokołu stanowią załączniki o nr:

1. Protokół kasy,
2. Zestawienie akt kontroli

Wójt oraz Skarbnik zostali poinformowani o przysługującym im, z mocy art. 9 ust. 1a ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561), prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień co do przyczyny tej odmowy.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu po podpisaniu wręczono Panu Piotrowi Kopciowi – Zastępcy Wójta Gminy Kobierzyce, który na podstawie upoważnienia Wójta nr KA.0052.17.2011 z 5 września 2011 r. (**akta kontroli część B nr V/1 strona 917**) zastępuje Wójta podczas jego nieobecności w pracy. W dniach 5-6 lipca 2018 r. Pan Ryszard Pacholik - Wójt Gminy Kobierzyce przebywa na urlopie.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli pod pozycją nr 19.

Kobierzyce, dnia 5 lipca 2018 r.

Z up. WÓJTA

mgr inż. Piotr Kopeć
Zastępca Wójta

.....
(podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

GŁÓWNY INSPEKTOR DS. KONTROLI
GOSPODARKI FINANSOWEJ

mgr Maciej Węgrzyn

Inż. Maria P. Podęs

SKARBNIK GMINY

.....
(podpis Skarbnika)

GŁÓWNY INSPEKTOR DS. KONTROLI
GOSPODARKI FINANSOWEJ

mgr inż. Małgorzata Szudowik

.....
(podpisy kontrolujących)

GMINA KOBIERZYCE
Aleja Pałacowa 1
55-040 Kobierzyce